

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه سوالات درس به درس

ادبیات فارسی (۱)

سال اول دبیرستان

گردآوری:

مسعود سخندان

مطابق با چاپ ۱۳۸۹

سرشناسه	: سخندان، مسعود، ۱۳۵۵
عنوان و نام پدید آور	: مجموعه سؤالات درس به درس ادبیات فارسی (۱) / مسعود سخندان
مشخصات نشر	: گرگان، نوروزی، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص
شابک	: 978-964-151-309-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: ادبیات فارسی-آزمون ها و تمرین ها (متوسطه)
موضوع	: فارسی-آزمون ها و تمرین ها (متوسطه)
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ م ۳۴/س ۲۶/۳۰۶ LB
رده بندی دیوبی	: ۳۷۳/۲۳۸۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۱۶۷۰۹۸
کد پیگیری	: ۲۱۶۶۹۵۷

نام کتاب:	مجموعه سؤالات درس به درس ادبیات فارسی (۱)
مؤلف:	مسعود سخندان
ناشر:	نوروزی
نوبت چاپ:	اول-۱۳۸۹
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
چاپ و صحافی:	نوروزی
شماره شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۵۱-۳۰۹-۴
قیمت:	۲۸۰۰ تومان

دفتر مرکزی: انتشارات نوروزی

گرگان: خیابان شهدا، لاله ۲۲ - تلفن: ۲۲۴۲۲۵۸ - ۰۱۷۱

www.entesharate-noruzi.com

فهرست

الف	مقدمه
۱	سؤالات درس های اول تا یازدهم
۱۹	سؤالات دی ماه ۱۳۸۶
۲۱	سؤالات دی ماه ۱۳۸۷
۲۳	سؤالات دی ماه ۱۳۸۸
۲۵	سؤالات درس های دوازدهم تا بیست و چهارم
۴۸	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۷۹ گروه الف
۵۰	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۷۹ گروه ب
۵۲	سؤالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۷۹ گروه ب
۵۴	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۲ گروه الف
۵۶	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۲ گروه ب
۵۸	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۲ غایبین موجه
۶۰	سؤالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۲ گروه الف
۶۲	سؤالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۲ گروه ب
۶۴	سؤالات امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۴ گروه الف
۶۶	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۴ گروه ب
۶۸	سؤالات امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۴ غایبین موجه
۷۰	سؤالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۴ گروه الف
۷۲	سؤالات امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۹ گروه الف
۷۴	سؤالات امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۹ گروه ب

- ۷۶ سوالات امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۹ غایبین موجّه
- ۷۸ سوالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ گروه الف
- ۸۱ سوالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ گروه ب
- ۸۴ سوالات امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ غایبین موجّه
- ۸۷ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۷۹ گروه الف
- ۸۸ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۷۹ گروه ب
- ۸۹ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۷۹ گروه ب
- ۹۰ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۲ گروه الف
- ۹۱ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۲ گروه ب
- ۹۲ جواب امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۲ غایبین موجّه
- ۹۳ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۲ گروه الف
- ۹۴ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۲ گروه ب
- ۹۵ جواب امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۴ گروه الف
- ۹۶ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۴ گروه ب
- ۹۷ جواب امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۴ غایبین موجّه
- ۹۸ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۴ گروه الف
- ۹۹ جواب امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۹ گروه الف
- ۱۰۱ جواب امتحان کشوری خرداد ماه ۱۳۸۹ گروه ب
- ۱۰۳ جواب امتحان کشوری خردادماه ۱۳۸۹ غایبین موجّه
- ۱۰۵ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ گروه الف
- ۱۰۷ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ گروه ب
- ۱۰۹ جواب امتحان کشوری شهریور ماه ۱۳۸۹ غایبین موجّه

خداوند متعال را سپاس می گویم که توفیق این را عطا فرمود که خدمتی ناچیز در راه آموزش دانش آموزان این مرزو بوم به انجام برسانم ؛ دانش آموزانی که آینده سازان این جامعه ی اسلامی هستند .

درس زبان و ادبیات فارسی دوره ی دبیرستان به نظر بنده دو تفاوت اساسی با دوره ی راهنمایی دارد : ابتدا این که این دو درس در دوره ی راهنمایی در یک کتاب واحد تدریس می شود و دیگر این که امتحان این درس در دوره ی راهنمایی بیشتر به صورت شفاهی است حال آن که در دوره ی دبیرستان علاوه بر آن که دو کتاب مستقل است ، بیشترین تأکید بر امتحان کتبی است . این دو عامل و آشنا نبودن دانش آموزان با امتحان کتبی باعث می شود که در این دو درس افت داشته باشند . این امر و از آن جا که داشتن نمونه سؤال در امر درس خواندن کمک فوق العاده ای به هر محصلی می کند ، مرا بر آن داشت تا مجموعه سؤالاتی را به صورت درس به درس از سؤالات معتبر کشوری و منطقه ای و ... تهیه نماید تا آنها را به صورت تکلیف خانه یا امتحانات کلاسی به دانش آموزان بدهم .

در این کار ، سؤالات هر درس را به طور جداگانه و با همان نظم سؤالات پایان ترم در چند بخش در ورق (A4) آورده ام تا علاوه بر استفاده ی محصلان ، همکاران عزیز نیز بتوانند از آن به عنوان امتحانات کلاسی بهره ببرند . این کار حاصل بررسی ۱۸ نمونه سؤال کشوری و چندین نمونه سؤال خودم و دبیران خوب دیگر می باشد . برخی سؤالات به شکل های گوناگون آمده اند تا دانش آموزان بدانند که از یک بیت یا عبارت می توان به چندین شکل سؤال داد و این امر می تواند مفید باشد .

لازم می دانم از سایت های خیلی خوب دو دبیرستان شاهد امام اراک و رساتوس خراسان تشکر نمایم که برخی از نمونه سؤالات را از ایشان گرفته ام و نیز سایت اداره ی کلّ سنجش و ارزشیابی تحصیلی که سؤالات بعد از سال ۱۳۸۶ را داراست . آدرس اینها به قرار زیر است :

۱- www.shahed-emam.ir - ۲ www.rasatous.ir - ۳ www.aee.medu.ir

می دانم که این کار ممکن است نواقصی و اشتباهاتی داشته باشد ، به همین خاطر از تمام عزیزان می خواهم که این حقیر را در رفع این نواقص و اشتباهات یاری نمایند با فرستادن نمونه سؤالات یا انتقادات و پیشنهادهای سازنده ی خود به یکی از دو روش زیر :

۱- استان گلستان - شهرستان گمیشان - سیمین شهر - دبیرستان ۱۷ شهریور - سخندان

۲- **Email: sokhandan84 @ yahoo.com**

در همین جا از مسئولین محترم دبیرستان ۱۷ شهریور سیمین شهر و نیز خانواده ی مهربانم که با تمام خوبی های خود ، زحمت های مرا تحمل کردند ، تشکر می نمایم . خداوند خیرشان بدهد .

مسعود سخندان دبیر زبان و ادبیات فارسی دبیرستان های شهرستان گمیشان

سؤالات درس اول : ستایش خدا و پیغمبر + با تو یاد هیچ کس نبود روا

ردیف	شرح سؤال	نمره
الف	معنی بیت ها و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	
۱	هر آن که از روی نادانی نه او را گزید ، گزند او ناچار بدو رسید .	۰,۵۰
۲	هستی هر چه نام هستی دارد ، بدوست .	۰,۵۰
۳	هست کننده از نیستی و نیست کننده پس از هستی .	۰,۵۰
۴	خدایی اوراست درخورنده .	۰,۲۵
۵	جهان را بلندی و پستی تویی . ندانم چه ای ؟ هر چه هستی تویی .	۰,۷۵
۶	گمراهان را راه نماینده .	۰,۲۵
۷	قطره ی علم است اندر جان من وارهاش از هوا وز خاک تن	۰,۷۵
۸	قطره ی دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریا های خویش	۰,۵۰
۹	دهنده ای که خواستن جز از او نیست خوش گوار .	۰,۵۰
۱۰	گوش پند نیوشان آواز او شنوده .	۰,۵۰
۱۱	سپاس و آفرین ایزد جهان آفرین راست .	۰,۵۰
۱۲	از خدا جویم توفیق ادب بی ادب محروم شد از لطف رب .	۰,۵۰
۱۳	صد هزاران دام و دانه است ای خدا ما چو مرغان حریصی بی نوا	۰,۵۰
ب	معنی لغات مشخص شده ی زیر را جلوی آن ها بنویسید .	
۱	بزرگی و بخشندگی و <u>بخشایندگی</u> او را ستوده و سر نیاز بر آستان او نهاده اند .	۰,۲۵
۲	خدایی اوراست <u>درخورنده</u> .	۰,۲۵
۳	سپاس و <u>آفرین</u> ایزد جهان آفرین راست .	۰,۲۵
۴	خواستن جز از او نیست <u>خوش گوار</u> .	۰,۲۵
۵	هر کاری که با نام خدا آغاز نشود ، <u>ابتر</u> است .	۰,۲۵
۶	گوش پند <u>نیوشان</u> آواز او شنوده .	۰,۲۵
۷	در جمله ی « بزرگی و بخشندگی و بخشایندگی او را ستوده و سر نیاز بر آستان او نهاده اند . » <u>بخشایندگی</u> یعنی : الف) آفرینش ب) قدرت ج) چشم پوشی از گناه د) نعمت	۰,۲۵
ج	دانش های ادبی	
۱	کتاب « تاریخ جهانگشا » از کیست ؟ موضوع آن چیست ؟	۰,۷۵
۲	« مثنوی معنوی » اثر کیست ؟	۰,۲۵
۳	موضوع کدام کتاب شرح وقایع تاریخی قرن هفتم هجری و حمله ی مغول به سرزمین ماست ؟	۰,۲۵

<p>۰,۵۰</p>	<p>درک مطلب</p> <p>منظور از « خاک تن » در بیت زیر چیست ؟</p> <p>« قطره ی علم است اندر جان من وارهانش از هوا وز <u>خاک تن</u> »</p>	<p>د</p> <p>۱</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>در بیت بالا چرا علم به قطره تشبیه شده است ؟</p>	
<p>۰,۲۵</p>	<p>در عبارت « درود بر پیمبر بازپسین ، پیشرو پیمبران پیشین » منظور از <u>پیمبر بازپسین</u> کدام است ؟</p> <p>الف (حضرت آدم (ع) ب (حضرت ابراهیم (ع) ج (حضرت موسی (ع) د (حضرت محمد (ص)</p>	<p>۲</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>در بیت زیر شاعر چه چیزی از خدا می خواهد ؟</p> <p>« قطره ی علم است اندر جان من وارهانش از هوا وز خاک تن »</p>	<p>۳</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>در بیت « جهان را بلندی و پستی تویی / ندانم چه ای؟ هر چه هستی تویی » کدام واژه ها به ترتیب عزت و ذلت را می رساند ؟</p>	<p>۴</p>
<p>۰,۵۰</p> <p>۰,۵۰</p> <p>۰,۵۰</p>	<p>با توجه به ابیات : از خدا جویم توفیق ادب بی ادب محروم شد از لطف رب</p> <p>بی ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد</p> <p>الف (چه کسی ظرفیت پذیرش لطف الهی را ندارد ؟</p> <p>ب (چرا بی ادب از لطف پروردگار محروم می شود ؟</p> <p>ت (کدام واژه در بیت دوّم استعاره از ظلم و ستم است ؟</p>	<p>۵</p>
<p>۰,۵۰</p> <p>۰,۵۰</p>	<p>در عبارت زیر :</p> <p>« ارجمند گرداننده ی بندگان از خواری و در پای افکننده ی گردن کشان از سروری ؛ هر آن که از روی نادانی نه <u>او</u> را گزید ، گزند او ناچار بدو رسید . »</p> <p>الف (مفهوم آیه ی شریفه ی « تُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذَلُّ مَنْ تَشَاءُ » در کدام قسمت دیده می شود ؟</p> <p>ب (مرجع ضمیر مشخص شده ی « او » چه کسی است ؟</p>	<p>۶</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>خود آزمایی</p> <p>منظور نویسنده از جمله پایانی عبارت زیر چیست ؟</p> <p>درود بر یاران گزیده و خویشان پسندیده ی او باد <u>تا باد و آب و آتش و خاک در آفرینش بر کار است</u> .</p>	<p>۵</p> <p>۱</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>در عبارت « پادشاهی اوراست زبنده و خدایی اوراست درخورنده » کدام کلمات سجع دارند ؟</p>	<p>۲</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>چرا بی ادب از لطف رب محروم می شود ؟</p>	<p>۳</p>
<p>۰,۵۰</p>	<p>« متصل گردان به دریا های خویش » یعنی چه ؟</p>	<p>۴</p>

سؤالات درس دوّم : رزم رستم و سهراب (۱)

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی بیت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	
۱	از آن پس بسازید سهراب را ببندید یک شب بر او خواب را	۰,۵۰
۲	بگیر و ببر زنده بر دار کن وزو نیز با من مگردان سخن	۰,۵۰
۳	چو ده سال شد زان زمین کس نبود که یارست با وی نبرد آزمود	۰,۷۵
۴	تو پور گو پیلتن رستمی ز دستان سامی و از نیرمی	۰,۷۵
۵	چو رستم پدر باشد و من پسر نباید به گیتی کسی تاجور	۰,۵۰
۶	بکوشیم فرجام کار آن بُود که فرمان ورای جهانبان بُود	۰,۷۵
۷	چو نه ماه بگذشت بر دخت شاه یکی پورش آمد چو تابنده ماه	۰,۵۰
۸	جهان آفرین تا جهان آفرید سواری چو رستم نیامد پدید	۰,۵۰
۹	پدر را نباید که داند پسر که بندد دل و جان به مهر پدر	۰,۷۵
۱۰	بزن جنگ و بیداد را بر زمین	۰,۲۵
ب	معنی لغات مشخص شده در عبارات زیر را جلوی آن ها بنویسید .	
۱	نبايد به گیتی کسی <u>تاجور</u>	۰,۲۵
۲	ور <u>ایدون</u> که آید ز <u>اختر</u> پسر	۰,۵۰
۳	تو پور <u>گو</u> پیلتن رستمی ز <u>دستان</u> سامی و از نیرمی	۰,۵۰
۴	رستم برای شکار به <u>نخجیر گاهی</u> نزدیک مرز توران رفته بود .	۰,۲۵
ج	درک مطلب	
۱	معنی « بکوشیم » در بیت زیر چیست ؟ بکوشیم فرجام کار آن بُود که فرمان ورای جهانبان بُود	۰,۵۰
۲	در بیت های زیر : به گردان لشکر سپهدار گفت پدر را نباید که داند پسر مگر کان دلاور گو سالخورد از آن پس بسازید سهراب را	
الف	(منظور شاعر از «راز» در بیت اول چیست ؟	۰,۵۰
ب	(منظور از «گو سالخورد» و « شیرمرد » در بیت سوم چه کسانی است ؟	۰,۵۰
پ	(مفهوم کلی بیت آخر چیست ؟	۰,۵۰
	که این <u>راز</u> باید که مانند نهفت که بندد دل و جان به مهر پدر شود کشته بر دست این شیرمرد ببندید یک شب بر او خواب را	

۰,۲۵	اگر دختر آرد تو را روزگار به نیک اختر و فال گیتی فروز ببندش به بازو نشان پدر	با توجه به ابیات : بدو داد و گفتش که این را بدار بگیر و به گیسوی او بر بدوز ور ایدون که آید ز اختر پسر	۳
۰,۵۰		الف) رستم چه چیزی به تهمینه داد؟	
۰,۵۰		ب) مقصود از مصراع دوّم بیت دوّم چیست؟	
۰,۵۰		ج) اگر پسر به دنیا بیاید، تهمینه چه کار باید بکند؟	
		دانش های ادبی	د
۰,۵۰		گذشتگان ما آثار ادبی را بر چه اساسی تقسیم بندی می نمودند؟	۱
۰,۵۰		گذشتگان ما آثار ادبی را به طور عمده بر اساس و تقسیم بندی می نمودند.	۲
۰,۵۰		در ادبیّات جهان آثار ادبی را بر اساس و تقسیم بندی می کنند.	۳
۱		انواع آثار ادبی جهان را نام ببرید.	۴
۰,۷۵		حماسه را تعریف کنید.	۵
۰,۵۰		دو ویژگی اصلی حماسه را بنویسید.	۶
۰,۵۰		نمونه ی اعلاّی حماسه در ایران کدام است و اثر کیست؟	۷
۰,۵۰		دسته بندی و نام گذاری آثار نثر فارسی بر چه پایه ای بوده است؟	۸
۰,۷۵		بخش های مختلف شاهنامه را نام ببرید.	۹
۰,۲۵		کدام نوع ادبی زیر ویژگی های تخیلی بودن، شکل داستانی و وجود انسان های آرمانی را دارد؟ الف) ادبیّات غنایی ب) ادبیّات تعلیمی ج) ادبیّات حماسی	۱۰
		خود آزمایی	۵
۰,۲۵		مقصود از « سپهدار» در مصراع «به گردان لشکر سپهدار گفت» کیست؟	۱
۰,۵۰		هدف سهراب از لشکر کشی به ایران چه بود؟ (دو مورد)	۲
۰,۵۰		در بیت زیر چرا سهراب نمی خواهد با رستم مبارزه کند؟ دل من همی بر تو مهر آورد همی آب شرمم به چهر آورد	۳
۰,۵۰		مصراع « وزو نیز با من مگردان سخن» یعنی چه؟	۴

سؤالات درس سوّم : رزم رستم و سهراب (۲)

ردیف	شرح سؤال	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده ی زیر را بنویسید .	
۱	ز تن خون و <u>خوی</u> را فرو ریختند .	۰,۲۵
۲	همی خواست پیروزی و <u>دستگاه</u>	۰,۲۵
۳	<u>زمانه</u> بیامد نبودش توان	۰,۲۵
۴	چو سهراب <u>شیراوژن</u> او را بدید	۰,۵۰
۵	ز باد جوانی دلش <u>بردمید</u>	۰,۲۵
۶	<u>سبک</u> تیغ تیز از میان برکشید .	۰,۲۵
۶	بدو گفت ار <u>ایدون</u> که رستم تویی	۰,۷۵
ب	معنی ابیات زیر را بنویسید .	
۱	یکی خنجر آنگون برکشید	۰,۷۵
۲	همی خواست از تن سرش را برید	۰,۷۵
۲	خرامان بشد سوی آب روان	۰,۷۵
۳	چنان چون شده باز جوید روان	۰,۷۵
۳	همی خواست پیروزی و دستگاه	۰,۷۵
۴	نبود آگه از بخشش هور و ماه	۰,۷۵
۴	پیچید و زان پس یکی آه کرد	۰,۷۵
۵	ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد	۰,۷۵
۵	بخواهد هم از تو پدر کین من	۰,۷۵
۶	چو بیند که خاک است بالین من	۰,۷۵
۶	بدو گفت ار ایدون که رستم تویی	۰,۷۵
۶	بکشتی مرا خیره از بدخویی	۰,۷۵
۷	از این خویشتن کشتن اکنون چه سود ؟	۱
۷	چنین رفت و این بودنی کار بود .	۰,۷۵
۸	غمی بود رستم بیازید چنگ	۰,۷۵
۸	گرفت آن بر و یال جنگی پلنگ	۰,۷۵
۹	چو سهراب شیراوژن او را بدید	۱
۹	ز باد جوانی دلش بردمید	۰,۷۵
ج	خودآزمایی	
۱	« سر مهتری زیر گرد آورد » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۲	« به سان یکی تیغ پولاد شد » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۳	« ز باد جوانی دلش بردمید » یعنی چه	۰,۵۰
۴	مصراع « زمانه بیامد نبودش توان » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۵	در کشته شدن سهراب چه کسانی را مقصر می دانید ؟ چرا ؟	۱
۶	در بیت « خرامان بشد سوی آب <u>روان</u> / چنان چون شده باز جوید <u>روان</u> » منظور از روان اوّل و دوّم چیست ؟	۰,۵۰
د	درک مطلب	
۱	منظور از مصراع دوّم بیت زیر چیست ؟	۰,۵۰
	همی خواست پیروزی و دستگاه	
	<u>نبود آگه از بخشش هور و ماه</u>	

۲	با توجه به ابیات : چو رستم ز دست وی آزاد شد خرامان بشد سوی آب روان بخورد آب و روی و سر و تن بشست همی خواست پیروزی و دستگاه	به سان یکی تیغ پولاد شد چنان چون شده باز جوید روان به پیش جهان آفرین شد نخست نبود آگه از بخشش هور و ماه
۰,۷۵	الف) کلمات <u>قافیه</u> و <u>ردیف</u> در بیت اول کدام اند؟	
۰,۲۵	ب) در کدام بیت به خداپرستی رستم اشاره شده است؟	
۰,۵۰	پ) «چنان چون شده باز جوید روان» یعنی چه؟	
۰,۵۰	ت) «به سان یکی تیغ پولاد شد» یعنی چه؟	
۰,۵۰	ث) رستم از خداوند چه چیزهایی می خواست؟	
۰,۵۰	۳ مفهوم مصراع دوم بیت زیر چیست؟ بدو گفت کاین بر من از من رسید زمانه به دست تو دادم کلید	
۰,۵۰	۴ در بیت « <u>دلیر جوان</u> سر به گفتار <u>پیر</u> / بداد و بود این سخن دلپذیر» مقصود از دلیر جوان و پیر چه کسانی است؟	
۰,۵۰	۵ مفهوم مصراع دوم بیت «بخورد آب و روی و سر و تن بشست / <u>به پیش جهان آفرین شد نخست</u> » چیست؟	
۰,۵۰	۶ در بیت «رها کرد زو دست و آمد به دشت / <u>چو شیری که بر پیش آهو گذشت</u> » مصراع دوم نشانه‌ی چه حالتی از سهراب در برابر رستم است؟	
۰,۵۰	۷ مفهوم کلی «ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد» چیست؟	
۰,۲۵	۸ در بیت «دلیر جوان سر به گفتار پیر / بداد و بود این سخن دلپذیر» مقصود از « <u>سر بداد</u> » چیست؟	
۰,۵۰	۹ با توجه به ابیات : وز آن آب چون شد به سوی نبرد چو سهراب شیراوژن او را بدید	پر اندیشه بودش دل و روی زرد ز باد جوانی دلش بر دمید
۰,۵۰	الف) عبارت «دلش بردمید» به چه معناست؟	
۰,۵۰	ب) کدام مصراع نگرانی رستم و ترس از شکست پیشین را نشان می دهد؟	
۰,۲۵	۵ دانش های ادبی در بیت «غمی بود رستم بیازید چنگ / گرفت آن بر ویال جنگی پلنگ» <u>جنگی پلنگ</u> استعاره از کیست؟	
۰,۲۵	۲ در بیت «چو رستم ز دست وی آزاد شد / به سان یکی تیغ پولاد شد» (مشبه) کدام است؟ الف) رستم ب) دست پ) آزاد ت) تیغ	
۰,۲۵	۳ در ابیات : بزد دست سهراب چون پیل مست یکی خنجر آبگون بر کشید	بر آوردش از جای و بنهاد پست همی خواست از تن سرش را برید
۰,۲۵	الف) «مشبه به» در بیت اول کدام است؟	
۰,۲۵	ب) شعر در چه قالبی سروده شده است؟	

سؤالات پیاموزیم (۱)

ردیف	شرح سؤال	نمره
۱	در بیت های زیر واژه های قافیه و ردیف را مشخص کنید . الف (چو خندان شد و چهره شاداب کرد ب (کسی کاو به کشتی نبرد آورد و را نام تهمینه سهراب کرد سر مهتری زیر گرد آورد	۱ ۱
۲	در عبارت زیر کدام کلمات سجع دارند ؟ اختران رخشان به پرتو روشنی و پاکی او تابنده اند و چرخ گردان به خواست و فرمان او پاینده .	۰,۵۰
۳	در مصراع « جهان را بلندی و پستی تویی . » کدام کلمات تضاد دارند ؟	۰,۵۰
۴	در تشبیه های زیر هر چهار رکن تشبیه را نشان دهید . الف (علم ما مانند قطره ناچیز است . ب (سهراب مانند ماه زیبا بود .	۱ ۱
۵	یک جمله بنویسید که در آن به « گُل » جان بخشی کرده باشید .	۰,۵۰
۶	در ادبیات فارسی هر یک از کلمات زیر نماد و نشانه ی چیست ؟ الف (دریا ب (کوه ج (چشمه	۱,۵۰
۷	مضمون قطعه معمولاً است .	۰,۵۰
۸ قالب شعری است که برای سرودن داستان های بلند و مطالب طولانی مناسب است .	۰,۲۵
۹	موضوع غزل معمولاً چیست ؟	۰,۵۰
۱۰	موضوع قصیده معمولاً چیست ؟	۱
۱۱	تعداد ابیات غزل زیاد است یا قصیده ؟	۰,۲۵
۱۲	در جمله ی « مدینه یک دست سفید پوشیده بود . » کدام آرایه ی زیر به کار رفته است ؟ الف (تشبیه ب (تشخیص پ (استعاره ت (سجع	۰,۲۵
۱۳	نام قالب شعری که هر بیت آن قافیه ای جداگانه دارد چیست ؟ برای سرودن چه موضوعاتی مناسب است ؟	۰,۷۵
۱۴	در هر یک از بیت ها و عبارت های زیر « مشبه و مشبه به » را نشان دهید . الف (من لاله ی آزادم ، خودرویم و خودبویم . ب (ز سُم اسب می چرخید بر خاک به سان گوی خون آلود سرها پ (بزد دست سهراب چون پیل مست بر آوردش از جای و بنهاد پست ت (هر دم به روی من / گوید عدوی من / کاین شیوه ی دری تو / چون دود می رود . ث (فرزند عزیز را به صد جهد بنشانند چو ماه در یکی مهد . ج (جولقی ای سر برهنه می گذشت با سرب می مو چو پشت طاس و طشت	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰

۰,۲۵	در عبارت زیر کدام یک از آرایه های داده شده موجود است؟ کم کم شهری سپید پوش به استقبالمان می آید و من چه قدر دوست دارم بقیع را بینم . الف (تشبیه ب (تشخیص پ (استعاره ت (سجع	۱۵
۰,۵۰	در بیت زیر کلمات قافیه و ردیف کدامند؟ کنون رزم سهراب و رستم شنو دگرها شنیدستی این هم شنو	۱۶
۰,۵۰	در جمله ی « نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر » کدام آرایه به کار رفته است؟	۱۷
۰,۲۵	تعریف زیر در مورد کدام قالب شعر فارسی است؟ هر بیت آن قافیه ای جداگانه دارد و برای سرودن داستان های بلند و مطالب طولانی مناسب است.	۱۸
۰,۵۰	در جمله ی « نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر » کدام کلمات سجع دارند؟	۱۹
۰,۲۵	در عبارت « چه جای شکرو شکایت ز نقش بیش و کم است » : الف (چه آرایه ای وجود دارد؟ ب (کدام کلمات تضاد دارند؟	۲۰
۰,۲۵	اگر حالات و رفتار انسانی را به غیر انسان نسبت بدهیم ، کدام آرایه به وجود می آید؟	۲۱
۰,۲۵	چند بیت هم وزن که قافیه ی مصراع های زوج آن یکسان است ، کدام قالب شعری است؟	۲۲
۰,۲۵	کدام قالب شعری است که قافیه در مصراع اول و مصراع های زوج یکسان است و موضوع آن معمولاً بیان عواطف و احساسات است؟	۲۳
۰,۲۵	به چند بیت هم وزن که قافیه ی مصراع های زوج آن یکسان است، می گویند .	۲۴

سؤالات ص ۲۴ ادبیات نمایشی

نمره	شرح سؤال	ردیف
۱	ادبیات نمایشی چیست و بیش تر در کجا رواج داشته است؟	۱
۰,۵۰	موضوع اصلی ادبیات نمایشی چیست؟	۲
۰,۵۰	وظیفه ی اساسی ادبیات نمایشی چیست؟	۳
۱	ادبیات نمایشی در غرب به چند دسته تقسیم می شود؟ نام ببرید .	۴
۰,۵۰	تراژدی را تعریف کنید .	۵
۰,۵۰	کمدی را تعریف نمایید .	۶
۰,۵۰	درام را تعریف کنید .	۷
۱	درون مایه و محتوای نمایش نامه چیست؟	۸
۱	انواع نمایش را در ایران نام ببرید .	۹
۰,۲۵	صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید . الف (کمدی کوششی برای نشان دادن شکل عادی زندگی با همه ی تضادها و تعارض های آن است .	۱۰

۰,۲۵	ب) نمونه ای از ادبیات نمایشی به شیوه ی ایرانی که از دیر باز در رثای شهیدان کربلا اجرا می شده است ، نقلی نام دارد .	
۰,۲۵	ج) موضوع تراژدی ، تصویر ناکامی اشخاص برجسته است .	
	پر کنید :	۱۱
۰,۲۵	الف) در ادبیات نمایشی غرب ، تجسم عیوب و رذیلت های اخلاقی به گونه ای خنده دار را می گویند .	
۰,۲۵	ب) در ادبیات نمایشی غرب به تصویر ناکامی اشخاص برجسته می گویند .	
۰,۵۰	ج) موضوع ادبیات نمایشی است .	
۰,۵۰	د) وظیفه ی اساسی ادبیات نمایشی و است .	
۰,۷۵	ه) ادبیات نمایشی در غرب به سه دسته ی الف) ب) ج) تقسیم می شود .	
۰,۲۵	موضوع کدام نوع ادبیات نمایشی تصویر ناکامی اشخاص برجسته است ؟	۱۲

سؤالات درس چهارم : میر علم دار

نمره	شرح سؤالات	ردیف
۰,۵۰	معنی کنید : اگر جان را فدا کردم ، زهی طالع که من دارم .	۱
۰,۲۵	لغت : چنین گفت فرزند <u>خیرالانام</u> .	۲
	درک مطلب با توجه به شعر زیر :	۳
	ایا فرقه ی فارغ از ننگ و نام من ای قوم ، فرزند پیغمبرم	
	نهادید بر کفر اسلام ، نام حسین است آقا و <u>من</u> نوکرم	
۰,۲۵	الف) واژه ی « من » در مصراع چهارم به چه کسی اشاره دارد ؟	
۰,۵۰	ب) « فارغ از نام و ننگ بودن » به چه معناست ؟	

سؤالات درس پنجم : سمک و قطران

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی عبارت های زیر را به نثر روان امروزی برگردانید .	
۱	سمک عیار پیش خورشید شاه بر پای بود و خدمت می کرد .	۰,۵۰
۲	ما را از آن نامی بُوَد .	۰,۲۵
۳	اگر جان می خواهی ، سهل است .	۰,۵۰
۴	سمک و آتشک نگاه می داشتند تا قطران بخت .	۰,۵۰
۵	در این کار تعبیه ای هست . این یکی هم چون من می نماید .	۰,۵۰
۶	پس غلامان را بیاورد و پیرامون مهد بداشت .	۰,۵۰
۷	سی غلام را فرمود تا سلیح پوشند و تیغ ها برکشند .	۰,۷۵
۸	سمک عیار به جان سوگند خورد که تو را نیازارم و به جان زینهار دهم .	۰,۷۵
۹	دو استر به دست آور که تو این جایگاه گستاخی .	۰,۵۰
۱۰	تو مرا بر خویشتن گیر و بگوی که من او را توانستم آوردن ، نگاه نیز توانم داشت .	۰,۷۵
۱۱	ای آتشک ! تو در شبروی دستی داری .	۰,۵۰
۱۲	قطران بر خود گرفت که این کار بکند .	۰,۵۰
۱۳	هول عیاری ای کرده است .	۰,۵۰
۱۴	قطران به شراب خوردن مشغول گشت تا مست گشت و بخت .	۰,۷۵
ب	معنی لغات مشخص شده را جلوی آن ها بنویسید .	
۱	<u>غدر</u> نکند و خیانت نیندیشد .	۰,۲۵
۲	سوگند به دادار یزدان که آتشک <u>غدر</u> نکند .	۰,۲۵
۳	روی به راه نهاد و می رفت تا از <u>طلایه</u> بگذشت .	۰,۲۵
۴	مرا دست باز بند و <u>پالهنک</u> در گردن افکن .	۰,۲۵
۵	به <u>اقبال</u> تو امشب قطران را بسته بیاورم .	۰,۲۵
۶	آتشک در <u>گوی</u> رفت .	۰,۲۵
۷	اگر لشکر <u>شیخون</u> آرند ، من در میانه نباشم .	۰,۲۵
۸	یکی <u>زمام</u> استران را گرفته بود .	۰,۲۵
۹	<u>جلباب</u> به روی <u>مهد</u> انداخته و با <u>اعزاز</u> و <u>اکرام</u> تمام خوابانیده بود .	۱
۱۰	قطران با <u>تمکین</u> تمام بر مثال <u>زنده پیلی</u> خوابیده بود .	۰,۵۰
۱۱	قطران از آن <u>نهیب</u> چشم باز کرد .	۰,۲۵

۰,۲۵	سمک بر آن <u>ستیزه</u> که او را قفا زدند قطران را زد .	۱۲
۰,۲۵	شراب بسیار بر خود <u>پیمود</u> .	۱۳
	خود آزمایی	پ
۰,۵۰	در سخن « انگشتی به من داد تا چون تو را پیش وی برَم از عهده ی کار من بیرون آید . » « انگشتی به من داد » بیانگر چه مفهومی است ؟	۱
۰,۵۰	معادل امروزی « بر خود گرفت » در عبارت « قطران بر خود گرفت که این کار بکند . » چیست ؟	۲
۰,۵۰	معادل امروزی « فرو بریم » در عبارت « بگذار تا فردا داری در میدان فرو بریم . » چیست ؟	۳
۰,۲۵	سمک در گفت و گو با سیاه گیل چه کسی را برادر خود معرفی کرد ؟	۴
۰,۵۰	کار سمک در مورد قطران خیانت بود یا سیاست ؟ چرا ؟	۵
	درک مطلب	ت
۰,۵۰	مفهوم کلی « در این کار تعیبه ای هست » چیست ؟	۱
۰,۵۰	« رها مکن » در عبارت « ای آتشک ! رها مکن که به سیلی بکشند . » چیست ؟	۲
۰,۵۰	« اگر جان می خواهی سهل است » یعنی چه ؟	۳
۰,۵۰	« نگاه می داشتند » در عبارت « سمک و آتشک نگاه می داشتند تا قطران بخفت . » یعنی چه ؟	۴
	دانش های ادبی	ث
۰,۲۵	قدیم ترین و محبوب ترین نوع ادبی در میان ملت ها کدام است ؟	۱
۰,۵۰	ادبیات داستانی را نامیده اند .	۲
۰,۵۰	داستان « سمک عیار » نوشته ی کیست ؟	۳
۰,۵۰	« تذکره » به چه نوع نوشته ای گفته می شود ؟	۴
۰,۲۵	هنری ترین نوع ادبیات مردمی چیست ؟	۵

سوالات درس ششم : خیر و شر

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	
۱	چوپان از ملازمان خیر بود .	۰,۲۵
۲	شربت‌ی از آن زلال چو نوش یا به همت بیخس یا بفروش .	۱
۳	حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن ریگ آبدار نهاد .	۰,۷۵
۴	تو مرا کشتی و خدای نکشت مُقبلِ آن کز خدای گیرد پشت .	۰,۷۵
۵	وای بر جان تو که بد گهری جان بری کرده ای و جان نبری .	۰,۷۵
۶	گفت اگر خیر است خیر اندیش تو شری جز شرت نیاید پیش	۰,۷۵
۷	گفت زنه‌ار اگر چه بد کردم در بد من مبین که خود کردم	۰,۷۵
ب	معنی لغات مشخص شده را در عبارات زیر جلوی آن ها بنویسید .	
۱	خیر که از بد ذاتی رفیق خود خبر داشت ، <u>دَم نمی زد</u> .	۰,۲۵
۲	شر به سبب <u>خُبث طینت</u> آن را نپذیرفت .	۰,۲۵
۳	<u>بدسگالی</u> به تباهی می انجامد .	۰,۲۵
۴	گفت برخیز تیغ و <u>دشنه</u> بیار .	۰,۲۵
۵	برگ شاخه ی دیگر موجب شفای <u>صرعیان</u> بود .	۰,۲۵
۶	اجازه می خواهم به سوی خانه ی خود <u>عزیمت کنم</u> .	۰,۲۵
۷	گفت <u>زنهار</u> اگر چه بد کردم .	۰,۲۵
۸	خیر از لطف و محبت دختر چوپان <u>برخوردار</u> می شد .	۰,۲۵
۹	چوپان با این همه مال و <u>منال</u> دختر خود را به <u>مُفلسی</u> چون خیر نخواهد داد .	۰,۵۰
۱۰	از <u>خوان</u> تو بسی خوردم .	۰,۲۵
۱۱	هزاران کس در آرزوی مقام و <u>شوکت</u> جان خود را از دست دادند .	۰,۲۵
۱۲	پادشاه به خیر <u>خلعت</u> و زر بخشید .	۰,۲۵
ج	خودآزمایی	
۱	در بیت «آمد آورد پیش خیر فراز/گفت <u>گوهر</u> به <u>گوهر</u> آمد باز» مقصود از گوهر اوّل و دوّم چیست ؟	۰,۵۰
۲	در بیت « شر که آن دید ، دشنه باز گشاد/ پیش آن <u>خاک تشنه</u> رفت چو باد» مقصود از «خاک تشنه» کیست ؟	۰,۵۰
۳	محوری ترین پیام داستان خیر و شر چیست ؟	۰,۵۰

۰,۵۰	با توجه به داستان خیر و شر منظور از «ریگ آبدار» در بیت زیر چیست؟ حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن <u>ریگ آبدار</u> نهاد.	۴
	دانش های ادبی	۵
۰,۲۵	پیش آن ریگ آبدار نهاد و آتشم را بکش به لختی آب	۱
۰,۵۰	ب (یک استعاره در آن بیاید . گفت مُردم ز تشنگی دریاب	الف (این شعر در چه قالبی سروده شده است ؟
۰,۵۰	در بیت « شربتی از آن زلال چو نوش / یا به همت ببخش یا بفروش . « مشبه و مشبه به را مشخص نمایید .	۲
۰,۲۵	در بیت « شر که آن دید ، دشنه باز گشاد / پیش آن خاک تشنه رفت چو باد » :	۳
۰,۵۰	الف (کدام آرایه ی ادبی به کار رفته است ؟	
۰,۲۵	ب (دو آرایه ی ادبی بیاید و مشخص کنید . پ (استعاره را مشخص کنید .	
۰,۲۵	استعاره در بیت « غمی بود رستم بیازید چنگ / گرفت آن بر و یال جنگی پلنگ » کدام است ؟	۴
۰,۲۵	کتاب « داستان های دل انگیز ادبیات فارسی » نوشته ی کیست ؟	۵
	درک مطلب	۵
۰,۵۰	با توجه به بیت « تو مرا کشتی و خدای نکشت / مُقبل آن کز خدای گیرد پشت . « چه کسی مُقبل و خوش بخت است ؟	۱
۰,۵۰	در بیت « در چراغ دو چشم او زد تیغ / نامدش کشتن چراغ دریغ » :	۲
۰,۲۵	الف (شر چه کاری انجام داده است ؟ ب (منظور از چراغ دوّم چیست ؟	
۰,۲۵	در بیت « بر چنین دختری به آزادی / اختیارت کنم به دامادی » چوپان چه پیشنهادی به خیر می دهد ؟	۳

سؤالات درس هفتم : طوطی و بقال

نمره	متن سؤالات	ردیف
	معنی بیت ها و مصراع های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	الف
۰,۷۵	چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست	۱
۰,۵۰	نکته گفتی با همه سوداگران	۲
۰,۷۵	جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد	۳
۰,۷۵	ریش بر می کند و می گفت ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ	۴
۰,۷۵	در دکان بودی نگهبان دکان نکته گفتی با همه سوداگران	۵
۰,۷۵	می نمود آن مرغ را هر گون شگفت تا که باشد کاند آید او به گفت	۶
۰,۷۵	کار پاکان را قیاس از خود مگیر گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر	۷
	معنی لغات مشخص شده را در عبارات زیر جلوی آن ها بنویسید .	ب
۰,۲۵	در نوای طوطیان <u>حاذق</u> بُدی	۱
۰,۲۵	نکته گفتی با همه <u>سوداگران</u>	۲
۰,۲۵	جست از <u>صدر</u> دکان سویی گریخت	۳
۰,۲۵	صد هزاران این چنین <u>اشباه</u> بین	۴
	خودآزمایی	ج
۰,۵۰	با توجه به داستان طوطی و بقال ، چرا مردم به قیاس طوطی خندیدند ؟	۱
	دانش های ادبی	د
۰,۵	در بیت زیر « مشبه و مشبه به » را مشخص کنید . جولقی ای سر برهنه می گذشت با سر بی مو چو پشت طاس و طشت	۱
۰,۲۵	مولوی مطالب نغز و لطیف عرفانی و اخلاقی را به شیوه ی بیان کرده است .	۲
۰,۲۵	کتابی ادبی و عرفان با بیست و شش هزار بیت در شش دفتر که مطالب نغز و لطیف عرفانی - اخلاقی را به شیوه ی تمثیل و حکایت بیان کرده است ، چه نام دارد ؟	۳
	درک مطلب	ه
۰,۵۰	با توجه به بیت زیر چرا بقال ، طوطی را زده است ؟ دید پر روغن دکان و جامه چرب بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب	۱
۰,۵۰	با توجه به بیت زیر چرا بقال به درویش ها هدیه می داد ؟ هدیه ها می داد هر درویش را تا بیابد نطق مرغ خویش را	۲
۰,۵۰	مفهوم کلی مصراع دوّم بیت زیر را بنویسید . چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست	۳

سؤالات درس هشتم : گل هایی که در نسیم آزادی می شکند + خط خورشید

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی بیت ها و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	
۱	دعا می کنم که گل های اندیشه و تفکر بر حق ، خرمن خرمن بشکند .	۰,۵۰
۲	ناگهان نوری از شرق تابید خون خورشید آتشی در شفق زد	۰,۷۵
۳	تازه پشت لبش سبز شده است .	۰,۵۰
۴	هر ستاره حرف خط خورده ای تار در دل صفحه ی آسمان بود	۰,۷۵
۵	مردی از شرق برخاست آسمان را ورق زد	۰,۵۰
۶	صورت جوانی که خورش (اوی منفی) است گل انداخته .	۰,۵۰
۷	مردمی که تمام عمر در لاک خودشان بوده اند .	۰,۵۰
ب	معنی لغات مشخص شده در عبارات زیر را جلوی آن ها بنویسید .	
۱	امیدوارم مهربانی دل ها و هم بستگی ها و گذشت ها هیچ گاه به <u>ختم</u> نرسد .	۰,۲۵
۲	<u>ازدحام</u> است و مهربانی .	۰,۲۵
۳	روی صورت جوان ، خون <u>دلّمه</u> بسته .	۰,۲۵
۴	<u>هَرَم</u> نفس مردم گرمشان کرد .	۰,۲۵
۵	قانون ، اساسی بیابد برای <u>اشاعه</u> ی آزادی .	۰,۲۵
ج	خودآزمایی	
۱	منظور نویسنده از جمله ی « هنرمندان بسیاری خود را به قطار رساندند . » چیست ؟	۰,۵۰
۲	با توجه به بیت « شب شبی بی کران بود / دفتر آسمان پاره پاره » <u>آسمان</u> و <u>شب</u> نماد چه چیزهایی هستند ؟	۰,۵۰
۳	منظور شاعر از « شهاب » و « محو شدن » در شعر زیر چیست ؟ گرچه گاهی شهابی / مشق های شب آسمان را / زود خط می زد و محو می شد شهاب نماد چه کسانی است ؟ مفهوم « محو می شد » را بنویسید .	۰,۵۰
۴	منظور از « گل هایی که در نسیم آزادی می شکند » چیست ؟	۰,۵۰
د	دانش های ادبی	
۱	مجموعه شعر « مثل چشمه مثل رود » از کیست ؟	۰,۲۵
۲	در بیت « یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان / چون تماشای گل ولاله و شمشاد کنید » چه آرایه ای به کار رفته است ؟	۰,۲۵
۳	موضوع اصلی ادبیات پایداری چیست ؟ نام دیگر ادبیات پایداری چیست ؟	۰,۷۵
۴	در بیت « یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان / چون تماشای گل ولاله و شمشاد کنید » کدام کلمات مراعات نظیر دارند ؟	۰,۵۰

۵	درک مطلب
۱	منظور اصلی شاعر از مصراع « دفتر آسمان پاره پاره » چیست؟
۲	مفهوم کنایی « نه کرسی فلک را از زیر پای قزل ارسلان بکشند » چیست؟
۳	« چار چار است » یعنی چه؟
۴	با توجه به بیت « مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد » الف) کدام واقعه‌ی تاریخی کشور را به تصویر کشیده است؟ ب) مقصود از « مرد » کیست؟ پ) « آسمان را ورق زد » یعنی چه؟
۵	در عبارت « صورت جوانی که خونش (O) است، گل انداخته ». منظور از (گل انداخته) چیست؟

سؤالات درس نهم: دریادلان صف شکن + پاسخ

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغت	
۱	تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب <u>قرب</u> نداری.	۰,۲۵
۲	این جا آینه‌ی <u>تجلی</u> همه‌ی تاریخ است.	۰,۲۵
۳	دشمن در برابر ایمان <u>جنود</u> خدا متکی به ماشین پیچیده‌ی جنگ است.	۰,۲۵
۴	دل شیطان را از <u>رعب</u> و وحشت می لرزانند.	۰,۲۵
۵	کارهای مانده را <u>راست و ریس</u> می کنند.	۰,۲۵
۶	خاک مظهر فقر مخلوق در برابر <u>عنائی</u> خالق است.	۰,۲۵
۷	تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.	۰,۲۵
ب	خودآزمایی	
۱	« بند پوتین را محکم بستن » کنایه از چیست؟	۰,۵۰
۲	در بیت « با تمام دل خود می گویم / تا چراغ از تو نگیرد دشمن » الف) « تمام دل خود می گویم » یعنی چه؟ ب) کدام عبارت معادل (از صمیم قلب) است؟ پ) منظور از (چراغ) چیست؟	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰
۳	در شعر « مادرم / آب و آینه و قر آن در دست / روشنی در دل من می بارد » الف) مقصود از (روشنی در دل من می بارد) چیست؟ نهاد آن کدام است؟ ب) شاعر به چه سنتی اشاره دارد؟	۰,۵۰ ۰,۵۰
۴	به نظر نویسنده، تقدیر تاریخی زمین از کجا و به دست چه کسانی جاری می شود؟	۰,۵۰

۰,۵۰	به نظر نویسنده ، حقیقت اشیا در جبهه ها چگونه تجلی می یابد ؟	۵
	دانش های ادبی	پ
۰,۲۵	مجموعه شعر « ریشه در ابر » کیست ؟	۱
۰,۲۵	شاعر با استفاده از کلمات « تفنگ ، کوله بار و پوتین » در شعر زیر چه آرایه ای به کار گرفته است ؟ من تفنگم در مشت / کوله بارم بر پشت / بند پوتینم را محکم می بندم .	۲
۰,۲۵	او از خدمتگزاران صدیق انقلاب اسلامی ایران ، فیلم ساز و سردبیر مجله ی سوره بود . از آثار او می توان به مجموعه های تلویزیونی « حقیقت » ، « خان گزیده ها » و « روایت فتح » اشاره کرد .	۳
	درک مطلب	ت
۱	عبارت «دشمن برده ی ماشین است و تو ماشین را در خدمت ایمان کشیده ای .» را توضیح دهید .	۱
۰,۵۰	آیه ی « أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ » با کدام عبارت زیر ارتباط معنایی دارد ؟ الف) آن ها چه انسی با خاک گرفته اند و خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است . ب) حال آن که در معرکه قلوب مجاهدان خدا آرامشی که حاصل ایمان است ، حکومت دارد .	۲

سؤالات درس های دهم و یازدهم : مسافر + فردوسی + قطرات سه گانه + پروردگارا

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید . من ژاله و پیشرو بامدادم . مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند .	۱
۲	بدان جا روم که دیگر در آن ذی حیاتی نفس نمی کشد .	۰,۵۰
۳	می خواهیم در میان ما حکم شوی .	۰,۲۵
ب	معنی لغت	
۱	توانی به من عطا فرما که در برابر گستاخ و مغرور زانوی دنائت خم نکم .	۰,۲۵
۲	قدرتی به من بخشا تا روح خود را از تعلق به جیفه های ناچیز روزگار بی نیاز کنم .	۰,۲۵
۳	دیگر در آن ذی حیاتی نفس نمی کشد .	۰,۲۵
۴	مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند .	۰,۲۵
پ	خودآزمایی	
۱	با توجه به عبارت زیر از قطعه ی « مسافر » شاعر به کجا می خواهد سفر کند ؟ دلم می خواهد بر بال های باد نشینم و آن چه را که پروردگار جهان پدید آورده ، زیر پا گذارم تا مگر روزی به پایان این دریای بی کران رَسَم و بدان سرزمین که خداوند سرحدّ جهان خلقتش قرار داده است ، فرود آیم .	۰,۵۰
ت	درک مطلب	
۱	در عبارت « اندکی نیرویم بخش تا بتوانم بار شادی ها و غم ها را تحمل کنم » شاعر چه نیرویی از خداوند می خواهد ؟	۰,۵۰
۲	با توجه به نیایش زیر : نیرویی به من ده تا قدرت و توان خود را از روی کمال عشق و نهایت محبت تسلیم خواسته ها و رضای تو کنم و روح خود را از تعلق به جیفه های ناچیز روزگار بی نیاز کنم . الف) مصراع « رضا به داده بده وز جبین گره بگشای » با کدام قسمت نیایش تاگور ارتباط دارد ؟ ب) کدام واژه در عبارت بالا مجازاً در معنای مال و منال دنیا آمده است ؟	۰,۵۰ ۰,۵۰
ث	دانش های ادبی	
۱	شعر « قطرات سه گانه » از کیست ؟	۰,۲۵
۲	شاعری هندی که از افتخارات مشرق زمین نیز هست و به دریافت جایزه ی نوبل ادبی نایل آمد، کیست ؟	۰,۲۵

<p>امتحان ادبیات فارسی (۱) سال اول (.....) « بسم الله الرحمن الرحيم » تاریخ امتحان: ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۸۶ نام و نام خانوادگی: شماره ی دانش آموزی: مدت امتحان: ۷۵ دقیقه</p>	
بارم	سازمان آموزش و پرورش استان گلستان – آموزش و پرورش منطقه ی گمیشان – دبیرستان ۱۷ شهریور سیمین شهر
۰/۵۰	الف) بیت های ناتمام زیر را کامل نمایید. (۲و۱) گفتم خوشا هوایی کز باد صبح خیزد.
۰/۵۰	۲ باغ سلام می کند، / سبزه پیاده می رود،
۰/۲۵	ب) معنی لغات مشخص شده ی زیر را در جلوی هر یک بنویسید. (هرکدام ۰/۲۵ نمره) (۱ تا ۸) توانی به من عطا کن تا در برابر گستاخ ، زانوی <u>دنا نت</u> خم نکم.
۰/۲۵	۲ <u>اسوه</u> ی تو عباس بن علی (ع) است.
۰/۲۵	۳ امید وارم گذشت ها و مهربانی ها به <u>ختم</u> نرسد.
۰/۲۵	۴ <u>جولقی</u> ای سربرهنه می گذشت.
۰/۲۵	۵ <u>چوپان</u> از <u>ملا زمان</u> خیر بود.
۰/۲۵	۶ <u>آتشک</u> <u>عذر</u> نکند و خیانت نیندیشد.
۰/۲۵	۷ <u>آتشک</u> <u>زمام</u> استران را گرفته بود.
۰/۲۵	۸ می خواهم به سرمنزل <u>غایی</u> سفر خود برسم.
۰/۲۵	ج) دانش های ادبی (۱ تا ۱۱) « تاریخ جهان گشا » اثر کیست؟
۰/۲۵	۲ نمونه ی اعلاي حماسه کدام است؟
۰/۲۵	۳ کتاب « مثل چشمه ، مثل رود » اثر کیست؟
۰/۲۵	۴ شاعر هندی که به دریافت جایزه ی ادبی نوبل نایل آمد ، کیست؟
۰/۲۵	۵ آثار ادبی جهان بر چه اساسی تقسیم بندی می شوند؟
۰/۲۵	۶ تراژدی را تعریف نمایید.
۰/۲۵	۷ هنری ترین نوع ادبیات مردمی چیست؟
۰/۲۵	۸ یک مورد از مسائل ادبیات پایداری را بنویسید.
۰/۲۵	۹ بیت «ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد / چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد.» چه آرایه ای دارد؟
۰/۲۵	۱۰ در بیت زیر کدام کلمه استعاره است؟ در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ
۰/۵۰	۱۱ در بیت زیر کلمات قافیه را مشخص کنید. چو یک ماه شد همچو یک سال بود / برش چون بر رستم زال بود.
۰/۵۰	د) خود آزمایی (۱ تا ۱۰) ۱ چرا بی ادب از لطف پروردگار محروم می شود؟
۰/۵۰	۲ مصراع « زمانه بیامد نبودش توان » یعنی چه؟
۰/۲۵	۳ سمک در گفت وگو با سیاه گیل چه کسی را برادر خود معرفی می کند؟
۰/۵۰	۴ در بیت « آمد آورد پیش خیر فراز / گفت گوهر به گوهر آمد باز » منظور از گوهر اول و دوم چیست؟
۰/۵۰	۵ چرا مردم به قیاس طوطی خندیدند؟
۰/۵۰	۶ منظور از « هنرمندان بسیاری خود را به قطار رساندند. » چیست؟
۰/۵۰	۷ « بند پوتین را محکم بستن » کنایه از چیست؟
۰/۲۵	۸ در داستان هدیه ی ناتمام کدام یک از دو برادر (نیک یا جو) فداکارتر است؟ (حذف شده است .)
۰/۲۵	۹ در قطعه ی « فردوسی » زائر نامدار کیست؟
۰/۲۵	۱۰ یک فیلم سینمایی در مورد جنگ ایران و عراق نام ببرید.

۰/۵۰	۱	هـ) درك مطلب (۱ تا ۶) در عبارت «اندكى نيرويم بخش تا بتوانم بار شادي ها و غم ها را تحمل كنم.» نويسنده چه چيزي از خداوند مي خواهد؟
۰/۲۵	۲	در مصراع « مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد.» مقصود از «مرد» کیست؟
۰/۵۰	۳	در بیت « بر چنین دختری به آزادی / اختیارت کنم به دامادی » چوپان چه پیشنهادی به خیر می دهد؟
۰/۵۰	۴	«فرو بریم» در جمله ی « بگذار تا فردا داری در میدان فروبریم.» یعنی چه؟
۰/۵۰	۵	در جمله ی «چرخ گردان به خواست و فرمان او پاینده .» مقصود از چرخ گردان چیست؟
۰/۲۵ ۰/۵۰ ۰/۵۰ ۰/۵۰	۶	با توجه به ابیات زیر به سوالات داده شده پاسخ دهید. « به گردان لشکر سپهدار گفت : پدر را نباید که داند پسر مگر کان دلاور گو سال خورد از آن پس بسازید سهراب را الف) مقصود از سپهدار کیست؟ ب) چه رازی باید مخفی بماند؟ ت) گو سال خورد و شیر مرد چه کسانی هستند؟ ث) مفهوم آخرین مصراع چیست؟
۰/۲۵	۱	و) معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان امروزی بنویسید . (۱ تا ۱۱) دگرگونه تر باشد آیین ما .
۰/۲۵	۲	تو شری . جز شرت نباید پیش .
۰/۲۵	۳	تازه پشت لبش سبز شده است .
۰/۲۵	۴	با تمام دل خود می گویم .
۰/۵۰	۵	بی نوایی و تنگ چشمی را از دلم ریشه کن ساز .
۰/۵۰	۶	هر آن که از روی نادانی نه او را گزید ، گزند او ناچار بدو رسید .
۰/۵۰	۷	قطره ی دانش که بخشیدی ز پیش / متصل گردان به دریاهاي خویش .
۰/۷۵	۸	بکوشیم فرجام کار آن بود / که فرمان و رای جهانبان بود .
۰/۷۵	۹	قطران شراب بسیار بر خود پیمود تا مست گشت و بخت .
۱	۱۰	از این خویشتن کشتن اکنون چه سود ؟ / چنین رفت و این بودنی کار بود .
۱	۱۱	چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست .
		نمره با عدد : نام معلم : مسعود سخندان نمره با حروف : امضا نمره ی تجدید نظر اول : نام وامضای مصحح :

بارم	سازمان آموزش و پرورش استان گلستان - آموزش و پرورش منطقه ی گمیشان دبیرستان ۱۷ شهریور سیمین شهر	نمره
۰/۵	الف) بیت های ناتمام زیر را کامل نمایید. (۲و۱) چاک شده ست آسمان ، / سنجق یار می رسد .	۱
۰/۵	خلوتیان آسمان تا چه شراب می خورند / /	۲
۰/۵	گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی	۳
۰/۵	گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سرآید .	۴
۰/۲۵	ب) تنها معنی هشت لغت از لغات مشخص شده ی زیر را در جلوی هر يك بنویسید. (هرکدام ۰/۲۵ نمره) امید وارم گذشت ها و مهربانی ها به ختام نرسد.	۱
۰/۲۵	من با تَبَخْتَرُ گفتم . (حذف شده است .)	۲
۰/۲۵	چوپان از ملا زمان خیر بود.	۳
۰/۲۵	آفتاب نعمتم شد زیر میغ .	۴
۰/۲۵	دل شیطان را از رُعب و وحشت می لرزانند .	۵
۰/۲۵	می خواهم به سرمنزل غایی سفر خود برسم.	۶
۰/۲۵	توانی به من عطا کن تا در برابر گستاخ ، زانوی دنا ئت خم نکنم.	۷
۰/۲۵	از دحام است و مهربانی .	۸
۰/۲۵	قطران را با تمکین تمام آوردم .	۹
۰/۲۵	چوپان دختر خود را به مُفلسی چون خیر نخواهد داد .	۱۰
۰/۲۵	پ) معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . تو مرا برادری .	۱
۰/۲۵	دل من همی بر تو مهر آورد .	۲
۰/۲۵	مُقبل آن کز خدای گیرد پشت .	۳
۰/۲۵	صد هزاران این چنین اشباه بین .	۴
۰/۵	بی نوایی و تنگ چشمی را از دلم ریشه کن ساز .	۵
۰/۵	آفریننده ای که پرستیدن اوست سزاوار .	۶
۰/۵	قطره ی علم است اندر جان من وارهانش از هوا وز خاک تن .	۷
۰/۷۵	می نمود آن مرغ را هر گون شگفت تا که باشد که اندر آید او به گفت .	۸
۰/۷۵	شربتی آب از آن زلال چو نوش یا به همت ببخش یا بفروش .	۹
۱	چو خندان شد و چهره شاداب کرد ورا نام تهمینه سهراب کرد .	۱۰
۱	خم آورد پشت دلیر جوان زمانه بیامد نبودش توان .	۱۱
۰/۵	ت) خودآزمایی چرا مردم به قیاس طوطی خندیدند؟	۱

۰/۵	چرا بی ادب از لطف خدا محروم می شود؟	۲
۰/۵	در کشته شدن سهراب چه کسانی را مقصر می دانید؟	۳
۰/۵	معادل امروزی « قفا زدن » چیست؟	۴
۰/۵	در قطعه ی « فردوسی » زایر نامدار کیست؟	۵
۰/۵	چرا راوی (جو) به دروغ گفت : « نصف سطل زمین شویی هدیه ی من است . » ؟ (حذف شده است.)	۶
۰/۵	ه (درك مطلب با توجه به بیت زیر ، چرا بقال طوطی را زد ؟ دید پر روغن دکان و جامه چرب بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب	ث ۱
۰/۵	در بیت « مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد. » مقصود از مرد کیست؟	۲
۰/۵	در بیت « بر چنین دختری به آزادی / اختیارت کنم به دامادی » چوپان چه پیشنهادی به خیر می دهد؟	۳
۰/۵	عبارت « در این کار تعبیه ای هست . » یعنی چه ؟	۴
۰/۵	در شعر زیر مقصود از قسمت مشخص شده چیست ؟ مادرم / آب و آینه و قرآن در دست / روشنی در دل من می بارد .	۵
۰/۵	در بیت زیر افراسیاب چه دستوری به فرماندهان لشکر خود می دهد ؟ پدر را نباید که داند پسر که بندد دل و جان به مهر پدر	۶
۰/۵	عبارت زیر در مورد چه کسی است ؟ « درود بر پیمبر بازپسین ، پیشرو پیامبران پیشین . »	۷
۰/۵	توصیف زیر در مورد چه قطره ای است ؟ « من ژاله و پیشرو بامدادم . مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند . »	۸
۰/۷۵	دانش های ادبی نام نویسندگان کتاب های زیر را بنویسید . الف) تاریخ جهان گشا ب) مثل چشمه ، مثل رود ج) سمک عیار	ج ۱
۰/۲۵	شاعر هندی که به دریافت جایزه ی ادبی نوبل نایل آمد ، کیست؟	۲
۰/۲۵	هنری ترین نوع ادبیات مردمی چیست؟	۳
۰/۲۵	یک مورد از مسائل ادبیات پایداری را بنویسید.	۴
۰/۲۵	در بیت زیر کدام کلمه استعاره است؟ در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ	۵
۰/۵	در بیت زیر کلمات قافیه را مشخص کنید. چو یک ماه شد همچو یک سال بود / برش چون بر رستم زال بود .	۶
۰/۵	ادبیات نمایشی چیست ؟	۷
۰/۲۵	ویژگی اصلی حماسه چیست ؟	۸
	موفق باشید .	
	نام معلم: مسعود سخندان امضا	نمره با عدد: نمره با حروف:
	نمره ی تجدید نظر اول : نام وامضای مصحح :	

۰,۲۵	در بیت زیر کلمه ی ردیف کدام است ؟ کنون گر تو در آب ماهی شوی و یا چون شب اندر سیاهی شوی .	۴
۰,۲۵	ادبیات نمایشی در غرب به سه دسته ی و کمدی و درام تقسیم می شود .	۵
۰,۲۵ را هنری ترین نوع ادبیات مردمی نامیده اند .	۶
۰,۲۵	داستان نوشته ی فرامرز بن خداداد است .	۷
۰,۵۰	در بیت زیر کدام کلمه استعاره است ؟ استعاره از چیست ؟ در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ	۸
۰,۲۵	یک مورد از مسائل ادبیات پایداری را بنویسید .	۹
۰,۲۵	شعر « خط خورشید » برگرفته از کتاب اثر شاعر معاصر قیصر امین پور است .	۱۰
	درک مطلب (۴ نمره)	۵
۰,۵۰	عبارت « درود بر پیمبر بازپسین ، پیشرو پیمبران پیشین » در مورد کیست ؟	۱
	با توجه به ابیات : « بدو داد و گفتش که این را بدار بگیر و به گیسوی او بر بدوز ور ایدون که آید ز اختر پسر و رستم چه چیزی به تهمینه داد ؟ ب (مصراع دوّم بیت دوّم یعنی چه ؟ پ (اگر پسر متولّد شود ، تهمینه چه کار باید بکند ؟	۲
۰,۲۵	اگر دختر آرد تو را روزگار به نیک اختر و فال گیتی فروز ببندش به بازو نشان پدر »	
۰,۲۵	در بیت « بر چنین دختری به آزادی / اختیارت کنم به دامادی » چوپان چه پیشنهادی به خیر میدهد ؟	۳
۰,۵۰	با توجه به بیت « دید پر روغن دکان و جامه چرب / بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب » چرا بقال طوطی را می زند ؟	۴
۰,۵۰	در بیت « مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد . : الف) مقصود از مرد کیست ؟ ب (« آسمان را ورق زد » یعنی چه ؟	۵
۰,۲۵	عبارت « اندکی نیرویم بخش تا بتوانم بار شادی ها و غم ها را تحمل کنم . » چه نیرویی از خدا می خواهد ؟	۶
۰,۲۵	عبارت « من از ابر فرود آمده ام ، من دختر دریا و نماینده ی اقیانوس مواجم » در توصیف کدام قطره است ؟	۷
	معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . (۶ نمره)	و
۰,۲۵	خدایی اوراست درخورنده .	۱
۰,۲۵	با تمام دل خود می گویم .	۲
۰,۲۵	در این کار تعبیه ای هست .	۳
۰,۲۵	کار پاکان را قیاس از خود مگیر .	۴
۰,۵۰	هر آن که از روی نادانی نه او را گزید ، گزند او ناچار بدو رسید .	۵
۰,۵۰	خرامان بشد سوی آب روان چنان چون شده بازجوید روان	۶
۰,۵۰	سی غلام را فرمود تا سلیح پوشند و تیغ ها برکشند .	۷

۰,۷۵	وارهانش از هوا وز خاک تن	قطره ی علم است اندر جان من	۸
۰,۷۵	مُقبل آن کز خدای گیرد پشت	تو مرا کشتی و خدای نکشت	۹
۱	بیندید یک شب بر او خواب را	از آن پس بسازید سهراب را	۱۰
۱	شیشه های روغن گل را بریخت .	جست از صدر دکان سویی گریخت	۱۱
جمع	نام دبیر : مسعود سخندان		نمره به عدد :
۲۰	امضا		نمره به حروف :

سؤالات درس های ۱۲ تا ۲۴ ادبیات فارسی (۱) سال اول دبیرستان
سؤالات درس دوازدهم : ادبیات غنایی + از کعبه گشاده گردد این در

نمره	متن سؤالات	ردیف
		الف
		معنی کنید .
۰,۷۵	کاو ماند اگر چه من نمانم	۱ کز عشق به غایتی رسانم
۰,۷۵	چون کعبه نهاد حلقه در گوش	۲ آمد سوی کعبه سینه پر جوش
۰,۷۵	در چاره گری زبان کشیدند	۳ بیچارگی ورا چو دیدند
۰,۷۵	شد چون مه لیلی آسمان گیر	۴ چون رایت عشق آن جهان گیر
۰,۷۵	کز کعبه گشاده گردد این در	۵ گفتند به اتفاق یکسر
۰,۷۵	عاشق تر از این کنم که هستم	۶ گر چه ز شراب عشق مستم
		ب
		معنی لغت
۰,۲۵		۱ بنشانند چو ماه در یکی <u>مه</u>
۰,۲۵	توفیق دهم به رستگاری	۲ گو یارب از این <u>گزاف کاری</u>
۰,۲۵	أشتر طلبد و <u>محمل</u> آراست	۳ چون موسم حج رسید برخاست
۰,۲۵	شد چون مه لیلی آسمان گیر	۴ چون <u>رایت</u> عشق آن جهان گیر
		ج
		خود آزمایی
۰,۵۰	۱ در بیت « می گفت گرفته حلقه <u>در بر</u> / که امروز منم چو حلقه <u>بر در</u> » مفهوم «در بر» و «بر در» را بنویسید .	
۰,۵۰	۲ در بیت « از عمر من آن چه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای » کدام ویژگی مجنون دیده می شود ؟	
۰,۵۰	۳ مجنون در جوار کعبه از خدا چه خواست ؟	
		د
		دانش های ادبی
۰,۲۵	۱ معروف ترین سراینده ی داستان های بزمی در ادب فارسی کیست ؟	
۰,۲۵	۲ گونه ای از ادبیات که بیانگر عواطف و آرزو های انسان و غم ها و شادی های اوست ، ادبیات نام دارد .	

۰,۲۵	منظومه های بزمی نظامی و عمده ی سروده های معاصران از نوع ادبیات است .	۳
۰,۷۵	آثار زیر از چه کسانی است ؟ الف (هفت پیکر ب (اسکندر نامه پ (لیلی و مجنون	۴
۰,۲۵	احساسات گوناگون انسانی را در کدام نوع ادبی می توان یافت ؟	۵
۰,۵۰	در بیت « فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد » (مشبه و مشبه به) را بیابید .	۶
۰,۵۰	از پنج گنج نظامی دو مورد را نام ببرید .	۷
۰,۲۵	بخش عمده ی ادبیات ما را کدام نوع ادبی تشکیل میدهد ؟	۸
۰,۲۵	کدام گونه ی ادبی با زبانی نرم و لطیف با استفاده از معانی دقیق و باریک به بیان احساسات شخصی انسان می پردازد ؟	۹
	درک مطلب	۵
	با توجه به ابیات : « چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر <u>برداشته دل ز کار او سخت</u> / <u>در ماند پدر به کار او سخت</u> خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره ساز با او بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند گفتند به اتفاق یک سر / <u>کز کعبه گشاده گردد این در</u> حاجت گه جمله ی جهان اوست / محراب زمین و آسمان اوست »	۱
۰,۵۰	الف (مقصود از جهان گیر کیست ؟ ب (آسمان گیر شدن عشق یعنی چه ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	پ (در بیت اول یک تشبیه بیابید و ارکان اصلی آن را نشان دهید .	۱
۰,۵۰	ت (مفهوم کنایی مصراع اول بیت دوم چیست ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	ث (در بیت چهارم «زبان کشیدند» یعنی چه ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	ج (مصراع دوم بیت پنجم به چه معناست ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	چ (منظور از «او» در بیت دوم و ششم چه چیزهایی است ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	ح (این شعر در چه قالبی سروده شده است ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	در بیت « کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگر چه من نمانم » مجنون از خدا چه می خواهد ؟	۲
۰,۵۰	در بیت « گر چه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم » مجنون چه می خواهد ؟	۳
۰,۵۰	مفهوم کلی « از جای چو مار حلقه برجست / در حلقه ی زلف کعبه زد دست » چیست ؟	۴
	با توجه به ابیات : « می داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دوا پذیر دارد »	۵
۰,۵۰	الف (« دل اسیر داشتن » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۰,۵۰	ب (عکس العمل پدر مجنون بعد از شنیدن قصه ی عشق فرزند خود چه بود ؟	۰,۵۰

سؤالات درس سیزدهم : در امواج سند

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید .	
۱	در آن دریای خون در قرص خورشید	۱
۲	بنای زندگی بر آب می دید .	۰,۷۵
۳	به خوناب شفق در دامن شام	۰,۷۵
۴	به خون آلوده ایران کهن دید .	۰,۷۵
۴	بدان شمشیر تیز عافیت سوز	۰,۷۵
۵	در آن انبوه کار مرگ می کرد .	۰,۷۵
۵	چو لشکر گرد بر گردش گرفتند	۰,۷۵
۵	چو کشتی باد پا در رود افکند .	۰,۷۵
۶	ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت	۰,۷۵
۶	دو چندان می شکفت و برگ می کرد .	۰,۷۵
۷	از آن این داستان گفتم که امروز	۰,۷۵
۷	بدانی قدر و بر هیچش نبازی .	۰,۷۵
۸	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک	۰,۷۵
۸	خدا داند چه افسرها که رفته .	۰,۷۵
۹	چو بگذشت از پی آن جنگ دشوار	۰,۷۵
۹	از آن دریای بی پایاب آسان .	۰,۷۵
۱۰	شبی را تا شبی بالشکری خرد	۰,۷۵
۱۰	ز تن ها سر ز سرها خود افکند .	۰,۷۵
ب	معنی لغت	
۱	به آتش های ترک و خون <u>تازیک</u> .	۰,۲۵
۲	در آن <u>سیماب</u> گون امواج لرزان	۰,۲۵
۳	خدا داند چه <u>افسرها</u> که رفته .	۰,۲۵
۴	ز تن ها سر ، ز سرها <u>خود</u> افکند .	۰,۲۵
پ	خودآزمایی	
۱	در شعر « در امواج سند » منظور از « آتش های ترک و خون تازیک » چیست ؟ منظور از « تازیک » چیست ؟	۰,۵۰
۲	مصراع « چو موی خویشتن در تاب رفتند » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۳	در شعر « در امواج سند » چرا جلال الدین تصمیم گرفت زن و بچه هایش را به رود بیفکند ؟	۰,۵۰
۴	در بیت « در آن دریای خون در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می گشت » منظور از « دریای خون » چیست ؟	۰,۵۰
۵	در درس « در امواج سند » توصیف غروب آفتاب در دو بیت اول نشانه ی چیست ؟	۰,۵۰
ت	درک مطلب	
۱	« بنای زندگی بر آب می دید . » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۲	با توجه به ابیات : « به مغرب سینه مالان قرص خورشید فرو می ریخت گردی زعفران رنگ ز رخسارش فرو می ریخت اشکی	۰,۵۰
	نهان می گشت پشت کوهساران به روی نیزه ها و نیزه داران بنای زندگی بر آب می دید	

۰,۵۰	• در آن سیماب گون امواج لرزان • خیال تازه ای در خواب می دید
۰,۵۰	بدان شمشیر تیز عافیت سوز در آن انبوه کار مرگ می کرد
۰,۵۰	ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد
۰,۵۰	الف) کدام واژه حرکت آرام خورشید را هنگام غروب توصیف می کند؟
۰,۵۰	ب) منظور از « گردی زعفران رنگ » چیست؟
۰,۵۰	ج) در بیت اول کدام واژه دارای آرایه ی ادبی « جان بخشی به اشیا » (تشخیص) است؟
۰,۵۰	د) توصیف غروب در دو بیت اول نشانه ی چیست؟
۰,۵۰	ه) در بیت دوم کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است؟
۰,۵۰	و) « بنای زندگی بر آب می دید » یعنی چه؟
۰,۵۰	ز) کدام مصراع بر نابودی جلال الدین شاه اشاره دارد؟
۰,۵۰	ح) در بیت چهارم امواج رودخانه ی سند به چه چیزی تشبیه شده است؟
۰,۵۰	ط) در بیت چهارم چرا امواج لرزان به سیماب تشبیه شده است؟
۰,۵۰	ی) در بیت پنجم « کار مرگ می کرد » یعنی چه؟
۰,۵۰	ک) مفهوم کلی بیت آخر را بنویسید.
۰,۵۰	ل) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟
۰,۵۰	۳ با توجه به بیت « از این سد روان در دیده ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت » منظور از سدّ روان چیست؟
۰,۵۰	۴ با توجه به مصراع « بدانی قدر و بر هیچش نبازی » شاعر از مخاطب خود چه انتظاری دارد؟
۰,۵۰	۵ منظور از « دریای خون » در بیت زیر چیست؟ در آن دریای خون در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید
۰,۵۰	۶ در بیت « چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی باد پا در رود افکند . » منظور از بادپا چیست؟
۰,۵۰	۷ با توجه به مصراع آخر ابیات زیر پیام اصلی درس « در امواج سند » چیست؟ بلی آنان که از این پیش بودند چنین بستند راه ترک و تازی از آن این داستان گفتم که امروز بدانی قدر و بر هیچش نبازی
	دانش های ادبی
۰,۲۵	۱ سروده ی زیبای « در امواج سند » اثر کیست؟
۰,۲۵	۲ شعر « در امواج سند » در چه قالبی سروده شده است؟
۰,۲۵	۳ در قالب چهار پاره ، هر بند چند مصراع دارد؟
۰,۲۵	۴ قالب چهار پاره پس از در ایران ابداع شد .
۰,۲۵	۵ دو موضوع قالب چهار پاره را بنویسید .

۰,۷۵	چهار پاره پس از چه زمانی در ایران رواج یافت؟ دو شاعر چهار پاره سرا نام ببرید.	۶
۰,۲۵	تعریف زیر کدام قالب شعری را در بر می گیرد؟ هر بند شامل چهار مصراع است و مصراع های زوج هم قافیه اند.	۷
۰,۵۰	در بیت زیر کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است؟ ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد.	۸
۰,۲۵	با توجه به آرایش قافیه در شکل زیر به صورتی که هر دو بیت قافیه ای جداگانه داشته باشد، نام قالب شعری آن را بنویسید. + ----- + -----	۹
۰,۵۰	در هر یک از بیت های زیر « مشبّه و مشبّه به » را نشان دهید.	۱۰
۰,۵۰	ز سُم اسب می چرخید بر خاک	به سان گوی خون آلود سرها
۰,۵۰	در آن سیماب گون امواج لرزان	خیال تازه ای در خواب می دید
۰,۵۰	در بیت « بخور ای اژدهای زندگی خوار / دوا کن درد بی درمان دوا کن » کدام آرایه ی ادبی دیده می شود؟	۱۱
۰,۲۵	صحیح یا غلط: دو بیتی پیوسته از چند بند هم وزن تشکیل شده است. هر بند شامل چهار مصراع است و مصراع های زوج آن هم قافیه اند. ص غ	۱۲

سوالات درس چهاردهم: ادبیات تعلیمی + هنر و سخن + کدام قبله + متاع جوانی

الف	درک مطلب (۴ نمره)
۱	با توجه به متن داده شده به سوالات ۱ تا ۸ پاسخ دهید. بدان که مردم بی هنر همیشه بی سود باشد چون مگیلان که تن دارد و سایه ندارد. نه خود را سود کند و نه غیر خود را. جهد کن اگر چه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود؛ چنان که گفته اند: بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را. اگر مردم را با گوهر اصل گوهر هنر نباشد صحبت هیچ کس را به کار نیاید و در هر که این دو گوهر یابی، چنگ در وی زن.
۰/۵	۱ - چه تشبیهی در متن به کار رفته است؟
۰/۵	۲ - منظور از « مگیلان تن دارد و سایه ندارد » چیست؟
۰/۵	۳ - مقصود از « اصیل و گوهری » چیست؟
۰/۵	۴ - نویسنده چه چیزی را مهم تر دانسته است؟
۰/۵	۵ - چه چیزی موجب ارجمندی و بزرگی انسان می شود؟
۰/۵	۶ - از نظر نویسنده، چه کسی برای هم نشینی مناسب نیست؟
۰/۵	۷ - منظور از « دو گوهر » کدام است؟

۰/۵	۸ - مفهوم کنایی « چنگ در وی زن » چیست ؟	
۰,۵۰	منظور شاعر از « نامه » در مصراع « بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم » چیست ؟	۲
۰,۵۰	با توجه به ابیات : « جوانی چنین گفت روزی به پیری بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم ۳ تو به کز توانایی خویش گویی جوانی نکودار کاین مرغ زیبا ۵ متاعی که من رایگان دادم از کف هر آن سرگرانی که من کردم اوّل ۷ از آن برد گنج مرا دزد گیتی که چون است با پیری ات زندگانی که معنیش جز وقت پیری ندانی چه می پرسی از دوره ی ناتوانی نماند در این خانه ی استخوانی تو گر می توانی مده رایگانی جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی که در خواب بودم گه پاسبانی »	۳
۰,۵۰	الف) در بیت اوّل یک استعاره بیابید .	
۰,۵۰	ب) مقصود از « این نامه » در بیت دوّم چیست ؟	
۰,۵۰	پ) منظور از « خانه ی استخوانی » در بیت سوّم چیست ؟	
۰,۵۰	ت) چرا پیر از جوان می خواهد که درباره ی دوره پیری سوال نکند ؟	
۰,۵۰	ث) کلمات قافیه در بیت اوّل و دوّم کدامند ؟	
۰,۵۰	ج) در بیت چهارم جوانی به چه چیزی تشبیه شده است ؟	
۰,۵۰	چ) جوانی در کل شعر به چه چیزهایی تشبیه شده است ؟	
۰,۵۰	ح) مقصود از « حرف مبهم » در بیت اوّل کدام دوره ی زندگی است ؟	
۰,۵۰	خ) شاعر علت دزدیده شدن جوانی خود را چه می داند ؟	
۰,۵۰	د) مفهوم کلی بیت سوّم چیست ؟	
۰,۵۰	ذ) مقصود از « سرگرانی » در بیت ششم چیست ؟	
۰,۵۰	ر) مقصود از « دزد گیتی » در بیت آخر چیست ؟	
۰,۵۰	ز) از کدام مصراع شعر مفهوم بی خبری و غفلت استنباط می شود ؟	
۰,۵۰	ژ) این شعر با توجه به محتوای آن کدام نوع از انواع ادبی است ؟	
۰,۵۰	در بیت زیر منظور از قسمت های مشخص شده را بنویسید . چو دیدش به خدمت <u>دو تا گشت و راست</u> دگر روی بر خاک مالید و خاست	۴
۰,۲۵	با توجه به عبارت : « اما پنج نهانی چون اندیشه و یاد گرفتن و نگاه داشتن و تخیل کردن و تمیز و گفتار . الف) یاد گرفتن در متون قدیم به چه معنا بوده است ؟	
۰,۲۵	ب) یاد گرفتن با کدام مترادف است ؟ (۱) اندیشه (۲) نگاه داشتن (۳) تخیل کردن (۴) تمیز	
۰,۷۵	معنی کنید . جوانی نکو دار کاین مرغ زیبا نماند در این خانه ی استخوانی	ب ۱

۲	جهد کن اگرچه اصیل و گوهری باشی ، گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بُود .	۱
۳	هر آن سرگرانی که من کردم اوّل جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی	۰/۵
۴	چو دیدش به خدمت دو تا گشت و راست .	۰/۵
۵	اگر مردم را با گوهر اصل گوهر هنر نباشد صحبت هیچ کس را به کار نیاید و در هر که این دو گوهر یابی چنگ در وی زن .	۱
۶	بدان که مردم بی هنر مادام بی سود باشد چون مغیلان که تن دارد و سایه ندارد .	۰,۷۵
۷	بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را .	۰,۵۰
۸	با همه ی هنرها جهد کن تا سخن به جایگاه گویی که سخن نه بر جایگاه اگر چه خوب باشد زشت نماید .	۱
۹	از آن برد گنج مرادزد گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی	۰,۷۵
۱۰	و از این جمله آن چه دیگر جانوران را هست نه بر این جمله است که آدمی راست .	۰,۷۵
۱۱	از سخن بی فایده دوری گزین که سخن بی سود همه زیان باشد و سخن که از او بوی دروغ آید و بوی هنر نیاید ناگفته بهتر .	۱
۱۲	مبر طاعت نفس شهوت پرست که هر ساعتش قبله ی دیگر است	۰,۷۵
۱۳	زفان را به هنر آموختن خو کن .	۰,۵۰
ج	معنی لغت	
۱	چون <u>مغیلان</u> که تن دارد و سایه ندارد .	۰,۲۵
د	خودآزمایی	
۱	در عبارت « جهد کن اگرچه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که گور تن از گوهر اصل بهتر بُود . » نویسنده به چه نکته ای اشاره دارد ؟	۰,۵۰
۲	بیت زیر بیانگر کدام ویژگی نفس انسان است ؟ مبر طاعت نفس شهوت پرست که هر ساعتش قبله ی دیگر است	۰/۵
۳	از نظر نویسنده ی قابوسنامه چه چیزی لازمه ی بزرگی است ؟	۰,۵۰
۴	با توجه به جمله ی « بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را » لازمه ی بزرگی چیست ؟	۰,۵۰
۵	در بیت زیر مقصود از «دزد گیتی» و « در خواب بودم » چیست ؟ از آن برد گنج مرادزد گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی	۰,۵۰
۶	منظور از « گوهر تن » در عبارت زیر چیست ؟ « جهد کن اگرچه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که گور تن از گوهر اصل بهتر بُود . »	۰,۵۰
۷	در بیت زیر به کدام ویژگی نفس انسان اشاره شده است ؟ مبر طاعت نفس شهوت پرست که هر ساعتش قبله ی دیگر است .	۰,۵۰

۰,۵۰	معادل امروزی «زفان را به خوبی خو کن» چیست؟	۸
۰,۵	در عبارت زیر چرا انسان بی هنر به مگیلان تشبیه شده است؟ مردم بی هنر مادام بی سود باشد، چون مگیلان که تن دارد و سایه ندارد؛ نه خود را سود کند و نه غیر خود را.	۹
۰,۲۵	دانش های ادبی کدام کتاب زیر از نظر نوع ادبیات تعلیمی با بقیه متفاوت است؟ الف) بوستان سعدی ب) گلستان سعدی ج) گلشن راز د) قابوس نامه	۵
۰,۵۰	قابوسنامه اثر کیست و برای چه کسی نوشته شده است؟	۲
۰,۵۰	یک آرایه در بیت «چو دیدش به خدمت دو تا گشت و راست / دگر روی بر خاک مالید و خاست» بیابید و بنویسید.	۳
۰,۲۵	کتاب «گلشن راز» شیخ محمود شبستری جزء کدام یک از انواع ادبی می باشد؟	۴
۰,۲۵	کتاب «گلشن راز» اثر کیست؟	۵
۰,۲۵	کتاب قابوسنامه جزء کدام یک از انواع ادبی می باشد؟	۶
۰,۲۵	کدام یک جزء ادبیات تعلیمی نوع دوم است؟ الف) گلشن راز ب) کلیله و دمنه	۷
۰,۲۵	پر کنید: کلیله و دمنه جزء ادبیات تعلیمی نوع است.	۸
۰,۲۵	صحیح یا غلط: در ادبیات تعلیمی نوع دوم، شاعر یا نویسنده می کوشد موضوعات آموزشی را با روش ساده و آسان به مخاطب بیاموزد. ص غ	۹
۰,۲۵	موضوع کتاب «نصاب الصبیان» ابو نصر فراهی چیست؟	۱۰
۰,۲۵	شعر زیر در چه قالبی است؟ یکی پرطمع پیش خوارزمشاه چو دیدش به خدمت دو تا گشت و راست شنیدم که شد بامدادی پگاه دگر روی بر خاک مالید و خاست	۱۱
۰,۲۵	شکل هندسی زیر مربوط به کدام قالب شعری است؟ €----- €----- *----- *----- #----- #-----	۱۲
۰,۵۰	در بیت زیر استعاره را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. متاعی که من رایگان دادم از کف تو گر می توانی مده رایگانی	۱۳
۰,۷۵	ویژگی های کتاب قابوسنامه را بنویسید.	۱۴

سؤالات درس پانزدهم : فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید .	
۱	چنان نباشیم که خود را فقط تن بینگاریم .	۰,۵۰
ب	معنی لغت	
۱	وظیفه ی خود را <u>خطیر</u> تر از آن می بیند .	۰,۲۵
۲	دو نفر از <u>خدمه</u> ی دربار دنباله ی لباس را در دست داشتند .	۰,۲۵
۳	خوش بخت شدن تنها <u>تمتع</u> محدود جسمانی میان توگد تا مرگ نیست .	۰,۲۵
۴	کودک با <u>سماجت</u> گفت .	۰,۲۵
۵	بتوانیم با حفظ <u>اعتدال</u> از افراط و تفریط مصون بمانیم .	۰,۲۵
۶	فرهنگ جامعه نباید وابسته و <u>مرتزق</u> از فرهنگ مخالف باشد .	۰,۲۵
۷	لباس انسان <u>کرامت</u> او را حفظ می کند .	۰,۲۵
۸	صدر اعظم زبان به تعریف از لباس و <u>تمجید</u> از هنر خیاطان گشود .	۰,۲۵
پ	خودآزمایی	
۱	نویسنده در نظر دارد با آوردن داستان خیاطان حقه باز چه چیزی را به اثبات برساند ؟	۰,۵۰
۲	جمله ی « لباس پوست دوّم انسان نیست ، خانه ی اوّل اوست » یعنی چه ؟	۰,۵۰
۳	منظور از « لباس انسان پرچم کشور وجود اوست . » چیست ؟	۰,۵۰
۴	منظور از « لباس می پوشد تا خود را پوشد » چیست ؟	۰,۵۰
۵	داستان خیاطان حقه باز را قبل از کریستین آندرسن چه کسی آورده بود ؟	۰,۵۰
ت	دانش های ادبی	
۱	کتاب «فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی» از کیست ؟	۰,۵۰

سؤالات درس شانزدهم : مسجد جلوه گاه هنر اسلامی

ردیف	متن سؤالات	نمره
معنی کنید .		
الف	۱	۰,۵۰
	هنر معماری ، مفهوم انتزاعی را با هدف انتفاعی در هم آمیخت .	
	۲	۰,۵۰
	صوفیه برای اعتکاف در مسجد خلوت می گزیدند .	
	۳	۰,۵۰
	خدای اسلام - الله تعالی - نه فقط رحیم است ، بلکه جمیل هم هست .	
	۴	۰,۵۰
	هنر اسلامی ملجئی پاک تر و نمایشگاهی امن تر از مسجد نداشته است .	
معنی لغت		
ب	۱	۰,۲۵
	<u>قندیل های درخشان</u> نیز در تکمیل زیبایی و عظمت مسجد نقش خود را ادا کرده اند .	
	۲	۰,۲۵
	هنر معماری ، مفهوم <u>انتزاعی</u> را با هدف انتفاعی در هم آمیخت .	
	۳	۰,۲۵
	هنر اسلامی <u>ملجئی</u> پاک تر و نمایشگاهی امن تر از مسجد نداشته است .	
	۴	۰,۲۵
	صوفیه برای <u>اعتکاف</u> در مسجد خلوت می گزیدند .	
	۵	۰,۲۵
	حلقه های <u>اذکار</u> در مسجد برپا می گردید .	
	۶	۰,۲۵
	مساجد نزدیک بود به <u>دارالاماره</u> .	
دانش های ادبی		
ج	۱	۱
	هر یک از کتاب های زیر از کیست ؟	
	الف) با کاروان حُلّه ب) سرّ نی ج) بحر در کوزه د) بامداد اسلام	
	۲	۰,۵۰
	دو اثر از عبدالحسین زرین کوب نام ببرید .	
خودآزمایی		
	۱	۰,۵۰
	دو مورد از استفاده های مساجد را در صدر اسلام بنویسید .	
	۲	۰,۵۰
	تنوع در شیوه معماری مساجد اسلامی ناشی از چیست ؟	
درک مطلب		
	۱	۰,۵۰
	جمله ی « هنر معماری ، مفهوم انتزاعی را با هدف انتفاعی در هم آمیخت . » به چه معنی است ؟	

سؤالات درس ۱۷: کلاس نقاشی

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب (۴ نمره)	
۱	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید. «زننگ نقاشی دلخواه و روان بود. خشکی نداشت. به جد گرفته نمی شد. خنده در آن روا بود. معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت.» «صاد» معلم ما بود. آدمی افتاده و صاف. کارش نگار نقشه ی قالی بود و در آن دستی نازک داشت. نقش بندی اش دل گشا بود و رنگ را نگارین می ریخت. معلم مرغان را گویا می کشید. گوزن را رعنا رقم می زد. خرگوش را چابک می بست. سگ را روان گرته می ریخت. اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.»	۰,۵۰
	الف) منظور از «صورتک به رو نداشت» در عبارت فوق چیست؟	۰,۵۰
	ب) «دست داشتن» در قسمت «در آن دستی نازک داشت» یعنی چه؟	۰,۵۰
	پ) «گرته برداری» یعنی چه؟	۰,۵۰
۲	مفهوم کنایی «این بار اتاق از جا کنده شد.» را بنویسید.	۰,۵۰
۳	«پی بردیم راه دست خودش هم نیست.» کنایه از چیست؟	۰,۵۰
۴	«ما را به رونگاری آن می نشانند.» یعنی چه؟	۰,۵۰
۵	مقصود از عبارت «اسب از پهلو، اسبی خود را به کمال نشان می داد.» چیست؟	۰,۵۰
۶	با توجه به عبارت زیر دو ویژگی کلاس نقاشی را بنویسید. زننگ نقاشی دلخواه و روان بود. خشکی نداشت. به جد گرفته نمی شد. معلم دور نبود.	۰,۵۰
۷	با توجه به عبارت زیر، چرا در سنت نگارگری شرق، معمولاً نقش ها از پهلو کشیده می شد؟ «صاد» هرگز جانوری جز از پهلو نکشید. خلف صدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم رخ زندگان رازی در بر داشت و از سر نیازی بود.»	۰,۵۰
ب	دانش های ادبی	
۱	شعر سهراب سپهری چگونه است؟	۰,۷۵
۲	این سخن درباره ی کیست؟ شعر او ساده، بی آرایش و لبریز از مفاهیم عرفانی است. او با فرهنگ مشرق زمین آشنایی فراوان داشت. نقاشی های او هم چون شعرش زیبا و عمیق و چشم نواز است.	۰,۲۵
۳	دو ویژگی شعر سهراب سپهری را بنویسید.	۰,۵۰
۴	کتاب «اتاق آبی» از کیست؟	۰,۲۵
۵	شعر سهراب سپهری، ساده، و لبریز از مفاهیم عرفانی است.	۰,۲۵
ج	خودآزمایی	

۰,۵۰	چرا در نگار گری اسلیمی ، از نقش آدمی استفاده نمی شود ؟	۱
۰,۵۰	در درس « کلاس نقاشی » کشیدن کدام قسمت از اسب برای معلم مشکل بود ؟ او برای حل این مشکل چه چاره ای اندیشید ؟	۲
	معنی کنید .	۵
۰,۲۵	رنگ را نگارین می ریخت .	۱
۰,۲۵	همه با هم دم گرفتیم .	۲
۱	دست معلم از یال و غارب به زیر آمد . از پستی پشت گذشت و گرده را برآورد .	۳
۰,۲۵	دست معلم از وقب حیوان روان شد .	۴
۱	معلم مرغان را گویا می کشید . گوزن رارعنا رقم می زد . اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود .	۵
۰,۵۰	پی بردیم راه دست خودش هم نیست .	۶
۰,۵۰	گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید .	۷
۰,۵۰	خلف صدق نیاکان هنرور خود بود .	۸
۰,۲۵	در آن دستی نازک داشت .	۹
۰,۵۰	نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت .	۱۰
۰,۵۰	ما را به رونگاری آن می نشاند .	۱۱
	معنی لغت	۵
۰,۲۵	اما در <u>بیرنگ</u> اسب حرفی به کارش بود .	۱
۰,۲۵	دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد .	۲
۰,۲۵	دو دست را تا فراز <u>کله</u> نمایان ساخت .	۳
۰,۲۵	در پیچ و تاب عرفانی <u>اسلیمی</u> ، آدم چه کاره بود .	۴
۰,۲۵	معلم <u>مشوش</u> بود .	۵
۰,۲۵	معلم از <u>مخمصه</u> رسته بود .	۶
۰,۲۵	گریزی <u>رندانه</u> زد که به سود اسب انجامید .	۷
۰,۲۵	از یال و <u>غارب</u> به زیر آمد . از پستی پشت گذشت .	۸

سؤالات درس ۱۸: ادبیات دوره ی مشروطه + مشروطه ی خالی + ناله ی مرغ اسیر

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید .	
۱	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است .	۰,۷۵
۲	آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است .	۰,۷۵
۳	بعد از یک سال عَرَض و عَرَض کُشی مرا به این آتش انداخت .	۰,۷۵
۴	ستاره مان از اوّل مطابق نیامد .	۰,۵۰
۵	ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است .	۰,۵۰
۶	جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است .	۱
ب	معنی لغت	
۱	شأن <u>مقنن</u> از آن بالا تر است .	۰,۲۵
۲	خانه ای کاو شود از دست <u>اجانب</u> آباد .	۰,۲۵
۳	با شریک الملک بابام برود <u>مرافعه</u> .	۰,۲۵
۴	حالا بعد از دو سال تازه <u>سرحرف من افتاده اند</u> .	۰,۲۵
۵	مشروطه یعنی آسایش <u>رعیت</u> .	۰,۲۵
۶	<u>مسلك</u> مرغ گرفتار قفس هم چو من است .	۰,۲۵
۷	این گرامی نامه ی <u>سترگ</u> یادگار اوست .	۰,۲۵
۸	ز اشک ویران کنش آن خانه که <u>بیت الحزن</u> است .	۰,۲۵
ج	خودآزمایی	
۱	برای هر یک از کلمات « مسلک » و « همت » یک هم خانواده بنویسید .	۰,۵۰
۲	بیت « جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است . » بیانگر کدام خصلت شاعر است ؟	۰,۵۰
۳	در داستان « مشروطه ی خالی » مادر نویسنده باسواد بود یا بی سواد ؟ چرا ؟	۰,۵۰
۴	در بیت زیر کدام ویژگی شاعر دیده می شود ؟ خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است .	۰,۵۰
د	دانش های ادبی	
۱	این اثر مجموعه مقالات سیاسی و انتقادی دهخدا را در بردارد که به زبانی طنز و با نثری ساده نوشته شده است .	۰,۲۵
۲	طنز و نقد سیاسی در دوره ی مشروطه زیاد می شود یا کم ؟	۰,۲۵
۳	زبان شعر و نثر در ادبیات دوره ی مشروطه چگونه است ؟	۰,۵۰

۰,۲۵	ارزشمندترین اثر دهخدا چه نام دارد؟	۴
۰,۵۰	دو مورد از موضوعاتی را که در شعرو نثر دوره ی مشروطه باز گفته می شود ، بنویسید .	۵
۰,۲۵	کاربرد واژگان و ترکیبات عربی در دوره ی مشروطه چگونه است؟	۶
۰,۲۵	یکی از ویژگی های ادبیات دوره ی مشروطه را بنویسید .	۷
۰,۲۵	صحیح یا غلط : در شعرو نثر دوره ی مشروطه ، احساسات عاشقانه ، مذهبی ، عرفانی و وصف طبیعت باز گفته می شود . ص غ	۸
۰,۵۰	از نظر مضمون در شعرو نثر دوره ی مشروطه چه مسائلی باز گفته می شود؟	۹
۰,۲۵	این عبارت مُعَرَّف کیست؟ شاعر معروف دوره ی مشروطه که از شانزده سالگی به شعر روی آورد و پس از پیوستن به جرگه ی آزادی خواهان ، شعر و موسیقی را به خدمت انقلاب در آورد . تصنیف های میهنی او قابل توجه است .	۱۰
۰,۵۰	ادبیات دوره ی مشروطه از نظر مضمون چگونه بود؟ توضیح دهید .	۱۱
۰,۵۰	پر کنید . در شعرو نثر دوره ی انقلاب مشروطه واقعیات زندگی و مسائل و باز گفته می شود .	۱۲
	درک مطلب	۵
۰,۵۰	« تازه سر حرف من افتاده اند . » یعنی چه؟	۱
۰,۵۰	عبارت «همیشه نان سواره باشد و او پیاده . » به چه معناست؟	۲
۰,۵۰	در عبارت «بعد از یک سال عَرَض و عَرَضِ کُسی مرا به این آتش انداخت .» منظور از قسمت مشخص شده چیست؟	۳
۰,۵۰	منظور از « اهرمن » در بیت زیر کیست؟ آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم مَلّت امروز یقین کرد که او اهرمن است .	۴
۰,۵۰	« ستاره مان از اوّل مطابق نیامد . » یعنی چه؟	۵
۰,۵۰	مفهوم بیت «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد/ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است.» چیست؟	۶
۰,۵۰	بیت زیر به چه داستانی اشاره دارد؟ آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم مَلّت امروز یقین کرد که او اهرمن است .	۷
۰,۵۰	در عبارت « چهارتا وزیر درست و حسابی هم که داریم بیچاره ها از ناچاری چارچنگولی روی قالی ، روماتیسم می گیرند . » قسمت مشخص شده به چه معناست؟	۸
۰,۵۰	در عبارت : « یک دفعه انگار یک کاسه آب داغ ریختند بر سر من . یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد . گفتم : بابا نکنید ؛ به دست خودتان برای خودتان مدعی نتراشید . »	۹
۰,۵۰	الف) « یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد » یعنی چه؟	
۰,۲۵	ب) یک اصطلاح عامیانه در متن بیابید .	

سؤالات درس ۱۹ : حاکم و فراشان + مرغ گرفتار

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	خودآزمایی	
۱	در غزل اجتماعی به چه چیزی پرداخته می شود؟	۰,۵۰
۲	اصطلاح « به روی بزرگوار خود نیاوردن » کنایه از چیست؟	۰,۵۰
۳	منظور شاعر از بیت « بیستون بر سر راه است مباد از شیرین / خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید . » چیست؟	۰,۵۰
۴	پسونند « باشی » در ترکی به معنی « رئیس و سرپرست » است . دو شغل که با این پسوند ساخته شده اند، نام ببرید .	۰,۵۰
۵	در مصراع « شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید . » منظور از گنج خداداد چیست؟	۰,۵۰
۶	جمله ی « آن طرفش را فراشان می دانند و چوب دستی های آنان » یعنی چه؟	۰,۵۰
۷	پسونند « باشی » در ترکی به چه معناست؟	۰,۵۰
ب	معنی لغت	
۱	ازد هات اطراف <u>عریضه چی</u> می آید .	۰,۲۵
۲	یکی از پیشخدمتان یا <u>میر آخور</u> بدان کار مامور می شد .	۰,۲۵
۳	این چه <u>هنگامه</u> است .	۰,۲۵
۴	حاکم <u>جیره</u> و مواجب این همه جمعیت را از کجا می دهد؟	۰,۲۵
ج	دانش های ادبی	
۱	« آزادی و وطن » جان مایه ی شعر کدام شاعر است؟	۰,۲۵
۲	محتوای غزل اجتماعی چیست؟	۰,۵۰
۳	ملک الشعرای بهار قصیده را به چه سبکی می سرود؟	۰,۲۵
۴	غزل اجتماعی در چه دوره ای در ایران رواج یافت؟ یک شاعر از این دوره نام ببرید .	۰,۵۰
۵	نام دو روزنامه ی محمد تقی بهار را بنویسید .	۰,۵۰
۶	دو مورد از جان مایه های شعر ملک الشعرای بهار را بنویسید .	۰,۵۰
۷	در بیت زیر بین کدام کلمات آرایه ی تضاد وجود دارد؟ جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید .	۰,۵۰
۸	در بیت زیر بین کدام کلمات آرایه ی مراعات نظیر وجود دارد؟ بیستون بر سر راه است ، مباد از شیرین خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید	۰,۷۵
۹	کدام شاعران به جای سخن گفتن از عشق و تغزلات سنتی به بیان مسائل اجتماعی پرداخته اند؟ (دو مورد)	۰,۵۰
۱۰	پر کنید : به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل و باشد ، غزل اجتماعی می گویند .	۰,۵۰
۱۱	« سیاحت نامه ی ابراهیم بیگ » اثر کیست؟	۰,۲۵

۰,۲۵	« سیاحت نامه ی ابراهیم بیگ » در چه قالبی نوشته شده است ؟	۱۲
۰,۲۵	یکی از روز نامه هایی را که محمد تقی بهار در دوران استبداد صغیر منتشر می کرد ، نام ببرید .	۱۳
۰,۲۵	در بیت زیر چه آرایه ای به کار رفته است ؟ یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید .	۱۴
۰,۵۰	در بیت زیر یک مراعات نظیر بیابید . یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید .	۱۵
۰,۵۰	عبارت زیر درباره ی کیست ؟ یک اثر او را نام ببرید . « وی تاجر زاده ای اصلاح طلب و میهن دوست بود . کتاب را در قالب یک رمان اجتماعی نوشته است . قهرمان داستان فرزند یکی از تجار آذربایجان است که در مصر زندگی می کند .	۱۶
	معنی کنید .	د
۱	کنج ویرانه ی زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید .	۱
۰,۵۰	ده بیست نفر سواره با تیپ می آیند .	۲
۱	آشیان من بیچاره اگر سوخت چه باک فکر ویران شدن خانه ی صیاد کنید	۳
۰,۵۰	احدی اعتنا به شأن او نمی کند .	۴
۱	بیستون بر سر راه است ، مباد از شیرین خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید .	۵
	درک مطلب	۵
۰,۵۰	مفهوم کلی بیت زیر چیست ؟ گر شد از جور شما خانه ی موری ویران خانه ی خویش محال است که آباد کنید .	۱
۰,۵۰	شاعر در بیت زیر چه توصیه ای می کند ؟ آشیان من بیچاره اگر سوخت چه باک فکر ویران شدن خانه ی صیاد کنید .	۲

سؤالات درس ۲۰: سفر نامه + سفر به بصره + پرستو در قاف

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغت	
۱	وسعتی نداشت تا حال مرا مرمتی کند .	۰,۲۵
۲	آرم های اجنبی فراوان و تبلیغات فراوان تر .	۰,۲۵
۳	هر که در مسلخ گرمابه بود همه بر پای خاستند .	۰,۲۵
۴	چنان که هستی برنشین و نزد من آی .	۰,۲۵
۵	پلاس پاره ای بر پشت بسته از سرما .	۰,۲۵
۶	به زبان تازی گفتم .	۰,۲۵
۷	مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست .	۰,۲۵
۸	تا مردم بدانند به شدتی که از روزگار پیش آید ، نباید نالید .	۰,۲۵
۹	خدای تبارک و تعالی همه ی بندگان خود را از عذاب قرض و دین ، قرج دهد .	۰,۵۰
ب	معنی کنید .	
۱	و این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند .	۱
۲	چندان که در حقام شدیم و دلاک و قیم در آمدند و خدمت کردند و هر که در مسلخ گرمابه بود بر پای خاسته بودند .	۱
۳	از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم و سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم .	۰,۷۵
۴	شوخ از خود باز کنیم .	۰,۵۰
۵	باشد تا ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد تا شوخ از خود باز کنیم .	۰,۷۵
۶	می خواستم به گرمابه درروم که گرم شوم که هوا سرد بود و جامه نبود و من و برادرم هر یک لنگی کهنه پوشیده بودیم .	۱
۷	ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد .	۰,۵۰
۸	رقعه ای نوشتم .	۰,۲۵
۹	تا چون بر رقعته ی من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست ؟	۰,۷۵
۱۰	تا مردم بدانند به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید .	۰,۷۵
۱۱	و آن چه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت به سی دینار ، هم این وزیر بفرمود تا بدو دادند و مرا از آن رنج آزاد کرد .	۱
۱۲	در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم .	۰,۵۰
پ	درک مطلب	
۱	با توجه به عبارت زیر هدف ناصر خسرو از نوشتن نامه چه بود ؟ من از بدحالی و برهنگی شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم . رقعته ای نوشتم و عذری خواستم و هدف من دو	۰,۵۰

	چیز بود: یکی بینوایی خودم و دیگر این که تا چون بر رقعہ ی من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلّیت چیست؟	
۰,۵۰	مقصود از «خورشید علم» در عبارت زیر چیست؟ در قبرستان بقیع، آن سنگ سوّم ی قبر خورشید علم است.	۲
۰,۵۰	در عبارت زیر معنی قسمت مشخص شده را بنویسید. چون از <u>در رفتیم</u> ، گرمابه بان و هر که آن جا بودند، همه بر پای خاستند و بایستادند.	۳
۰,۵۰	در عبارت (من از بدحالی و برهنگی شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم). دلیل خجالت کشیدن ناصر خسرو چیست؟	۴
	دانش های ادبی	ت
۰,۲۵	صحیح یا غلط: در سفر نامه نویسنده به بیان حالات و احساسات خویش می پردازد. ص غ	۱
۰,۲۵	پر کنید. نوشته ای که در آن نویسنده به بیان حالات و احساسات خویش می پردازد، نام دارد.	۲
۰,۲۵	در عبارت «این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.» منظور از (وسعتی نداشت) چیست؟	۳
۰,۲۵	پر کنید. ثبت دیده ها و شنیده ها و تجربیات سفر به آفرینش آثار ادبی به نام می انجامد.	۴
۰,۲۵	موضوع کتاب «پرستو در قاف» چیست؟	۵
۰,۵۰	فرق حسب حال و زندگی نامه چیست؟	۶
۰,۲۵	عبارت زیر چه آرایه ای دارد؟ کم کم شهری سپید پوش به استقبالمان می آید و من چقدر دوست دارم بقیع را بینم.	۷
۰,۲۵	وقتی نویسنده به بیان حالات و احساسات خود می پردازد، آن نوشته چه نام دارد؟	۸
۰,۲۵	کتاب «پرستو در قاف» از کیست؟	۹
۰,۵۰	حسب حال چه نوع نوشته ای است؟	۱۰
۰,۲۵	سفر نامه ی حج علیرضا قزوہ چه نام دارد؟	۱۱
۰,۵۰	سفر نامه ی ناصر خسرو شامل چه مطالبی است؟	۱۲
۰,۲۵	به نوشته ای که گذشته از شناساندن نویسنده، اطلاعات مفیدی از روزگار او به دست می دهد، چه می گویند؟	۱۳
۰,۲۵	در جمله ی «شهر مدینه یک دست سفید پوشیده بود.» کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟	۱۴
	خودآزمایی	ث
۰,۵۰	معادل امروزی «بخواستم رفت» و «دررویم» در عبارت «نگذاشت که به گرمابه دررویم» چیست؟	۱
۰,۵۰	حرف «ک» در «خورجینک» به چه معناست؟ نمونه ای دیگر از این کاربرد را بنویسید.	۲
۰,۵۰	چرا علیرضا قزوہ نام سفرنامه ی خود را «پرستو در قاف» گذاشته است؟	۳
۰,۵۰	جمله ی «می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم» یعنی چه؟	۴
۰,۷۵	معادل امروزی اصطلاحات زیر را بنویسید. در رویم برنشین شوخ از خود باز کنیم.	۵

سؤالات درس بیست و یکم : زندگی من

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغت	
۱	پرندگان از <u>مواهب</u> طبیعت برخوردار می شوند .	۰,۲۵
۲	والدینم سخت <u>مغموم</u> بودند .	۰,۲۵
۳	تحصیل باید با <u>فراغ بال</u> و <u>تأنی</u> انجام گیرد .	۰,۵۰
ب	خودآزمایی	
۱	«هلن کلر» پس از بیماری به وسیله ی کدام یک از حواس پنجگانه ی خود با جهان خارج ارتباط داشت ؟	۰,۵۰
۲	«هلن کلر» چه چیزهایی را برای خود <u>نور خورشید</u> و <u>بهشت</u> دانسته است ؟	۰,۵۰
۳	منظور «هلن کلر» از جملات زیر چیست ؟ در این راه بارها به عقب می لغزیدم ، کمی جلوتر می رفتم و سپس امیدوار می شدم .	۰,۵۰
۴	یکی از چهره های روشن دل را که به پشتوانه ی همت و اراده ی خود آثاری ارزشمند از خود به جا نهاده است ، نام ببرید .	۰,۵۰

سؤالات درس ۲۲ : پیرمرد چشم ما بود .

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید .	
۱	پیرمرد <u>شندرغازی</u> از وزارت فرهنگ می گرفت .	۰,۵۰
۲	پیرمرد افتاده بود .	۰,۲۵
۳	هنوز دماغش هوای کوه را داشت .	۰,۵۰
۴	خانه ها درست از سینه ی خاک در آمده بودند .	۰,۵۰
۵	پیرمرد به جست و جوی تسلی می رفت .	۰,۲۵
۶	اصلاً با ادب شهرنشینی اخت نشده بود .	۰,۲۵
۷	از این همه رفت و آمد به تنگ آمده بودند .	۰,۲۵
۸	جوانکی بودم و توی جماعت بُر خورده بودم .	۰,۵۰
۹	شستم خبردار شد .	۰,۲۵
ب	معنی لغت	
۱	پیرمرد <u>شندرغازی</u> از وزارت فرهنگ می گرفت .	۰,۲۵
۲	در چنان <u>بیغوله</u> ای آشنایی غنیمتی بود .	۰,۲۵
۳	اوّل گمان کردم <u>میراب</u> است .	۰,۲۵

۰,۲۵	از قند و تره بار و بُنشن .	۴
۰,۲۵	پیرمرد به جست و جوی <u>تسلایی</u> می رفت .	۵
۰,۲۵	اصلاً با ادب شهرنشینی <u>اخت</u> نشده بود .	۶
	خودآزمایی	ج
۰,۵۰	نیما و همسرش از چه وضعی به تنگ آمده بودند ؟	۱
۰,۵۰	منظور از جمله ی « نیما هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند . » چیست ؟	۲
۰,۵۰	منظور از « هر چه بر او تنگ گرفتند ، کمر بند خود را تنگ تر بست . » چیست ؟	۳
۰,۵۰	در درس « پیرمرد چشم ما بود . » به نظر جلال فریاد نیما را در کجا می توان شنید ؟	۴
	درک مطلب	د
۰,۵۰	در عبارت « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند . »	۱
۰,۵۰	الف : چه کسی به مروارید تشبیه شده است ؟ ب (« بسته ماند » یعنی چه ؟	
۰,۵۰	با توجه به عبارت : « بار اول که پیرمرد را دیدم ، در کنگره ی نویسندگان بود که خانه ی فرهنگ شوروی در تهران عَلم کرده بود . دیگر شعرا کاری به کار او نداشتند . من هم که شاعر نبودم و توی جماعت بُر خورده بودم . به همین طریق بود که دست آخر با حقارت زندگی هامان اخت شد . هم چون مروارید در	۲
۰,۵۰	دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند . » الف (منظور از پیرمرد کیست ؟	
۰,۵۰	ب (« عَلم کرده بود » یعنی چه ؟	
۰,۵۰	پ (« توی جماعت بُر خورده بودم » یعنی چه ؟	
۰,۵۰	ت (نویسنده ی این متن کیست ؟	
۰,۵۰	ث (منظور از جمله ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند . » چیست ؟	
۰,۵۰	با توجه به عبارت « محل هنوز بیابان بود و خانه ها درست از سینه ی خاک درآمده بود . پیرمرد اصلاً با ادب شهرنشینی اخت نشده بود و هنوز دماغش هوای کوه را داشت . بارها از او شنیده بودم که پدر نیست و اصلاً در بند خانه نیست . مدتی بود که پیرمرد افتاده بود . وقتی آن جا رسیدم کوره ای تازه خاموش شده بود . » الف (مقصود از پیرمرد کیست ؟	۳
۰,۵۰	ب (منظور از « خانه ها درست از سینه ی خاک درآمده بودند . » چیست ؟	
۰,۵۰	پ (« هنوز دماغش هوای کوه را داشت . » یعنی چه ؟	
۰,۵۰	ت (در جمله ی « بارها از او شنیده بودم . » منظور از او کیست ؟	
۰,۵۰	ث (منظور از « پیرمرد افتاده بود . » چیست ؟	
۰,۵۰	با توجه به عبارت « در چشم او که خود چشم زمانه ی ما بود ، آرامشی بود . »	۴
۰,۵۰	الف (چرا جلال ، نیما را چشم زمانه ی خود می داند ؟	
۰,۵۰	ب (مفهوم این عبارت چیست ؟	

سؤالات درس ۲۳: مسافر + لاله ی آزاد

الف	درک مطلب (۴ نمره)
	<p>با توجه به متن زیر به پرسش های یک تا دوازده (۱ - ۱۲) پاسخ دهید .</p> <p>چو رخت خویش بربستم از این خاک ولیکن کس ندانست این مسافر دو صد دانا در این محفل سخن گفت ولی با من بگو آن دیده ور کیست خدا آن ملّتی را سروری داد به آن ملّت سروکاری ندارد</p> <p>همه گفتند با ما آشنا بود چه گفت و با که گفت و از کجا بود سخن نازک تر از برگ سمن گفت که خاری دید و احوال چمن گفت که تقدیرش به دست خویش بنوشت که دهقانش برای دیگران کشت</p>
۰,۵۰	۱ مفهوم آیه ی « اِنَّ اللّٰهَ لَا یُغَیِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰی یُغَیِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ » در کدام بیت دیده می شود؟
۰,۵۰	۲ منظور از «مسافر» کیست؟ غربتش در چیست؟
۰,۵۰	۳ شاعر در کدام مصراع دقیقاً به مفهوم مرگ اشاره کرده است؟
۰,۵۰	۴ مقصود شاعر از «این محفل» در بیت سوّم چیست؟
۰,۵۰	۵ در بیت چهارم منظور از «دیده ور» کیست؟
۰,۵۰	۶ با توجه به آخرین بیت، زندگی چگونه وصف شده است؟
۰,۵۰	۷ با توجه به ابیات فوق خداوند چه گروه و ملّتی را ارجمند می دارد؟
۰,۵۰	۸ منظور شاعر از « خار» در بیت چهارم چیست؟
۰,۵۰	۹ «در این محفل» یعنی چه؟
۰,۵۰	۱۰ منظور از مصراع دوّم بیت چهارم چیست؟
۰,۵۰	۱۱ «دیده ور» چه خصوصیتی دارد؟
۰,۵۰	۱۲ «رخت برستن» کنایه از چیست؟
۰,۵۰	۱۳ پیام اصلی بیت « بر ساقه ی خود ثابت، فارغ ز مددکارم / نی در طلب یارم، نی در غم اغیارم » چیست؟
	خودآزمایی
۰,۵۰	۱ با توجه به بیت زیر رابطه ی بین ختن و بوی دلاویز را شرح دهید . از جلوه ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم گشته است ختن صحرا از بوی دلاویزم
۰/۵	۲ مصراع دوّم بیت زیر یادآور کدام داستان است؟ آزاده و سرمستم، خو کرده به هامونم رانده است جنون عشق از شهر به افسونم
۰,۵۰	۳ در بیت زیر لاله، وارستگی خود را چگونه وصف کرده است؟ بر فطرت خود نازم، وارسته ضمیرم من آزاده برون آیم، آزاده بمیرم من

۰,۵۰	در بیت زیر « مسافر » کیست و غربتش در چیست ؟ ولیکن کس ندانست این مسافر چه گفت و با که گفت و از کجا بود .	۴
۰,۵۰	مصرع « هر صبح نسیم آید بر قصد طواف من » به کدام ویژگی گل لاله اشاره دارد ؟	۵
	معنی کنید .	ج
۰,۵۰	از جلوه ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم	۱
۱	خدا آن ملّتی را سروری داد که تقدیرش به دست خویش بنوشت	۲
۱	آزاده و سرمستم ، خوکرده به هامونم رانده است جنون عشق از شهر به افسونم	۳
۱	بر ساقه ی خود ثابت ، فارغ ز مدد کارم نی در طلب یارم ، نی در غم اغیارم	۴
۰,۵۰	زیب از بنفشه دارد و از ناز بوی ، بوی	۵
۱	جوش می و مستی بین در چهره گلگونم داغ است نشان عشق در سینه ی پر خونم	۶
۱	سوزنده چراغستم در گوشه ی این مأمن پروانه بسی دارم سرگشته به پیرامن	۷
۰,۷۵	هر صبح نسیم آید بر قصد طواف من آهوبرگان را چشم از دیدن من روشن	۸
۱	خم می شوم از مستی هر لحظه و می خیزم سر تا به قدم نازم ، پا تا به سر انگیزم	۹
۱	از خون رگ خویش است گر رنگ به رخ دارم مشاطه نمی خواهد زیبایی رخسارم	۱۰
۰,۷۵	به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست ما را آشیانه	۱۱
	معنی لغت	د
۰,۲۵	آزاده و سرمستم ، خوکرده به <u>هامونم</u>	۱
۰,۲۵	<u>مشاطه</u> نمی خواهد زیبایی رخسارم	۲
۰,۲۵	از سعی کسی منت بر خود نپذیرم من <u>قید</u> چمن و گلشن بر خویش نگیرم من	۳
۰,۲۵	سر تا به قدم نازم ، پا تا به سر <u>انگیزم</u>	۴
	دانش های ادبی	۵
۰,۲۵	دیوان « نوای کوهسار » از کیست ؟	۱
۰,۲۵	این سخن در باره ی کیست ؟ شاعر و متفکر پاکستانی که به زبان فارسی مسلط بود و به دو زبان فارسی و اردو شعر می سرود .	
۰,۵۰	در مصرع « پروانه بسی دارم سرگشته به پیرامن » مقصود از پروانه چیست ؟	۲
۰,۵۰	یک نمونه مراعات نظیر در بیت زیر بیابید . به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست ما را آشیانه	۳
۰,۵۰	در مصرع « من لاله ی آزادم ، خودرویم و خودبویم » (مشبه و مشبه به) را مشخص نمایید .	۴
۰,۲۵	پر کنید : محمد اقبال لاهوری به دو زبان فارسی و شعر می سرود .	۵

سؤالات درس بیست و چهارم: تا هست عالمی، تا هست آدمی

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی کنید .	
۱	نامش برَم به اوج سما می رسد سرم .	۰,۵۰
۲	لفظی که پیش هر سختم آورد سجود .	۰,۵۰
۳	قُبْحی ز من مجو .	۰,۵۰
۴	لفظی که از لطافت آن جان کند حضور	۰,۵۰
۵	گوید عدوی من کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود .	۰,۷۵
ب	معنی لغت	
۱	<u>زیب</u> از بنفشه دارد و از <u>نازبوی</u> ، بوی صافی ز چشمه جوید و <u>شوخی</u> ز آب جوی	۰,۷۵
۲	<u>فارم</u> چو صوت بلبل و دلبر چو آبشار	۰,۲۵
۳	لفظی به رنگ لاله ی دامان کوهسار از <u>تنگ</u> شکر است قیمت تر و عزیز تر	۰,۲۵
۴	<u>سرسان</u> مشو عدو .	۰,۲۵
ج	درک مطلب	
۱	در شعر زیر منظور از « صد مرد معتبر » چه کسانی است ؟ نامش برم به اوج سما می رسد سرم از شوق می برم صد مرد معتبر آید بر نظر	۰,۵۰
۲	با توجه به مصراع « صافی ز چشمه جوید و شوخی ز آب جوی » شاعر زبان فارسی را از چه جهاتی به چشمه و آب جوی تشبیه کرده است ؟	۰,۵۰
۳	مقصود از « لفظی که پیش هر سختم آورد سجود . » چیست ؟	۰,۵۰
د	خودآزمایی	
۱	دو شاعر یا نویسنده ی تاجیک نام ببرید .	۰,۵۰

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		تاریخ امتحان : ۱۳۷۹/۰۳/۰۲ ساعت شروع : ۸ صبح	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱) گروه (الف)
ردیف	متن سوالات	نمره	
الف	درک مطلب (۴ نمره) : با توجه به بیت های زیر به پرسش های ۱ تا ۸ جواب دهید . ۱ « جوانی چنین گفت روزی به پیری که چون است با پیری ات زندگانی بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم ۳ تو به کز توانایی خویش گویی چه می پرسی از دوره ی ناتوانی جوانی نکودار کاین مرغ زیبا ۵ متاعی که من رایگان دادم از کف تو گر می توانی مده رایگانی هر آن سرگرانی که من کردم اول جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی ۷ از آن برد گنج مرا دزد گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی » مقصود از « این نامه » در بیت دوّم چیست ؟	۰,۵۰	
۲	چرا پیر از جوان می خواهد که درباره ی دوره ی پیری سوال نکند ؟	۰,۵۰	
۳	منظور از « خانه ی استخوانی » در بیت سوّم چیست ؟	۰,۵۰	
۴	مقصود از « سرگرانی » در بیت ششم چیست ؟	۰,۵۰	
۵	جوانی در کل شعر به چه چیزهایی تشبیه شده است ؟	۰,۵۰	
۶	مقصود از « دزد گیتی » در بیت آخر چیست ؟	۰,۵۰	
۷	از کدام مصراع شعر مفهوم بی خبری و غفلت استنباط می شود ؟	۰,۵۰	
۸	این شعر با توجه به محتوای آن کدام نوع از انواع ادبی است ؟	۰,۵۰	
ب	معنی لغات : در عبارات و مصراع های زیر معنی لغات مشخص شده را بنویسید . (۲ نمره) ۱ ز اشک ویران کنش آن خانه که <u>بیت الحزن</u> است . ۲ سوگند به دادار یزدان که آتشک <u>عذر</u> نکند . ۳ خدای تبارک و تعالی همه ی بندگان خود را از عذاب قرض و <u>دین</u> ، <u>فرج</u> دهد . ۴ اما چون از بدذاتی رفیق خود خبر داشت ، <u>دم نمی زد</u> . ۵ حالا بعد از دو سال تازه <u>سر حرف من افتاده اند</u> .	۰/۲۵	
پ	معنی شعر و نثر : معنی بیت ها و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . (۶ نمره) ۱ هر آن که از روی نادانی نه او را گزید ، گزند او ناچار بدو رسید . ۲ ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسرها که رفته ۳ تو مرا بر خویشتن گیر و بگوی که من او را توانستم آوردن . ۴ بیچارگی ورا چو دیدند در چاره گری زبان کشیدند . ۵ با همه ی هنرها جهد کن تا سخن به جایگاه گویی .	۰,۵۰	

۰,۵۰	۶	هنر اسلامی ملجئی پاک تر و نمایشگاهی امن تر از مسجد نداشته است .
۰,۵۰	۷	نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت .
۰,۷۵	۸	این مرد پارسی هم دست تنگ بود و نمی توانست حال مرا مرتتی کند .
۰,۷۵	۹	به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست ما را آشیانه
۱	۱۰	از خون رگ خویش است گر رنگ به رخ دارم مشاطه نمی خواهد زیبایی رخسارم .
۱	۱۱	هر دم به روی من گوید عدوی من کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود .
۰,۷۵	۱۲	قطره ی دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریا های خویش
	ت	خود آزمایی
۰,۵۰	۱	با توجه به داستان « خیر و شر » منظور از « ریگ آبدار » در بیت زیر چیست ؟ حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن ریگ آبدار نهاد .
۰,۵۰	۲	معادل امروزی « دررویم » در عبارت « نگذاشت که ما به گرمابه دررویم . » چیست ؟
	۳	شاعر در بیت زیر چه توصیه ای دارد ؟
۰/۵		آشیان من بیچاره اگر سوخت چه باک فکر ویران شدن خانه ی صیاد کنید .
۰/۵	۴	مفهوم کنایی « الهی همیشه نان سواره باشد و او پیاده » چیست ؟
۰/۵	۵	مصراع دوم بیت زیر یادآور کدام داستان است ؟ آزاده و سرمستم ، خو کرده به هامونم رانده ست جنون عشق از شهر به افسونم .
۰/۵	۶	بیت زیر بیانگر کدام خصلت شاعر است ؟ جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است .
۰/۵	۷	منظور نویسنده از جمله ی پایانی عبارت زیر چیست ؟ درود بر یاران گزیده و خویشان پسندیده ی او باد تا باد و آتش و خاک در آفرینش بر کار است .
	ث	دانش های ادبی (۳ نمره)
۰,۲۵	۱	بخش عمده ی ادبیات ما را کدام نوع ادبی تشکیل می دهد ؟
۰,۲۵	۲	تعریف زیر کدام قالب شعر فارسی را در بر می گیرد ؟ هر بند شامل چهار مصراع است و مصراع های زوج آن هم قافیه اند .
۰/۵	۳	در جمله ی « مدینه یک دست سفید پوشیده بود . » کدام آرایه ی ادبی به کار رفته است ؟
۰,۵۰	۴	آزادی و وطن ، جان مایه ی شعر کدام شاعر معاصر است ؟
۰/۵	۵	نام پدید آورندگان آثار مشخص شده را بنویسید . الف) بامداد اسلام ب) اتاق آبی
۰,۵۰	۶	موضوع اصلی ادبیات پایداری چیست ؟
۰/۵	۷	محتوای غزل اجتماعی بیشتر شامل چه موضوعاتی است ؟
€€€€	****	به خاطر حذف برخی دروس ، نمرات قسمت های مختلف جابجا شده است .

سؤالات هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱)		تاریخ امتحان : ۱۳۷۹/۰۳/۰۲	مدت امتحان : ۸۵ دقیقه
سال اول نظام سالی - واحدی		ساعت شروع : ۱۰:۳۰	گروه (ب)
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه		سال تحصیلی ۱۳۷۸ - ۱۳۷۹	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	متن سؤالات	نمره	
الف	درک مطلب (۴ نمره) با توجه به متن داده شده به سوالات ۱ تا ۸ پاسخ دهید . بدان که مردم بی هنر همیشه بی سود باشد چون مگیلان که تن دارد و سایه ندارد. نه خود را سود کند و نه غیر خود را. جهد کن اگرچه اصیل و گوهری باشی ، گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود؛ چنان که گفته اند : بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را . اگر مردم را با گوهر اصل گوهر هنر نباشد صحبت هیچ کس را به کار نیاید و در هر که این دو گوهر یابی ، چنگ در وی زن .	۰/۵	۱
۱	چه تشبیهی در متن به کار رفته است ؟	۰/۵	۲
۲	منظور از « مگیلان تن دارد و سایه ندارد » چیست ؟	۰/۵	۳
۳	مقصود از «اصیل و گوهری » چیست ؟	۰/۵	۴
۴	نویسنده چه چیزی را مهم تر دانسته است ؟	۰/۵	۵
۵	چه چیزی موجب ارجمندی و بزرگی انسان می شود ؟	۰/۵	۶
۶	از نظر نویسنده ، چه کسی برای هم نشینی <u>مناسب نیست</u> ؟	۰/۵	۷
۷	منظور از « دو گوهر » کدام است ؟	۰/۵	۸
۸	مفهوم کنایی « چنگ در وی زن » چیست ؟	۰/۵	ب
ب	معنی لغات (۲ نمره) : معنی لغات مشخص شده ی زیر را بنویسید .	۰/۲۵	۱
۱	هدف این استانداری <u>استیفای</u> حق مردم است . (حذف شده است .)	۰/۲۵	۲
۲	ز باد جوانی دلش <u>بردمید</u> .	۰/۲۵	۳
۳	در چنان <u>بیغوله</u> ای آشنایی غنیمتی بود .	۰/۲۵	۴
۴	شان <u>مقنن</u> از آن بالاتر است .	۰/۲۵	۵
۵	صوفیه هم برای <u>اعتکاف</u> در مسجد خلوت می گزیدند .	۰/۲۵	۶
۶	<u>مشاطه</u> نمی خواهد زیبایی رخسارم .	۰/۲۵	۷
۷	تحصیل باید با <u>فراغ بال</u> و <u>تائی</u> انجام گیرد .	۰/۵	پ
پ	معنی شعرو نثر (۷ نمره) : معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .	۰/۵	۱
۱	خدای اسلام - الله تعالی - نه فقط رحیم و حکیم است ، بلکه جمیل هم هست .	۰/۵	۲
۲	دو استر به دست آور که تو این جایگاه گستاخی .	۰/۵	۳
۳	هستی هر چه نام هستی دارد ، بدوست .	۰/۵	۴
۴	شربتی آب از آن زلال چو نوش	۰/۵	یا به همّت ببخش یا بفروش

۰/۷۵	چون بر رقعہ ی من اطلاع یابد، قیاسی کند کہ مرا اہلیت چیست؟	۵
۰/۵	هنوز دماغش هوای کوه را داشت .	۶
۰/۵	مرا زور و فیروزی از داور است نه از پادشاه و نه از لشکر است . (حذف شده است .)	۷
۰/۵	در کرامت و فراغ بہ پارس رسیدیم .	۸
۰/۲۵	احدی اعتنا بہ شأن او نمی کند .	۹
۰/۵	هر آن سرگرانی کہ من کردم اول جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی	۱۰
۰/۵	چو بگذشت از پس آن جنگ دشوار از آن دریای بی پایاب آسان	۱۱
۰/۵	چو دیدش بہ خدمت دو تا گشت و راست	۱۲
۱	بر ساقہ خود ثابت ، فارغ ز مددکارم نی در طلب یارم ، نی در غم اغیارم	۱۳
ت	خود آزمایی (۴ نمره)	
۱	با توجه بہ عبارت زیر بہ دو پرسش پاسخ دهید . بار اول کہ پیرمرد را دیدم در کنگرہ ی نویسندگان بود کہ خانہ ی فرهنگ شوروی عَلَم کرده بود . الف) منظور از پیرمرد کیست ؟ ب) معادل امروزی «عَلَم کرده بود» را بنویسید .	
۰/۵	منظور شاعر از «شہاب» و «محو شدن» در شعر زیر چیست ؟ گر چه گاهی شہابی / مشق های شب آسمان را / زود خط می زد و محو می شد .	۲
۰/۵	بیت « مبر طاعت نفس شہوت پرست / کہ هر ساعتش قبلہ ی دیگر است » بیانگر کدام ویژگی نفس انسان است ؟	۳
۰/۵	مفہوم « با تمام دل خود می گویم » چیست ؟	۴
۰/۵	در ادبیات « چشمہ » نماد چیست ؟	۵
۰/۵	منظور از «سد روان» در بیت « از این سدروان در دیدہ ی شاه / ز هر موجی ہزاران نیش می رفت » چیست ؟	۶
۰/۵	مقصود از « خورشید علم » در عبارت زیر چیست ؟ در قبرستان بقیع ، آن سنگ سوئی قبر خورشید علم است .	۷
ث	دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۷۵	نام قالب شعری کہ ہر بیت آن قافیہ ای جداگانہ دارد چیست ؟ برای سرودن چه موضوعاتی مناسب است ؟	۱
۰/۵	در بیت « شر کہ آن دید ، دشنہ باز گشاد / پیش آن خاک تشنہ رفت چو باد » کدام آرایہ ادبی بہ کار رفته است ؟	۲
۰/۲۵	ارزشمندترین اثر دہخدا چہ نام دارد ؟	۳
۰/۵	بہ نوشته ای کہ گذشتہ از شناساندن نویسنده ، اطلاعات مفیدی از عصر و روزگار او نیز بہ دست می دہد ، چہ می گویند؟	۴
۰/۵	دو ویژگی مهم شعر سہراب سپہری را بنویسید .	۵
۰/۵	کتاب های زیر از کدام نویسندگان است ؟ الف) سیاحت نامہ ی ابراہیم بیگ ب) پرستو در قاف	۶

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان : ۱۳۷۹/۰۶/۰۳	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱) گروه (ب)
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		ساعت شروع : ۱۰:۳۰	
ردیف	متن سؤالات	نمره	
الف	درک مطلب (۴ نمره) با توجه به متن زیر به پرسش های یک تا هفت (۱ - ۷) پاسخ دهید . چو رخت خویش برستم از این خاک ولیکن کس ندانست این مسافر دو صد دانا در این محفل سخن گفت ولی با من بگو آن دیده ور کیست خدا آن ملتی را سروری داد به آن ملت سروکاری ندارد همه گفتند با ما آشنا بود چه گفت و با که گفت و از کجا بود سخن نازک تر از برگ سمن گفت که خاری دید و احوال چمن گفت که تقدیرش به دست خویش بنوشت که دهقانش برای دیگران کشت مفهوم آیه ی « ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم » در کدام بیت دیده می شود ؟	۰/۵	۱
۲	منظور از «مسافر» کیست ؟ غربتش در چیست ؟	۰/۵	
۳	شاعر در کدام مصراع دقیقاً به مفهوم مرگ اشاره کرده است ؟	۰/۵	
۴	مقصود شاعر از «این محفل» در بیت سوم چیست ؟	۰/۵	
۵	در بیت چهارم منظور از «دیده ور» کیست ؟	۰/۵	
۶	با توجه به آخرین بیت زندگی چگونه وصف شده است ؟	۰/۵	
۷	با توجه به ابیات فوق خداوند چه گروه و ملتی را ارجمند می دارد ؟	۰/۵	
ب	معنی لغات : در عبارات و مصراع های زیر معنی لغات مشخص شده را بنویسید . (۲ نمره) ز تن خون و <u>خوی</u> را فرو ریختند .	۰/۲۵	۱
۲	من با <u>تَبَخْتُر</u> گفتم . (حذف شده است .)	۰/۲۵	۲
۳	عبرتی گیرند از <u>اضلال</u> او (حذف شده است .)	۰/۲۵	۳
۴	به زودی زیر این طاق <u>نزول اجلال</u> می کنند . (حذف شده است .)	۰/۲۵	۴
۵	ازدهات اطراف <u>عریضه چی</u> می آید .	۰/۲۵	۵
۶	تحصیل باید با <u>فراغ بال</u> و <u>تائی</u> انجام گیرد .	۰/۲۵	۶
۷	<u>مشاطه</u> نمی خواهد زیبایی رخسارم .	۰/۲۵	۷
پ	معنی شعر و نثر : معنی بیت ها و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . (۷ نمره) هست کننده از نیستی ، نیست کننده از هستی .	۰/۵	۱
۲	چنین رفت و این بودنی کار بود .	۰/۵	۲
۳	سمک عیار سوگند خورد که تو را نیازارم و به جان زینهار دهم .	۰/۵	۳

۴	حالی آن لعل آبدار گشاد	پیش آن ریگ آبدار نهاد	۱
۵	بیچارگی ورا چو دیدند	در چاره گری زبان کشیدند	۰/۵
۶	با همه ی هنرها جهد کن تا سخن به جایگاه گویی .		۰/۵
۷	هر آن سرگرانی که من کردم اوّل	جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی	۱
۸	باشد تا ما را دمکی زیادت تر در گرمابه گذارد که شوخ از خود باز کنیم .		۰/۵
۹	آزاده و سرمستم ، خوکرده به هامونم	رانده است جنون عشق از شهر به افسونم	۱
۱۰	لفظی که از لطافت آن جان کند حضور .		۰/۵
۱۱	حالا بعد از دو سال تازه سر حرف من افتاده اند .		۰/۵
ت	خود آزمایی (۴ نمره)		
۱	در بیت «جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه / ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید.» بین کدام کلمات آرایه ی ادبی تضاد وجود دارد ؟		۰/۵
۲	پیام اصلی بیت « بر ساقه ی خود ثابت ، فارغ ز مدد کارم / نی در طلب یارم ، نی در غم اغیارم » چیست ؟		۰/۵
۳	در بیت زیر مقصود از «دزد گیتی» و «در خواب بودم» چیست ؟ از آن برد گنج مرا دزد گیتی / که در خواب بودم گه پاسبانی		۰/۵
۴	در عبارت زیر چرا « انسان بی هنر » به «مغیلان» تشبیه شده است ؟ « مردم بی هنر مادام بی سود باشد ، چون مغیلان که تن دارد و سایه ندارد »		۰/۵
۵	«بند پوتین را محکم بستن» کنایه از چیست ؟		۰/۵
۶	معادل امروزی «برخود گرفت» در عبارت «قطران بر خود گرفت که این کار بکند» چیست ؟		۰/۵
۷	در بیت زیر مفهوم کنایی عبارت های مشخص شده را بنویسید . چو دیدش به خدمت <u>دو تا گشت و راست</u> / <u>دگر روی بر خاک مالید</u> و خاست		۰/۵
۸	منظور از « مرغ اسیر » در مصراع « ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است » چیست ؟		۰/۵
ث	دانش های ادبی (۳ نمره)		
۱	نام دو روزنامه را بنویسید که محمد تقی بهار آن را منتشر می کرده است ؟		۰/۵
۲	موضوع کدام اثر شرح وقایع تاریخی قرن هفتم و حمله ی مغول به سرزمین ماست ؟		۰/۵
۳	یکی از ویژگی های اصلی حماسه را بنویسید .		۰/۲۵
۴	آثار زیر از چه کسانی است ؟ الف) قابوس نامه ب) فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی		۰/۵
۵	احساسات گوناگون انسانی را در کدام نوع از انواع ادبی می توان یافت ؟		۰/۵
۶	با توجه به طرح قرار گرفتن قافیه ها در شکل زیر به صورتی که در هر دو بیت قافیه ای مستقل بیاید ، نام قالب شعری آن را بنویسید . + ----- + -----		۰/۵
۷	به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است ، چه می گویند ؟		۰/۷۵

سؤالات امتحان هماهنگ کشوری ادبیات فارسی (۱)		رشته: عمومی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال اول متوسطه نظام سالی - واحدی		گروه الف	تاریخ امتحان: ۱۳۸۲ / ۰۳ / ۰۵	
دانش آموزان سراسر کشور، نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۲ - ۱۳۸۱		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	متن سؤالات	نمره		
الف ۱	درک مطلب: (۴ نمره) با توجه به ابیات زیر، به سؤالات (الف تا ث) پاسخ دهید. به مغرب سینه مالان قرص خورشید فرو می ریخت گردی زعفران رنگ ز رخسارش فرو می ریخت اشکی در آن سیماب گون امواج لرزان	۰,۵۰	الف - در بیت اول کدام واژه دارای آرایه ی جان بخشی به اشیا (تشخیص) است؟	
۰,۵۰	ب - منظور از «گردی زعفران رنگ» در بیت دوم چیست؟	۰,۵۰	پ - «بنای زندگی بر آب می دید» یعنی چه؟	
۰,۵۰	ت - چرا در بیت چهارم، امواج لرزان به سیماب تشبیه شده است؟	۰,۵۰	ث - این شعر در چه قالبی است؟	
۰,۵۰	مفهوم عبارت مشخص شده را بنویسید. محل هنوز بیابان بود و خانه ها درست از سینه ی خاک درآمده بودند.	۰,۵۰	۲	
۰,۵۰	مفهوم کنایی «نه کرسی فلک را از زیر پای قزل ارسلان بکشند.» چیست؟	۰,۵۰	۳	
۰,۵۰	منظور از «خاک تن» در بیت «قطره ی علم است اندر جان من / وارهاش از هوا وز خاک تن» چیست؟	۰,۵۰	۴	
۰,۲۵	معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید. (۶ نمره) ای مردم زاد راه برگیرید. (حذف)	۰,۲۵	ب ۵	
۰,۲۵	نامش برم، به اوج سما می رسد سرم.	۰,۲۵	۶	
۰,۲۵	مدتی بود که پیرمرد افتاده بود.	۰,۲۵	۷	
۰,۲۵	صوفیه هم برای اعتکاف در مسجد خلوت می گزیدند.	۰,۲۵	۸	
۰,۵۰	هر آن که از روی نادانی نه او را گزید، گزند او ناچار بدو رسید.	۰,۵۰	۹	
۰,۵۰	سی غلام را بفرمود تا سلیح پوشند و تیغ ها برکشند.	۰,۵۰	۱۰	
۰,۵۰	مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.	۰,۵۰	۱۱	
۰,۷۵	خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.	۰,۷۵	۱۲	
۰,۷۵	وای بر جان تو که بد گهری جان بری کرده ای و جان نبری	۰,۷۵	۱۳	
۱	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است.	۱	۱۴	

۱	از خون رگ خویش است گر رنگ به رخ دارم	مشاطه نمی خواهد زیبایی رخسارم	۱۵
ج	معنی لغت: (۲ نمره)		
۰,۲۵	چنان که هستی برنشین و نزدیک من آی .		۱۶
۰,۲۵	تحصیل باید با فراغ بال و تائی انجام گیرد .		۱۷
۰,۲۵	از یال و غارب به زیر آمد و از پستی پشت گذشت .		۱۸
۰,۲۵	در چنان بیغوله ای آشنایی غنیمتی بود .		۱۹
۰,۲۵	خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنائی خالق است .		۲۰
۰,۲۵	از برگ درختان خرما می توانم زنبیل بیافم و به قیمت ارزان بفروشم و بانان جو ارتزاق کنم . (حذف)		۲۱
۰,۲۵	چون موسم حج رسید ، برخاست	اشتر طلبید و محمل آراست .	۲۲
۰,۲۵	نالای مرغ اسیر این همه بهر وطن است	مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است .	۲۳
د	خودآزمایی: (۴ نمره)		
۰,۵۰	« بند پوتین را محکم بستن » کنایه از چیست ؟		۲۴
۰,۵۰	مصراع « زمانه بیامد نبودش توان » یعنی چه ؟		۲۵
۰,۵۰	اصطلاح « به روی بزگوار خود نیاورده » کنایه از چیست ؟		۲۶
۰,۵۰	منظور از جمله ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند . » چیست ؟		۲۷
۰,۵۰	برای واژه ی «همت» دو هم خانواده بنویسید .		۲۸
۰,۵۰	منظور از «گوهر تن» در عبارت « جهد کن اگر چه اصیل و گوهری باشی ، گوهر تن نیز داری .» چیست ؟		۲۹
۰,۵۰	منظور از «تازیك» در بیت « به آتش های ترك و خون تازیك / ز رود سند تا جیحون نشیند .» چیست ؟		۳۰
۰,۵۰	مجنون در جوار کعبه از خداوند چه خواست ؟		۳۱
۰,۵۰	دانش های ادبی (تاریخ ادبیات ، بیاموزیم و درآمد ها) : (۳ نمره)		
۰,۵۰	کاربرد واژگان و ترکیبات عربی در دوره ی مشروطه چگونه است ؟		۳۲
۰,۵۰	موضوع اصلی ادبیات نمایشی چیست ؟		۳۳
۰,۲۵	ملک الشعراء بهار ، قصیده را به چه سبکی می سرود ؟		۳۴
۰,۷۵	سفرنامه ی ناصر خسرو شامل چه مطالبی است ؟		۳۵
۰,۵۰	« مشبه » و « مشبه به » را در مصراع « من لاله ی آزادم ، خود رویم و خود بویم » بیابید .		۳۶
۰,۵۰	در بیت زیر ، کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است ؟		۳۷
۰,۵۰	متاعی که من رایگان دادم از کف	تو گر می توانی مده رایگانی	
۰,۵۰	و ۳۸ حفظ شعر : تو را من چشم در راهم ، / که می گیرند در شاخ تلاجن رنگ سیاهی .		
۰,۵۰	بوی گل و بانگ مرغ برخاست	۳۹

سؤالات امتحان هماهنگ کشوری ادبیات فارسی (۱)		رشته: عمومی	ساعت شروع: ۱۴/۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال اول متوسطه نظام سالی - واحدی		گروه ب	تاریخ امتحان: ۱۳۸۲ / ۰۳ / ۰۵	
دانش آموزان سراسر کشور، نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۲ - ۱۳۸۱		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		
ردیف	متن سؤالات			نمره
الف ۱	<p>درک مطلب: (۴ نمره) با توجه به ابیات زیر، به سؤالات (الف تا ث) پاسخ دهید.</p> <p>چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر</p> <p>برداشته دل ز کار او سخت / درماند پدر به کار او سخت</p> <p>خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره ساز با او</p> <p>بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند</p> <p>گفتند به اتفاق یک سر / کز کعبه گشاده گردد این در</p> <p>حاجت گه جمله ی جهان اوست / محراب زمین و آسمان اوست</p>			۰,۵۰
	الف - مفهوم کنایی «آسمان گیر شدن» در بیت اول چیست؟			۰,۵۰
	ب - منظور از «او» در بیت دوم و ششم چه چیزهایی است؟			۰,۵۰
	پ - «زبان کشیدند.» در بیت چهارم یعنی چه؟			۰,۵۰
	ت - مصراع دوم بیت پنجم به چه معناست؟			۰,۵۰
	ث - این شعر در چه قالبی سروده شده است؟			۰,۵۰
۲	معنی «بکشیم» در بیت «بکشیم فرجام کار آن بُود / که فرمان و رای جهانبان بُود» چیست؟			۰,۵۰
۳	«نگاه می داشتند» در عبارت «سمک و آتشک نگاه می داشتند تا قطران بخفت.» یعنی چه؟			۰,۵۰
۴	در عبارت «چون از دررفتم، گرمابه بان و هر که آن جابودند، همه برپای خاستند و بایستادند.» «دررفتم» یعنی چه؟			۰,۵۰
ب ۵	معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید. (۶ نمره)			۰,۲۵
	خدایی اوراست درخورنده.			۰,۲۵
۶	پی بردیم راه دست خودش هم نیست.			۰,۲۵
۷	جوانکی بودم و توی جماعت بُر خورده بودم.			۰,۲۵
۸	سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم.			۰,۲۵
۹	زیب از بنفشه دارد و از نازبوی، بوی.			۰,۵۰
۱۰	مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید.			۰,۵۰
۱۱	حالا تازه بعد از دو سال تازه سر حرف من افتاده اند.			۰,۵۰
۱۲	و از این جمله آن چه دیگر جانوران را هست، نه بر این جمله است که آدمی راست.			۰,۷۵
۱۳	تو مرا کشتی و خدای نگشت / مُقبل آن کز خدای گیرد پشت.			۰,۷۵
۱۴	از جلوه ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم / گشته است خُتن صحرا از بوی دلاویزم.			۱
۱۵	عاقل از سر بنهد این هستی و باد / چون شنید انجام فرعونان و عاد. (حذف)			۱

ج	معنی لغت: (۲ نمره)	۰,۲۵
۱۶	اصلاً با ادب شهرنشینی <u>أخت</u> نشده بود.	۰,۲۵
۱۷	هنر اسلامی <u>ملجئی</u> پاک تر و نمایشگاهی امن تر از مسجد نداشته است.	۰,۲۵
۱۸	دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد. فرود آمد.	۰,۲۵
۱۹	بزرگی، بخشندگی و <u>بخشایندگی</u> او را ستوده و سر نیاز بر آستان او نهاده اند.	۰,۲۵
۲۰	تاریخ، <u>مشیت</u> باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.	۰,۲۵
۲۱	من می آموختم که چگونه پرندگان از <u>مواهب</u> طبیعت برخوردار می شوند.	۰,۲۵
۲۲	<u>سرسان</u> مشو عدو / قبحی ز من مجو.	۰,۲۵
۲۳	در آن <u>سیماب گون</u> امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید.	۰,۲۵
د	خودآزمایی: (۴ نمره)	
۲۴	در بیت «آمد آورد پیش خیر فراز / گفت <u>گوهر</u> به <u>گوهر</u> آمد باز» منظور از گوهر اول و دوم چیست؟	۰,۵۰
۲۵	معادل امروزی «فروبریم» در «بگذار تا فردا، داری در میدان <u>فروبریم</u> » چیست؟	۰,۵۰
۲۶	حرف «ک» در «خورجینک» به چه معناست؟	۰,۵۰
۲۷	جمله‌ی «آن طرفش را فراشان می دانند و چوب دستی های آنان» یعنی چه؟	۰,۵۰
۲۸	منظور از «مرغ اسیر» در بیت زیر چیست؟ ناله‌ی <u>مرغ اسیر</u> این همه بهر وطن است مسلك مرغ گرفتار قفس هم چو من است.	۰,۵۰
۲۹	کشیدن چه قسمتی از اسب برای معلم مشکل بود؟ او برای حل مشکل خود چه چاره ای اندیشید؟	۰,۵۰
۳۰	منظور از «دریای خون» در بیت «در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید» چیست؟	۰,۵۰
۳۱	در صدر اسلام از مسجد چه استفاده هایی می شده است؟	۰,۵۰
۵	دانش های ادبی (تاریخ ادبیات، پیاموزیم و درآمد ها): (۳ نمره)	
۳۲	تراژدی چیست؟	۰,۵۰
۳۳	کدام گونه‌ی ادبی با زبانی نرم و لطیف، با استفاده از معانی عمیق و باریک به بیان احساسات شخصی انسان می پردازد؟	۰,۵۰
۳۴	«سیاحت نامه‌ی ابراهیم بیگ» اثر کیست؟	۰,۲۵
۳۵	ویژگی های کتاب «قابوسنامه» را بنویسید.	۰,۷۵
۳۶	«مشبه» و «مشبه به» را در بیت «ز سم اسب می چرخید بر خاک / به سان گوی خون آلود، سرها» بیابید.	۰,۵۰
۳۷	در بیت زیر، کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است؟ ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد.	۰,۵۰
و ۳۸	حفظ شعر: وزان راست اندوهی فراهم / تو را من چشم در	۰,۵۰
۳۹	ما را سر باغ و بوستان نیست	۰,۵۰

مدت : ۹۰ دقیقه		ساعات شروع : ۸ صبح		سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱)	
		تاریخ امتحان : ۱۳۸۲/۰۳/۲۶		سال اول متوسطه - نظام سالی - واحدی	
		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		غایبین موجه سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال تحصیلی ۱۳۸۱ - ۱۳۸۲	
نمره	متن سؤالات				ردیف
	درک مطلب (۴ نمره)				الف
	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید .				۱
	« زنگ نقاشی دلخواه و روان بود . خشکی نداشت . به جد گرفته نمی شد . خنده در آن روا بود . معلم دور نبود . صورتک به رو نداشت . « صاد » معلم ما بود . آدمی افتاده و صاف . کارش نگار نقشه ی قالی بود و در آن دستی نازک داشت . نقش بندی اش دل گشا بود و رنگ رات نگارین می ریخت . معلم مرغان را گویا می کشید . گوزن رارنا رقم می زد . خرگوش را چابک می بست . سگ را روان گرته می ریخت . اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود . »				
۰/۵	الف (منظور از «صورتک به رو نداشت» در عبارت فوق چیست ؟				
۰/۵	ب («دست داشتن» در قسمت «در آن دستی نازک داشت» یعنی چه ؟				
۰/۵	پ («گرته برداری» یعنی چه ؟				
۰/۵	مفهوم کنایی « سرگرانی » در بیت زیر چیست ؟				۲
	هر آن سرگرانی که من کردم اول / جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی				
۰/۵	در بیت زیر منظور از « خار » چیست ؟				۳
	ولی با من بگو آن دیده ور کیست / که خاری دید و احوال چمن گفت				
۰/۵	منظور از مصراع دوم بیت زیر چیست ؟				۴
	همی خواست پیروزی و دستگاه / نبود آگه از بخشش هور و ماه				
۰/۵	«رها مکن» در عبارت «ای آتشکرها مکن که مرا به سیلی بکشند.» یعنی چه ؟				۵
	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) : معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید .				ب
۰/۲۵	خدایی اوراست درخورنده .				۱
۰/۲۵	چنان نباشیم که خود را فقط تن بینگاریم .				۲
۰/۲۵	اصلاً با ادب شهرنشینی اخت نشده بود .				۳
۰/۲۵	ستاره مان از اول مطابق نیامد .				۴
۰/۵	کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود .				۵
۰/۵	بعد از یک سال عرض و عرض کشی مرا به این آتش انداخت .				۶
۰/۵	بدان شمشیر تیز عافیت سوز		در آن انبوه کار مرگ می کرد .		۷
۰/۷۵	مبر طاعت نفس شهوت پرست		که هر ساعتش قبله ی دیگر است		۸
۰/۷۵	گفت زنهار اگر چه بد کردم		در بد من مبین که خود کردم		۹
۱	خرامان بشد سوی آب روان		چنان چون شده باز جوید روان		۱۰
۱	جهد کن که اگر چه اصیل و گوهری باشی گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود .				۱۱

ج	معنی لغات (۲ نمره) : معنی لغات مشخص شده ی زیر را بنویسید .
۱	دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین پیچیده ی جنگ است .
۲	مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند .
۳	فارم چو صوت بلبل و دلبر چو آبشار
۴	شان مقنن از آن بالاتر است که به قانون عمل کند .
۵	هنر معماری مفهوم انتزاعی را با هدف انتفاعی در هم آمیخت .
۶	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسر ها که رفته
۷	گو یا رب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری
۸	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است .
د	خودآزمایی (۴ نمره)
۱	مقصود از «خاک تشنه» در بیت « شر که آن دید دشنه باز گشاد / پیش آن خاک تشنه رفت چو باد » چیست ؟
۲	منظور شاعر از « چراغ » در «تا چراغ از تو نگیرد دشمن» چیست ؟
۳	جمله ی « می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم » یعنی چه ؟
۴	پسوند «باشی» در ترکی به چه معناست ؟
۵	برای واژه ی «مسلک» دو هم خانواده بنویسید .
۶	در جمله ی زیر چه چیزی به مگیلان تشبیه شده است ؟ بدان که مردم بی هنر مادام بی سود است . نه خود را سود کند و نه غیر خود را .
۷	منظور از «دریای خون» در بیت زیر چیست ؟ در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت
۸	تنوع در شیوه معماری مساجد در کشورهای اسلامی ناشی از چیست ؟
ه	دانش های ادبی (۳ نمره)
۱	گذشتگان ما آثار ادبی را بر چه اساسی تقسیم بندی می کردند ؟
۲	زبان شعر و نثر در ادبیات دوره ی مشروطه چگونه است ؟
۳	شعر «سهراب سپهری» چگونه است ؟
۴	دو اثر « عبدالحسین زرین کوب » را نام ببرید .
۵	« مشبه » و « مشبه به » را در شعر زیر بیابید . هر دم به روی من / گوید عدوی من / کاین شیوه ی دری تو / چون دود می رود .
۶	در بیت زیر کدام کلمه در مفهوم استعاری به کار رفته است ؟ فرو می ریخت گردی زعفران رنگ به روی نیزه ها و نیزه داران
و	حفظ شعر (۱ نمره) : بیت های ناتمام زیر را کامل نمایید .
۱	در آن نوبت که بندد دست به پای سرو کوهی دام / گَرَم من از یادت نمی کاهم .
۲	در روی تو سرّ صنع بی چون

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۲/۰۶/۰۳	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱) گروه (الف)
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		ساعت شروع : ۸ صبح	
نمره	متن سؤالات	ردیف	
	درک مطلب (۴ نمره) با توجه به متن زیر به پرسش های آمده ، پاسخ دهید .	الف ۱	
۰,۵۰	چو رستم ز دست وی آزاد شد خرامان بشد سوی آب روان بخورد آب و روی و سر و تن بشست همی خواست پیروزی و دستگاه		
۰,۵۰	به سان یکی تیغ پولاد شد چنان چون شده باز جوید روان به پیش جهان آفرین شد نخست نبود آگه از بخشش هور و ماه		
۰,۵۰	الف : کلمات قافیه در بیت اول کدامند ؟		
۰,۵۰	ب : در کدام بیت به خداپرستی رستم اشاره شده است ؟		
۰,۵۰	ج : « به سان یکی تیغ پولاد شد . » یعنی چه ؟		
۰,۵۰	د : رستم چه چیزهایی از خداوند می خواست ؟		
۰,۵۰	عبارت «همیشه نان سواره باشد و او پیاده » یعنی چه ؟	۲	
۰,۵۰	مفهوم کلی بیت « گر شد از جور شما خانه ی موری ویران / خانه ی خویش محال است که آباد کنید.» چیست ؟	۳	
۰,۵۰	بیت « بر ساقه ی خود ثابت ، فارغ ز مددکارم / نی در طلب یارم ، نی در غم اغیارم » بیانگر چه مطلبی است ؟	۴	
۰,۵۰	با توجه به بیت «خدا آن ملتی را سروری داد / که تقدیرش به دست خویش بنوشت» خداوند کدام ملت را گرامی می دارد ؟	۵	
۰,۲۵	معنی شعر و نثر : معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . سمک عیار پیش خورشید شاه برپای بود .	ب ۱	
۰,۲۵	لفظی که از لطافت آن جان کند حضور .	۲	
۰,۲۵	مدتی بود پیرمرد افتاده بود .	۳	
۰,۲۵	ما تو را و جمله اشکاران تو را . (حذف شده است .)	۴	
۰,۵۰	بگیر و ببر زنده بر دار کن .	۵	
۰,۵۰	آشیان من بی چاره اگر سوخت چه باک ! فکر ویران شدن خانه ی صیاد کنید .	۶	
۰,۵۰	جهان را بلندی و پستی تویی ندانم چه ای ؟ هر چه هستی تویی	۷	
۰,۷۵	وای بر جان تو که بد گهری جان بری کرده ای و جان نبری .	۸	
۰,۷۵	مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند .	۹	
۱	از سخن بی فایده دوری گزین که سخن بی سود همه زیان باشد و سخن که از او بوی دروغ آید و بوی هنر نیاید ، ناگفته بهتر .	۱۰	

۱	شبی را تا شبی با لشکری خرد ز تن ها سر ، ز سرها خود افکند .	۱۱
۰,۲۵	معنی لغات مشخص شده را بنویسید . و پلاس پاره ای بر پشت بسته از سرما . جامه ای پشمینه و ستبر که درویشان پوشند .	ج ۱
۰,۲۵	دیگر در آن <u>ذی حیاتی</u> نفس نمی کشد .	۲
۰,۲۵	أشتر طلبید و <u>محمل</u> اراست .	۳
۰,۲۵	حاکم <u>جیره</u> و مواجب این همه جمعیت را از کجا می دهد ؟	۴
۰,۲۵	زیب از بنفشه دارد .	۵
۰,۲۵	با نان جو ارتزاق می کنم .	۶
۰,۲۵	مهربانی دل ها و هم بستگی ها و گذشت ها هیچ گاه به <u>ختم</u> نرسد .	۷
۰,۲۵	این جا آینه ی <u>تجلی</u> همه ی تاریخ است .	۸
	خود آزمایی (۴ نمره)	ت
۰/۵	در بیت «به آتش های ترک و خون تازیک / ز رود سند تا جیحون نشیند» منظور از کلمه ی مشخص شده چیست ؟	۱
۰/۵	در سخن «انگشتی به من داد تا چون تو را پیش وی برم ، از عهده ی کار من بیرون آید .» انگشتی به من داد ، بیانگر چه مفهومی است ؟	۲
۰/۵	بیت «از عمر من آن چه هست برجای / بستان و به عمر لیلی افزای» بیانگر کدام کار مجنون است ؟	۳
۰/۵	معادل امروزی اصطلاحات زیر را بنویسید . الف) بخواستم رفت ب) دررویم .	۴
۰/۵	منظور از «بنای زندگی بر آب می دید .» چیست ؟	۵
۰/۵	در عبارت «پادشاهی اوراست زینده ؛ خدایی اوراست در خورنده .» کدام کلمات سجع دارند ؟	۶
۰/۵	در داستان «عبرت» از «مثنوی معنوی» ، گرگ چه صفتی دارد ؟ (حذف شده است .)	۷
۰/۵	منظور شاعر از «چراغ» در مصراع «تا چراغ از تو نگیرد دشمن» چیست ؟	۸
	دانش های ادبی (۳ نمره)	ث
۰,۲۵	در بیت (بزد دست سهراب چون پیل مست / بر آوردش از جای و بنهاد پست) «مشبه» را مشخص کنید .	۱
۰/۵	کدام قالب شعری است که قافیه در مصراع نخست و تمام مصراع های زوج آن رعایت می شود و موضوع این نوع شعر معمولاً بیان عواطف و احساسات است ؟	۲
۰,۵۰	معروف ترین سراینده ی داستان های بزمی در ادب فارسی کیست ؟	۳
۰/۵	نام پدیدآورندگان آثار داده شده را بنویسید . الف) نوای کوهسار ب) ریشه در ابر	۴
۰/۵	در عبارت زیر کدام آرایه ی ادبی وجود دارد ؟ کم کم شهری سپید پوش به استقبالمان می آید و من چه قدر دوست دارم «بقیع» را بینم .	۵
۰/۵	از نظر مضمون ، در شعر و نثر دوره ی مشروطه ، چه مسائلی باز گفته می شود ؟	۶
۰,۵۰	حفظ شعر : نالدین بی حساب سعدی	ج ۱
۰,۵۰	وزان راست اندوهی / تو را من چشم در راهم .	۲

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۲/۰۶/۰۳	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱) گروه (ب)
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		ساعت شروع : ۱۰:۳۰	
ردیف	متن سؤالات	نمره	
الف ۱	درک مطلب (۴ نمره) با توجه به متن زیر به پرسش های آمده ، پاسخ دهید . جوانی نکو دار کاین مرغ زیبا متاعی که من رایگان دادم از کف هر آن سرگرانی که من کردم اوّل از آن برد گنج مرادزد گیتی الف : کلمات قافیه در دو بیت اوّل کدامند ؟	۰,۵۰	
	نمآند در این خانه ی استخوانی تو گر می توانی مده رایگانی جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی که در خواب بودم گه پاسبانی	۰,۵۰	
	ب : در بیت اوّل یک استعاره بیابید .	۰,۵۰	
	ج : در بیت چهارم « گنج » استعاره از چیست ؟	۰,۵۰	
	د : مفهوم کلی بیت دوّم چیست ؟	۰,۵۰	
۲	عبارت «آسمان را ورق زد» در قطعه شعر «مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد .» به چه معناست ؟	۰,۵۰	
۳	مفهوم کلی بیت « از جای چو مار حلقه برجست / در حلقه ی زلف کعبه زد دست . » چیست ؟	۰,۵۰	
۴	مفهوم کلی « در این کار تعبیه ای هست » چه می باشد ؟	۰,۵۰	
۵	« صد مرد معتبر » در قطعه شعر زیر چه کسانی هستند ؟ نامش برم ، به اوج سما می رسد سرم / از شوق می پرم / صد مرد معتبر / آید بر نظر .	۰,۵۰	
ب ۱	معنی لغات : در عبارات و مصراع های زیر معنی لغات مشخص شده را بنویسید . (۲ نمره) زیب از بنفشه دارد و از نازبوی ، بوی	۰/۲۵	
۲	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد .	۰/۲۵	
۳	قدرتی به من بخشا تا روح خود را از تعلق به جیفه های ناچیز روزگار بی نیاز کنم .	۰/۲۵	
۴	چون مگیلان که تن دارد و سایه ندارد .	۰/۲۵	
۵	روی به راه نهاد و می رفت تا از طلایه بگذشت .	۰/۲۵	
۶	به آتش های ترک و خون تازیک	۰/۲۵	
۷	در برابر گستاخ و مغرور زانوی دنائت خم نکنم .	۰/۲۵	
پ ۱	معنی شعر و نثر : معنی بیت ها و عبارات های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید . (۷ نمره) گمراهان را راه نماینده .	۰,۲۵	
۲	گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید .	۰,۲۵	
۳	پس غلامان را بیاورد و پیرامون مهد بداشت .	۰,۲۵	

۰,۲۵	ده بیست نفر سوار با تیپ می آیند .	۴
۰/۵	گفتند به اتفاق یک سر کز کعبه گشاده گردد این در	۵
۰/۵	مبر طاعت نفس شهوت پرست که هر ساعتش قبله ی دیگر است .	۶
۰,۵۰	غمی بود رستم بیازید چنگ گرفت آن بر و یال جنگی پلنگ	۷
۰,۷۵	قطره ی علم است اندر جان من وارهانش از هوا وز خاک تن	۸
۰,۷۵	جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است .	۹
۱	و آن چه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت به سی دینار ، هم این وزیر بفرمود تا بدو دادند و مرا از آن رنج آزاد کرد .	۱۰
۱	از جلوه ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم گشته است ختن صحرا از بوی دلاویزم .	۱۱
	خود آزمایی (۴ نمره)	ت
۰/۵	جمله ی « می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم .» یعنی چه ؟	۱
۰/۵	تنوع در شیوه ی معماری مساجد در کشورهای اسلامی ناشی از چیست ؟	۲
۰/۵	در شعر «گرچه گاهی شهابی / مشق های شب آسمان / رازود خط می زد و محو می شد» شهاب نماد چه کسانی است ؟	۳
۰/۵	در عبارت « روشنی در دل من می بارد .» نهاد کدام است ؟	۴
۰/۵	مقصود از « لفظی که پیش هر سخنم آورد سجد .» چیست ؟	۵
۰/۵	در بیت « ولی با من بگو آن دیده ور کیست / که خاری دید و احوال چمن گفت » دیده ور چه کسی است ؟	۶
۰/۵	با توجه به مصراع «به گردان لشکر سپهدار گفت » مقصود از سپهدار کیست ؟	۷
۰/۵	محوری ترین پیام داستان « خیر و شر » چیست ؟	۸
	دانش های ادبی (۳ نمره)	ث
۰/۵	جان مایه ی اشعار بهار چه موضوعاتی هستند ؟	۱
۰/۵	نام پدید آورندگان آثار مشخص شده را بنویسید . الف) با کاروان حله ب) لیلی و مجنون	۲
۰,۵۰	در بیت «شکره آن دید دشنه باز گشاد / پیش آن خاک تشنه رفت چو باد» یک آرایه ی ادبی مشخص نمایید .	۳
۰/۵	در بیت زیر کدام کلمات با هم ردیف و کدام کلمات با یکدیگر قافیه هستند ؟ کنون رزم سهراب و رستم شنو دگرها شنیدستی این هم شنو	۴
۰/۵	گذشتگان ما آثار ادبی را به طور عمده بر اساس و تقسیم بندی می کردند .	۵
۰/۵	در عبارت زیر بین کدام کلمات آرایه ی سجع وجود دارد ؟ نه هر که به قامت مهتر ، به قیمت بهتر	۶
۰,۵۰	حفظ شعر : از غرقه ی ما خبر ندارد	ج ۱
۰,۵۰	گرم یا نه / من از	۲

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: عمومی	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۷ / ۳ / ۱۳۸۴		سال اول آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱	<p>الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>بیت ها و عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید .</p> <p>۱- خانه ها از سینه ی خاک درآمده بودند.</p> <p>۲- سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم.</p> <p>۳- معلم رنگ را نگارین می ریخت.</p> <p>۴- سمک و آتشک نگاه می داشتند.</p> <p>۵- هر آن سر گرانی که من کردم اول</p> <p>۶- خدا آن ملتی را سروری داد</p> <p>۷- سخن نه بر جایگاه ، اگر چه خوب باشد، زشت نماید.</p> <p>۸- مرد پارسی دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.</p> <p>۹- مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند.</p> <p>۱۰- چون رایت عشق آن جهان گیر</p> <p>۱۱- خرامان بشد سوی آب روان</p> <p>جهان کرد از آن بیشتر سرگرانی</p> <p>که تقدیرش به دست خویش بنوشت</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- بنشانند چو ماه در یکی مهـد</p> <p>۲- خدایی اوراست در خورنده</p> <p>۳- غدر نکند و خیانت نیندیشد</p> <p>۴- مساجد نزدیک بود به دارالاماره</p> <p>۵- معلم مشوش بود .</p> <p>۶- به زبان تازی گفتم.</p> <p>۷- پرندگان از مواهب طبیعت برخوردار می شوند.</p> <p>۸- زیب از بنفشه دارد و از ناز بوی ، بوی</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- در جمله ی « نه هر که به قامت مهتر به قیمت بهتر » چه آرایه ای به کار رفته است ؟</p> <p>۲- در ادبیات غرب به نمایشی که تصویر ناکامی اشخاص برجسته است می گویند.</p> <p>۳- دو موضوع قالب چهار پاره را نام ببرید.</p> <p>۴- غزل اجتماعی در چه دوره ای در ایران رواج یافت ؟ یک شاعر از این دوره نام ببرید.</p> <p>۵- دو ویژگی مهم شعر سهراب سپهری را بنویسید.</p> <p>۶- پدیدآورندگان این آثار را بنویسید . الف : بحر در کوزه</p> <p>ب : نوای کوهسار</p> <p>۷- در بیت زیر « مشبه » و « مشبه به » را مشخص کنید.</p> <p>ز سَم آسب می چرخید بر خاک</p> <p>به سان گوی خون آلود ، سرها</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۴	<p>ت) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>- با توجه به شعر و متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>الف : من تفنگم در مشت / کوله بارم بر پشت / بند پوتینم را محکم می بندم / پسرم می پرسد : / تو چرا می جنگی ؟ / با تمام دل خود می گویم : / تا چراغ از تو نگیرد دشمن .</p> <p>۱- « بند پوتین را محکم بستن » کنایه از چیست ؟</p> <p>۲- منظور شاعر از « چراغ » چیست ؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
« ادامه ی سؤال ها در صفحه ی دوم »		

ب: بار اول که پیر مرد را دیدم در کنگره ی نویسندگانی بود که خانه ی فرهنگ شوروی در تهران عَلم کرده بود؛ دیگر شعرا کاری به کار او نداشتند. من هم که شاعر نبودم و توی جماعت بُرخورده بودم. به همین طریق بود که دست آخر با حقارت زندگی هامان اُخت شد. هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سال ها بسته ماند.

۳- منظور نویسنده از « پیر مرد » کیست ؟

۴- « عَلم کرده بود » یعنی چه ؟

۵- « توی جماعت بُرخورده بودم » به چه معناست ؟

۶- نویسنده ی این متن کیست ؟

۷- منظور نویسنده از جمله ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سال ها بسته ماند. » چیست ؟

۸- در مصراع « چو رخت خویش بربستم از این خاک » ، « رخت بربستن » کنایه از چیست ؟

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

ث (خود آزمایی (۴ نمره)

۱- مصراع « زمانه بیامد نبودش توان » یعنی چه ؟

۲- منظور از « گل هایی که در نسیم آزادی می شکفند » چیست ؟

۳- مفهوم مصراع « بنای زندگی بر آب می دید » را بنویسید.

۴- چرا علیرضا قزوه نام سفرنامه ی خود را « پرستو در قاف » گذاشته است ؟

۵- در بیت زیر منظور از « مرغ اسیر » چیست ؟

ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس ، هم چو من است

۶- در بیت زیر از نظر شاعر « دیده ور » چه کسی است ؟

ولی با من بگو آن دیده ور کیست / که خاری دید و احوال چمن گفت

۷- منظور از « لباس می پوشد تا خود را بپوشد » چیست ؟

۸- مصراع « رانده ست جنون عشق از شهر به افسونم » یادآور کدام داستان است ؟

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

ج (حفظ شعر (۱ نمره)

جاهای خالی را کامل کنید.

۱- فرآش خزان ورق بیفشاند

۲- در آن نوبت که بندد دست به پای سرو کوهی دام / گَرَم یادآوری یا نه ، من از نمی کاهم.

۰/۵

۰/۵

سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)	رشته: عمومی	ساعت شروع: ۱۴:۳۰	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۷	
کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارات های زیر را به فارسی روان بنویسید. ۱- چنان نباشیم که خود را فقط تن بینگاریم. ۲- شندرغازی از وزارت فرهنگ می گرفت. ۳- بیست نفر سوار با تیپ می آیند. ۴- در این کار تعبیه ای هست. ۵- الهی همیشه نان سواره باشد و او پیاده ! ۶- زیب از بنفشه دارد و از ناز بوی ، بوی. ۷- معلم در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. ۸- خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ۹- همی خواست پیروزی و دستگاه ۱۰- ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد ، چنان که در فراغ به پارس رسیدیم. ۱۱- وای بر جان تو که بدگهری	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵ ۰/۱۷۵ ۱ ۱
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱- نباید به گیتی کسی <u>تاجور</u> ۲- در برابر گستاخ زانوی <u>دنائت</u> خم نکنم. ۳- هنر اسلامی <u>ملجئی</u> امن تر از مسجد نداشت. ۴- مشروطه یعنی آسایش <u>رعیت</u> . ۵- از قند و چای تا تره بار و <u>بُنشِن</u> . ۶- <u>مَشاطله</u> نمی خواهد ، زیبایی رخسارم. ۷- باشریک الملک بابام برود <u>مرافعه</u> ۸- <u>مُکاری</u> از ما سی دینار مغربی می خواست.	۲
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- در بیت زیر کدام آرایه ی ادبی به کار رفته است ؟ شر که آن دید ، دشنه بازگشاد پیش آن خاک تشنه رفت چو باد ۲- در ابیات غرب ، نمایش تجسم عیوب و رذیلت های اخلاقی به گونه ی خنده دار را می گویند. ۳- از شاعران فارسی زبان تاجیکستان یک شاعر نام ببرید. ۴- چهار پاره در ایران از چه دوره ای رواج یافت ؟ یک شاعر چهارپاره سرا نام ببرید. ۵- دو مورد جان مایه ی شعر ملک الشعرا ی بهار را ذکر کنید. ۶- در مصراع « من لاله ی آزادم ، خودرویم و خودبویم » مشبه و مشبه به را مشخص کنید. ۷- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵
	الف) اتاقی آبی ب) پرستو در قاف ج) هفت پیکر	
	«ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم»	

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۳: ۱۴	رشته: عمومی	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۷		سال اول آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>ت (درک مطلب : (۴ نمره)</p> <p>بیت های زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>الف) به گردان لشکر سپهدار گفت: مگر کان دلاور گوی سال خورد ۱- منظور شاعر از « راز » چیست ؟ ۲- منظور از « گوی سال خورد » و « شیر مرد » چیست ؟</p> <p>ب) بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم جوانی نکودار کاین مرغ زیبا از آن بُرد گنج مرا دزد گیتی ۳- منظور از « نامه » در بیت اول چیست ؟ ۴- « خانه ی استخوانی » به چه مفهومی است ؟ ۵- شاعر علت ربوده شدن گنج (جوانی) خود را چه می داند ؟ ۶- مقصود از « خورشید علم » در عبارت زیر چیست ؟ در قبرستان بقیع ، آن سنگ سومی ، قبر خورشید علم است. ۷- منظور از « سدّ روان » در بیت « از آن سدّ روان در دیده ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت » چیست ؟ ۸- « نگاه می داشتند » در عبارت « سمک و آتشک نگاه می داشتند تا قطران بخت. » یعنی چه ؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	<p>ث (خودآزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- معادل امروزی « فرو بریم » (بگذار تا فردا داری در میدان فرو بریم) و « قفا زدن » چیست ؟ ۲- در بیت : « آمد آورد پیش خیر فراز / گفت گوهر به گوهر آمد باز » مقصود از گوهر اول و دوم چیست ؟ ۳- مفهوم مصرع « چو موی خویشان در تاب رفتند » چیست ؟ ۴- معادل امروزی عبارت های « برنشین » و « در رویم » را بنویسید. ۵- در بیت زیر لاله وارستگی خود را چگونه وصف کرده است ؟ بر فطرت خود نازم ، وارسته ضمیرم من آزاده برون آیم ، آزاده بمیرم من ۶- « لباس پوست دوم انسان نیست ، خانه ی اول اوست » چه مفهومی دارد ؟ ۷- جمله ی « آن طرفش را فرآشان می دانند و چوب دست های آنان » یعنی چه ؟ ۸- منظور از جمله ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله سال ها بسته ماند » چیست ؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۶	<p>ج (حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>جاهای خالی را کامل کنید :</p> <p>۱- نالیدن بی حساب سعدی ۲- تو را من در راهم شباهنگام / که می گیرند در شاخ تلاجن رنگ سیاهی</p>	۰/۵ ۰/۵
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: عمومی	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹		«غائبین موجه»	سال اول آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارات های زیر را به فارسی روان بنویسید . ۱- رقعہ ای نوشتیم . ۲- ستاره مان از اول مطابق نیامد . ۳- پی بردیم راه دست خودش هم نیست . ۴- قطران بر خود گرفت که این کار بکند . ۵- بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را . ۶- از آن ، این داستان گفتم که امروز بدانی قدر و بر هیچش نبازی ۷- کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود . ۸- از آن بُسرد گنج مرا دزد گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی ۹- بدو گفت ارایدون که رستم تویی بکشتی مرا خیره از بدخویی ۱۰- تا گرمابه بان ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم . ۱۱- حالی آن لعل ابدار گشاد پیش آن ریگ ابدار نهساد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱ ۱
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱- دشمن در برابر ایمان چنود خدا متکی به ماشین پیچیده ی جنگ است. ۲- دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند . ۳- کودک با سماجت گفت . ۴- هر که در مسلخ گرمابه بود ، برخاست . ۵- تحصیل باید با فراغ بال و تائی انجام گیرد . ۶- هر ساله به جست و جوی تسلایی می رفت . ۷- از تنگ شکرست ، قیمت تر و عزیز ۸- گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید.	۲
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- ارزشمندترین اثر دهخدا چه نام دارد ؟ ۲- موضوع کتاب « پرستو در قاف » چیست ؟ ۳- ملک الشعرای بهار ، قصیده را در چه سبکی می سرود ؟ ۴- دو ویژگی اصلی حماسه را ذکر کنید . ۵- دو مورد از موضوعاتی که در شعر و نثر دوره ی مشروطه بازگفته می شود ، بیان کنید . ۶- در بیت « فرزند عزیز را به صد جهد / بنشاند چو ماه در یکی مهد » مشبه و مشبه به را مشخص کنید . ۷- نویسنده ی هر یک از آثار زیر را بنویسید . الف: گلشن راز ب: اسکندرنامه ج: با کاروان حله	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵

« ادامه ی سوالات در صفحه دوم »

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: عمومی	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹		«غانین موجه»	سال اول آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۴	<p>ت) خود آزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- با توجه به مصراع « به گردان لشگر سپهدار گفت » مقصود از « سپهدار » کیست ؟</p> <p>۲- در بیت « آمد آورد پیش خیر فراز گفت گوهر به گوهر آمد باز » مقصود از گوهر اول و دوم چیست ؟</p> <p>۳- حرف « ک » در « خُرچینک » به چه معنی است ؟ یک نمونه ی دیگر ذکر کنید .</p> <p>۴- جمله ی « می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم » یعنی چه ؟</p> <p>۵- در درس « کلاس نقاشی » کشیدن چه قسمتی از اسب برای معلم مشکل بود ؟ او برای حل مشکل خود چه چاره ای اندیشید ؟</p> <p>۶- منظور از « لباس انسان پرچم کشور وجود اوست » چیست ؟</p> <p>۷- اصطلاح « به روی بزرگوار خود نیاورده » کنایه از چیست ؟ معادل امروزی آن را بنویسید .</p> <p>۸- معادل امروزی « برنشین » و « دررویم » را بنویسید .</p>	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
---	--	--

۵	<p>ث) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>- با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر پرداخته دل زگار او بخت / درماند پسر به کار او سخت خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره ساز با او بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند گفتند به اتفاق یک سر / کز کعبه گشاده گردد این در</p> <p>۱- این شعر در چه قالبی سروده شده است ؟</p> <p>۲- مفهوم کنایی « آسمان گیر شدن » در بیت اول چیست ؟</p> <p>۳- در بیت چهارم « زبان کشیدند » یعنی چه ؟</p> <p>۴- مصراع دوم بیت پنجم به چه معناست ؟</p> <p>۵- منظور از « خاک تن » در بیت زیر چیست ؟</p> <p>« قطره ی علم است اندر جان من / وارھانش از هوا وز خاک تن »</p> <p>۶- مصرع دوم بیت « بدو گفت کاین بر من از من رسید / زمانه به دست تو دادم کلید » به چه مفهوم است ؟</p> <p>۷- عبارت « همیشه نان سواره باشد و او پیاده » به چه معناست ؟</p> <p>۸- منظور از « دریای خون » در بیت زیر چیست ؟</p> <p>« در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید »</p>	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
---	---	--

۶	<p>ج) حفظ شعر (۱ نمره)</p> <p>جاهای خالی را کامل کنید .</p> <p>۱- روزی تر و خشک ما بسوزد</p> <p>۲- تو را من چشم در راهم / که می گیرند در شاخ سایه ها رنگ سیاهی .</p>	۰/۱۵ ۰/۱۵
---	--	--------------

جمع نمرات	۲۰	« موفق باشید »
-----------	----	----------------

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۴/۰۶/۰۶	سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس ادبیات فارسی (۱) گروه (الف)
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		ساعت شروع: ۸ صبح	
نمره	متن سؤالات		ردیف
	درک مطلب (۴ نمره)		الف
۰,۵۰	در بیت « دلیر جوان سر به گفتار پیر / بداد و بیود این سخن دلپذیر » منظور از « دلیر جوان » و « پیر » کیست ؟		۱
۰,۵۰	با توجه به بیت « تو مرا کشتی و خدای نخواست / مُقبل آن کز خدای گیرد پشت » چه کسی مُقبل و خوشبخت است ؟		۲
۰,۵۰	مفهوم مصراع دوم بیت « بخورد آب و روی و سر و تن بشست / به پیش جهان آفرین شد نخست » چیست ؟		۳
۰,۵۰	در بیت « چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی باد پا در رود افکند » منظور از « بادپا » چیست ؟		۴
۰,۵۰	در بیت « قطره ی علم است اندر جان من / وارهاش از هوا وز خاک تن » منظور از « خاک تن » چیست ؟		۵
۰,۵۰	منظور شاعر از « متاع » در بیت « متاعی که من رایگان دادم از دست / تو گر می توانی مده رایگانی » چیست ؟		۶
۰,۵۰	با توجه به بیت « خدا آن ملتی را سروری داد / که تقدیرش به دست خویش بنوشت » خدا به چه ملتی سروری می دهد ؟		۷
۰,۵۰	مفهوم عبارت مشخص شده را بنویسید. « در چشم او که خود <u>چشم زمانه ی ما بود</u> ، آرامشی بود . »		۸
	معنی لغات: در عبارات و مصراع های زیر معنی لغات مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)		ب
۰/۲۵	<u>بدسگالی</u> به تباهی می انجامد .		۱
۰/۲۵	معلم از <u>مخمصه</u> رسته بود .		۲
۰/۲۵	کارهای مانده را <u>راست و ریس</u> می کنند .		۳
۰/۲۵	از <u>تنگ</u> شکر است / قیمت تر و عزیز تر .		۴
۰/۲۵	تحصیل باید با فراغ بال و <u>تائی</u> انجام گیرد .		۵
۰/۲۵	تا مردم بدانند که به <u>شدتی</u> که از روزگار پیش آید ، نباید نالید .		۶
۰/۲۵	وظیفه ی خود را <u>خطیرتر</u> از آن می بیند .		۷
۰,۲۵	در این سفرهای هر ساله به جست و جوی <u>تسلایی</u> می رفت .		۸
	معنی شعر و نثر: معنی بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید. (۶ نمره)		پ
۰,۲۵	خدایی اوراس تدر خورنده .		۱
۰,۲۵	گریزی رندانه زد .		۲
۰,۲۵	از این همه رفت و آمد به تنگ آمده بود .		۳
۰,۲۵	ستاره مان از اول مطابق نیامد .		۴
۰/۵	بیچارگی ورا چو دیدند در چاره گری زبان کشیدند .		۵
۰/۵	از آن پس بسازید سهراب را ببندید یک شب بر او خواب را		۶
۰,۵۰	ای آتشک! تو در شبروی دستی داری .		۷
۰,۷۵	تا چون بر رقعہ ی من اطلاع یابد، قیاسی کند که مرا اهلّیت چیست .		۸

۰,۷۵	ناگهان نوری از شرق تابید / خون خورشید / آتشی در شفق زد.	۹
۱	کنج ویرانه ی زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید .	۱۰
۱	خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است .	۱۱
	خود آزمایی (۴ نمره)	ت
۰/۵	« بند پوتین را محکم بستن » کنایه از چیست ؟	۱
۰/۵	معادل امروزی « فروبریم » (بگذار تا فردا داری در میدان فروبریم .) و « قفا زدن » چیست ؟	۲
۰/۵	در بیت « در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید . » منظور از « دریای خون » چیست ؟	۳
۰/۵	منظور از « لباس انسان پرچم کشور وجود اوست . » چیست ؟	۴
۰/۵	در درس کلاس نقاشی کشیدن چه قسمتی از اسب برای معلم مشکل بود ؟ او برای حل مشکل خود چه چاره ای اندیشید ؟	۵
۰/۵	اصطلاح « به روی بزرگوار خود نیاورده » کنایه از چیست ؟	۶
۰/۵	منظور از عبارت « هر چه بر او تنگ گرفتند ، کمر بند خود را تنگ تر بست . » چیست ؟	۷
۰/۵	در بیت زیر منظور از مسافر کیست و غربتش در چیست ؟ ولیکن کس ندانست این مسافر چه گفت و با که گفت و از کجا بود .	۸
	دانش های ادبی (۳ نمره)	ث
۰/۲۵	محمد تقی بهار قصیده را به چه سبکی می سرود ؟	۱
۰/۵	نام پدید آورندگان آثار مشخص شده را بنویسید . الف) پرستو در قاف ب) اتاق آبی	۲
۰,۵۰	در بیت « شر که آن دید دشنه باز گشاد / پیش آن خاک تشنه رفت چو باد » دو آرایه ی ادبی نام ببرید .	۳
۰/۵	در بیت زیر مشبه و مشبه به را مشخص کنید . ز سُم اسب می چرخید بر خاک به سان گوی خون آلود سرها	۴
۰/۵	از پنج گنج نظامی دو مورد را نام ببرید .	۵
۰/۵	ادبیات دوره ی مشروطه از نظر مضمون چگونه است ؟	۶
	شکل هندسی زیر مربوط به کدام قالب شعری است ؟ ☐ ----- ☐ ----- ☐ -----	۷
	حفظ شعر	ج
۰,۵۰	شباهنگام ، در آن دم ، که بر جا ، درّه ها چون ماران خفتگان اند / تو را من در راهم .	۱
۰,۵۰	بوی گل و مرغ برخاست هنگام و روز صحراست	۲

ردیف	سؤالات	نمره
<p>سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱) عمومی ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۸۰ دقیقه</p> <p>سال اول آموزش متوسطه تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۳</p> <p>دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir</p>		
۰/۲۵	الف) معنی شعر و نثر (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱- از آن پس بسازید سهراب را.	
۰/۲۵	۲- مدتی بود که پیرمرد افتاده بود.	
۰/۲۵	۳- شوخ از خود باز کنیم.	
۰/۲۵	۴- رنگ را نگارین می ریخت.	
۰/۵	۵- ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد.	
۰/۵	۶- جهان را بلندی و پستی تویی.	
۰/۵	۷- زفان را به هنر آموختن خو کن.	
۰/۷۵	۸- چون بسی ابلیس آدم روی هست	پس به هر دستی نشاید داد دست
۰/۷۵	۹- آمد سوی کعبه ، سینه پر جوش	چون کعبه نهاد حلقه در گوش
۱	۱۰- آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم	ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است
۱	۱۱- از جلوه‌ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم	گشته است ختن صحرا ، از بوی دلاویزم
۲	ب) معنی لغت: (۴ نمره)	
	۱۲- توانی به من عطا فرما که در برابر گستاخ و مغرور زاتوی داناتم خم نکنم.	
	۱۳- این جا آیینهای تجلی همه‌ی تاریخ است.	
	۱۴- دو نفر از خدمه‌ی دربار دنباله‌ی لباس را در دست داشتند تا به زمین مالیده نشود.	
	۱۵- هر که در مسلخ گرمابه بود ، همه برپای خاسته بودند.	
	۱۶- من می آموختم که چگونه پرندگان از مواهب طبیعت برخوردار می شوند.	
	۱۷- هنر معماری ، مفهوم انتزاعی را با هدف انتفاعی در هم آمیخت.	
	۱۸- لفظی به رنگ لاله‌ی دامان کوهسار / از تنگ شکرست.	
	۱۹- دو دست را تا فراز گله نمایان ساخت.	
۰/۵	ج) خود آزمایی: (۳ نمره)	
۰/۵	۲۰- با توجه به عبارت «شب ، شبی بی کران بود / دفتر آسمان پاره پاره» ، «آسمان» نماد چیست ؟	
۰/۵	۲۱- در بیت « آمد آورد پیش خیر فراز / گفت گوهر به گوهر آمد باز» مقصود از گوهر اول و دوم چیست؟	
۰/۵	۲۲- مصراع « چو موی خویشان در تاب رفتند. » یعنی چه ؟	
۰/۵	۲۳- با توجه به جمله‌ی « بزرگی ، خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را.» لازمه‌ی بزرگی چیست ؟	
۰/۲۵	۲۴- هلن کلر پس از بیماری به وسیله‌ی کدام یک از حواس پنج گانه‌ی خود ، با جهان خارج ارتباط داشت؟	
۰/۲۵	۲۵- در درس « پیرمرد چشم ما بود » به نظر جلال ، فریاد نیما را در کجا می توان شنید ؟	
۰/۵	۲۶- اصطلاح « به روی بزرگوار خود نیاورده » کنایه از چیست؟	
۰/۲۵	د) دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۲۷- این سخن در باره‌ی کیست ؟ « شاعر و متفکر پاکستانی که به زبان فارسی مسلط بود و به دو زبان فارسی و اردو شعر می سرود. »	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

ردیف	سؤالات	نمره
سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱) عمومی ساعت شروع: ۸ صبح مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		
سال اول آموزش متوسطه		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		
تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۳ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
۰/۷۵	۲۸- گزینه‌ی مربوط به پدید آورنده‌ی هر اثر را داخل کمانک قرار دهید: ۱- فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی () ۲- با کاروان حله () ۳- پرستو در قاف () الف) عبدالحسین زرین کوب ب) سید مرتضی آوینی ج) محمدرضا عبدالملکیان د) غلامعلی حداد عادل ه) علیرضا قزوه	
۰/۵	۲۹- برای سؤالات زیر پاسخ مناسب را انتخاب کنید: الف) «کمدی» کوششی است برای نشان دادن شکل عادی زندگی با همه‌ی تضادها و تعارض های آن . ☐ صحیح ☐ غلط ☐ صحیح ☐ غلط ب) در سفرنامه، نویسنده به بیان حالات و احساسات خویش می پردازد. ۳۰- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید: الف) گونه‌ای از ادبیات که بیاتگر عواطف و آرزوهای انسان و غم و شادی های اوست ، ادبیات نام دارد. ب) به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل و است ، « غزل اجتماعی» می گویند. ج) قالب چهارپاره پس از در ایران ابداع شد و رواج یافت.	
۰/۲۵	۳۱- کدام یک جزء ادبیات تعلیمی نوع دوم است ؟ الف) گلشن راز ب) کلیله و دمنه	
۰/۲۵	۳۲- شاعر با استفاده از کلمه‌های «تفنگ ، کوله بار و یوتین» چه آرایه ای را به کار گرفته است؟ « من تفنگم در مشت / کوله بارم بر پشت / بند پوتینم را محکم می بندم. »	
۰/۵	ه) درک مطلب : (۴ نمره) ۳۳- «اگر جان می خواهی ، سهل است. « یعنی چه ؟ ۳۴- با توجه به بیت « از این سذ روان در دیده‌ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت » منظور از « سذ روان » چیست ؟ ۳۵- « چارچار است » یعنی چه ؟ ۳۶- با توجه به بیت « از آن برد گنج مرا دزد گیتی / که در خواب بودم گه پاسبانی » به چه دلیل روزگار جوانی شاعر را ربوده است؟ ۳۷- در عبارت « بعد از یک سال غرض و غرض کشی مرا به این آتش انداخت. » منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۳۸- « راه دست خودش هم نیست. « کنایه از چیست ؟ ۳۹- با توجه به مصراع « صافی ز چشمه جوید و شوخی ز آب جوی » شاعر زبان فارسی را ، از چه جهاتی به چشمه و « آب جوی » مانند کرده است؟ ۴۰- « هنوز دماغش هوای کوه را داشت. « یعنی چه ؟	
۲	و) حفظ شعر : (۲ نمره) ۴۱- تو را من چشم در راهم شباهنگام / که می گیرند در شاخ تلاجن رنگ ۴۲- گرم یاد آوری یا نه ، ؛ تو را من چشم در راهم. ۴۳- بوی گل و بانگ برخاست هنگام و روز صحراست ۴۴- فراشی خزان ورق بیفشاند	
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۱۴:۳۰	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۳		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره
	الف) معنی شعر و نثر: (۶ نمره)			
۰/۲۵	۱- می خواهیم در میان ما حکم شوی.			
۰/۲۵	۲- در آن دستی نازک داشت.			
۰/۲۵	۳- ۵۵ بیست نفر سوار با تیپ می آیند.			
۰/۲۵	۴- هر یک لنگی کهنه پوشیده بودیم.			
۰/۵	۵- هول عیاری ای کرده است.			
۰/۵	۶- مردی از شوق برخاست / آسمان را ورق زد.			
۰/۵	۷- مردم بی هنر، مادام بی سود باشد.			
۰/۷۵	۸- تو مرا کُستی و خدای نکُشت	مُقبل آن کز خدای گیرد پشت		
۰/۷۵	۹- جوانی نکودار کاین مرغ زیبا	نماند در این خانه‌ی استخوانی		
۱	۱۰- ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت	دو چندان می شکفت و برگ می کرد		
۱	۱۱- سوزنده چراغستم، در گوشه‌ی این مأمن	پروانه بسی دارم، سرگشته به پیرامن		
۲	ب) معنی لغت: (۲ نمره)			
	۱۲- ز تن ها سر، ز سرها خود افکنند.	۱۳- در نوای طوطیان حاذق بدی.		
	۱۴- گوش پند نیوشان آواز او شنوده.	۱۵- پلاسی پاره ای در پشت بسته از سرما.		
	۱۶- حلقه های اذکار در مساجد تشکیل می یافت.	۱۷- معلم مشویشی بود.		
	۱۸- زیب از بنفشه دارد و از نازبوی، بوی			
	۱۹- خوشی بخت شدن، تمنّیح محدود جسمانی میان تولد تا مرگ نیست.			
	ج) خود آزمایی: (۳ نمره)			
۰/۵	۲۰- هدف سهراب از لشکرکشی به ایران چه بود؟			
۰/۵	۲۱- در عبارت « مادرم / آب و آینه و قرآن در دست / روشنی در دل من می بارد. » شاعر به چه سنتی اشاره دارد؟			
۰/۵	۲۲- بیت «از عمر من آن چه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای» کدام ویژگی مجنون رانسان می دهد؟			
۰/۵	۲۳- جمله‌ی « آن طرفش را فرآشان می دانند و چوب دستی های آنان.» یعنی چه؟			
۰/۵	۲۴- هلن کلر چه چیزهایی را برای خود « نور خورشید » و « بهشت » دانسته است؟			
۰/۵	۲۵- منظور از جمله‌ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سال ها بسته ماند. » چیست؟			
	د) دانش های ادبی (۳ نمره)			
۰/۷۵	۲۶- گزینیه‌ی مربوط به پدید آورنده‌ی هر اثر را داخل کمانک قرار دهید:			
	۱- بحر در کوزه ()	الف) نظامی گنجه ای		
	۲- هفت پیکر ()	ب) محمد ابراهیم صفا		
	۳- پرستو در قاف ()	ج) سهراب سپهری		
		د) عبدالحسین زرّین کوب		
		هـ) علیرضا قزوه		
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »			

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۱۴:۳۰	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۳		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره		
۰/۵	۲۷- برای سؤالات زیر پاسخ مناسب را انتخاب کنید: الف) نمونه ای از ادبیات نمایشی به شیوهی ایرانی که از دیرباز در رئای شهیدان کربلا اجرا می شده است، « نقالی » نام دارد. ب) در ادبیات تعلیمی نوع دوم، شاعر یا نویسنده می گوشتد موضوعات آموزشی را با روشی ساده و آسان به مخاطب پیاموزد.	☐ غلط ☐ صحیح ☐ غلط ☐ صحیح		
۰/۲۵	۲۸- در مصراع « پیش آن خاک تشنه رفت چو باد » استعاره را بیابید.	۱		
۰/۵	۲۹- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) شعر «در امواج سند» در قالب سروده شده است. ب) در شعر و نثر دورهی مشروطه واقعیات زندگی و مسائل و باز گفته می شود. ج) محمد اقبال لاهوری شاعر و متفکر پاکستانی است که به دو زبان فارسی و شعر می سرود.	۰/۵		
۰/۵	۳۰- در بیت «بیستون بر سر راه است، مباد از شیرین ! / خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید» بین کدام کلمه ها آرایه ی « مراعات نظیر » به کار رفته است ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۱- عبارت « نه کرسی فلک را از زیر پای قزل ارسلان بکشند.» چه مفهومی دارد؟	۰/۵		
۰/۵	۳۲- مقصود از مصراع « نبود آگه از بخشش هور و ماه » چیست ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۳- « ستاره مان از اول مطابق نیامد. » یعنی چه ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۴- مقصود از عبارت « اسب از پهلوی ، اسبی خود را به کمال نشان می داد. » چیست؟	۰/۵		
۰/۵	۳۵- در عبارت « مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. » منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۶- « خانه ها درست از سینه ی خاک در آمده بودند. » یعنی چه ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۷- مقصود از عبارت « لفظی که از لطافت آن جان کند حضور » چیست ؟	۰/۵		
۰/۵	۳۸- مفهوم بیت « خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است » چیست؟	۰/۵		
۲	و) حفظ شعر: (۲ نمره) ۳۹- تو را من چشم در راهم / که می گیرند در تلاجن سایه ها رنگ سیاهی ۴۰- وزن ؛ / تو را من چشم در راهم. ۴۱- هر آدمی ای که مَهر مِهَر در وی نگرفت ۴۲- روزی تر و ما بسوزد آتش که به زیر سوداست	۲		
۲۰	« موفق باشید »	جمع نمره		

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	عمومی	سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۲۹	سال اول آموزش متوسطه «غایبین موجه»		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی شعر و نثر: (۶ نمره)	
۰/۲۵	۱- وزو نیز بامن مگردان سخن.	
۰/۲۵	۲- چوپان از ملازمان او بود.	
۰/۲۵	۳- پیرمرد به جست و جوی تسلیایی می رفت.	
۰/۲۵	۴- سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم.	
۰/۵	۵- مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ازهار می نامند.	
۰/۵	۶- نکته گفתי با همه سوداگران.	
۰/۵	۷- در این کار تعبیه ای هست.	
۰/۷۵	۸- گوید عدوی من / کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود.	
۰/۷۵	۹- بیچارگی ورا چو دیدند در چاره گری زبان کشیدند	
۱	۱۰- بدان که مردم بی هنر، مادام بی سود باشد، چون مغیلان که تن دارد و سایه ندارد.	
۱	۱۱- هر صبح نسیم آید بر قصد طواف من آهوبرگان را چشم ، از دیدن من روشن	
۲	ب) معنی لغت: (۲ نمره)	
	۱۲- تا با خاک آنس نگیری ، راهی به مراتب <u>فرب</u> نداری .	
	۱۳- چنین گفت فرزند خیرالانام	
	۱۴- چنان که هستی <u>برنشین</u> و نزدیک من آی .	
	۱۵- خدا داند چه <u>افسرها</u> که رفته .	
	۱۶- در چنان <u>بیغوله</u> ای آشنایی غنیمتی بود .	
	۱۷- در پیچ و تاب عرفانی <u>اسلیمی</u> ، آدم چه کاره بود .	
	۱۸- تحصیل باید با فراغ بال و <u>تأنی</u> انجام گیرد .	
	۱۹- حاکم <u>جیره</u> و مواجب این همه جمعیت را از کجا می دهد؟	
	ج) خود آزمایی: (۳ نمره)	
۰/۲۵	۲۰- در مصراع « تا چراغ از تو نگیرد دشمن » منظور از « چراغ » چیست ؟	
۰/۲۵	۲۱- در داستان « هدیه ی ناتمام » کدام یک را فداکارتر می دانید؟ برادر بزرگ تر یا کوچک تر را؟	
۰/۵	۲۲- «متصل گردان به دریا های خویش » یعنی چه ؟	
۰/۵	۲۳- در بیت « آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است » منظور از « اهرمن » کیست؟	
۰/۲۵	۲۴- یکی از چهره های روشن دل را که به پشتوانه ی همت و اراده ی خویش آثاری ارزشمند از خود به جا نهاده است ، نام ببرید.	
۰/۲۵	۲۵- در مصراع « شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید » منظور از « گنج خداداد » چیست؟	
۰/۵	۲۶- « می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم.» یعنی چه؟	
۰/۵	۲۷- منظور از « لباس انسان پرچم کشور وجود اوست.» چیست؟	
۰/۲۵	د) دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	۲۸- این سخن در باره ی کیست ؟ « شعر او ساده و بی آرایش و لبریز از مفاهیم عرفانی است . او با فرهنگ مشرق زمین آشنایی فراوان داشت . نقاشی های او هم چون شعرش زیبا و عمیق و چشم نواز است . »	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	ساعات شروع : ۸ صبح	عمومی	سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۲۹		سال اول آموزش متوسطه «غایبین موجه»	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹	

ردیف	سؤالات	نمره
	۲۹- گزینه‌ی مربوط به پدید آورنده‌ی هر اثر را داخل کمانک قرار دهید:	۰/۷۵
	۱- مثل چشمه ، مثل رود () ۲- سیاحت نامه ی ابراهیم بیگ () ۳- سرنی ()	
	الف) محمد ابراهیم صفا ب) قیصر امین پور ج) زین العابدین مراغه ای د) غلامعلی حداد عادل ه) عبدالحسین زرین کوب	
	۳۰- برای سؤالات زیر پاسخ مناسب را انتخاب کنید: الف) در شعر و نثر دوره ی مشروطه احساسات عاشقانه ، مذهبی، عرفانی و وصف طبیعت باز گفته می شود. ب) دوبیتی پیوسته از چندبند هم وزن تشکیل شده است . هربند شامل چهارمصرع است و مصرع های زوج آن هم قافیه اند . ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:	۰/۵
	الف) نوشته ای که نویسنده در آن به بیان حالات و احساسات خویش می پردازد نام دارد. ب) منظومه های بزمی نظامی و عمده ی سروده های معاصر از نوع ادبیات است. ج) «کلیله و دمنه» جزء ادبیات تعلیمی نوع است.	۰/۷۵
	۳۲- کدام شاعران به جای سخن گفتن از عشق و تغزلات سنتی به بیان مسائل اجتماعی پرداخته اند؟ (دومورد)	۰/۵
	۳۳- در بیت «حالی آن لعل ابدار گشاد / پیش آن ریگ ابدار نهاد» استعاره را مشخص کنید.	۰/۲۵
	هـ) درک مطلب : (۴نمره)	
	۳۴- در بیت «خرامان بشد سوی آب روان / چنان چون شده بازجوید روان» مقصود از روان «اول» و «دوم» چیست؟	۰/۵
	۳۵- با توجه به عبارت «صورت جوانی که خونش O ⁻ است ، گل انداخته ..» منظور از قسمت مشخص شده چیست؟	۰/۵
	۳۶- « ما را به رونگاری آن می نشاند .» یعنی چه؟	۰/۵
	۳۷- با توجه به مصرع « بدانی قدر و بر هیچش نبازی» شاعر از مخاطب خود چه انتظاری دارد؟	۰/۵
	۳۸- با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید: « جوانی نکو دار کاین مرغ زیبا متاعی که من رایگان دادم از کف نماند در این خانه ی استخوانی تو گر می توانی مده رایگانی» الف) منظور از «خانه ی استخوانی» چیست ؟ ب) کدام واژه استعاره از «جوانی» است ؟	۰/۵
	۳۹- مقصود از عبارت «الهی همیشه نان سواره باشد و او پیاده !» چیست ؟	۰/۵
	۴۰- «هنر معماری ، مفهوم انتزاعی را با هدف انتفاعی درهم آمیخت.» یعنی چه؟	۰/۵
	۴۱- با توجه به عبارت «در چشم او که خود چشم زمانه ی ما بود ، آرامشی بود.» چرا جلال آل احمد ، نیما را چشم زمانه ی خود می داند ؟	۰/۵
	و) حفظ شعر : (۲ نمره)	
	۴۲- ما را سرباغ و نیست	۰/۵
	۴۳- ۴۴- شباهنگام ، در آن دم ، که برجا ، ؛ ۴۵- در آن که بندق دست نیلوفر به پای سرو کوهی	۰/۵
	گرم یاد آوری یا نه ، من از یادت نمی کاهم.	۰/۵
	جمع نمره	۲۰
	« موفق باشید »	

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۹ صبح	عمومی	سوالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹/۶/۳		سال اول آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

الف	<p>معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>۱- اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- دیگر در آن ذی حیاتی نفس نمی کشد.</p> <p>۲- می خواهیم در میان ما حکم شوی.</p> <p>۳- ده بیست نفر سوار با تیپ می آیند.</p> <p>۴- مردمی که تمام عمر در لاک خودشان بوده اند.</p> <p>۵- بنای زندگی بر آب می دید.</p> <p>۶- از جلوه ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم</p> <p>۷- دو استر به دست آور که تو این جایگاه گستاخی</p> <p>۸- چون رایت عشق آن جهان گیر شد چون مه لیلی آسمان گیر</p> <p>۹- کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نیشتن شیر و شیر</p> <p>۱۰- چو سهراب شیر اوژن او را بدید ز باد جوانی دلش بردمید</p> <p>۱۱- جهد کن که اگر چه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود.</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵ ۰/۱۷۵ ۱ ۱
ب	<p>معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>۱۲- معنی لغات مشخص شده ی زیر را بنویسید.</p> <p>۱۳- مرا مشاطه ی صبح و زینت بخش ریاحین و ازهار می نامند.</p> <p>۱۴- تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب <u>قرب</u> نداری.</p> <p>۱۵- تو پور گو پیلتن رستمی ز <u>دستان</u> سامی و از نیرمی</p> <p>۱۶- از <u>دحام</u> است و مهربانی</p> <p>۱۷- <u>زیب</u> از بنفشه دارد و از نازبوی بوی</p> <p>۱۸- از سعی کسی <u>متت</u> بر خود نپذیرم من <u>قید</u> چمن و گلشن بر خویش نگیرم من</p> <p>۱۹- پیرمرد <u>شندرغازی</u> از وزارت فرهنگ می گرفت که صرف و خرج خانه اش می شد.</p> <p>۲۰- من و برادرم هریک لنگی کهنه پوشیده بودیم و <u>پلاس</u> پاره ای در پشت بسته از سرما.</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	<p>خود آزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- در شعر « شب، شبی بی کران بود / دفتر آسمان پاره پاره » « شب » نماد چیست؟</p> <p>۲۱- در بیت زیر، « ریگ آبدار » کیست؟ حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن ریگ آبدار نهاد</p> <p>۲۲- در بیت زیر، منظور از « بکوشیم » چیست؟ بکوشیم فرجام کار آن بود که فرمان و رای جهانبان بود</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم		

سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)	عمومی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۲۳- در شعر « با تمام دل خود می گویم / تا چراغ از تو نگیرد دشمن » کدام عبارت معادل « از صمیم قلب » است؟	۰/۲۵
	۲۴- منظور از « گل هایی که در نسیم آزادی می شکفتند » چیست؟	۰/۵
	۲۵- معادل امروزی عبارات زیر چیست؟ الف) بخواستم رفت ب) برنشین	۰/۵
	۲۶- منظور از جمله ی « هم چون مروارید در دل صدف کج و کوله ای سال ها بسته ماند. » چیست؟	۰/۵
	۲۷- منظور هلم کلر از این جمله: « در این راه بارها به عقب می لغزیدم، کمی جلو می رفتم؛ سپس امیدوار می شدم. » چیست؟	۰/۵
ت	درک مطلب (۴ نمره)	
	۲۸- در عبارت : « اما پنج نهانی چون اندیشه و یاد گرفتن و نگاه داشتن و تخیل کردن و تمیز و گفتار. » الف) « یاد گرفتن » در متون قدیم به چه معنی بوده است؟ ب) واژه ی « یاد گرفتن » با کدام یک از گزینه های زیر مترادف است؟ (۱) اندیشه (۲) نگاه داشتن (۳) تخیل کردن (۴) تمیز	۰/۲۵
	۲۹- در بیت: قطره ی علم است اندر جان من الف) چرا علم به قطره تشبیه شده است؟ ب) منظور از « خاک تن » چیست؟	۰/۲۵
	۳۰- در شعر: گرچه گاهی شهابی / مشق های شب آسمان را / زود خط می زد و محو می شد الف) « شهاب » استعاره از چه کسانی است؟ ب) مفهوم « محو می شد » را بنویسید.	۰/۲۵
	۳۱- در بیت: دلیر جوان سر به گفتار پیر الف) « پیر » کیست؟ ب) منظور از « سر بداد » چیست؟	۰/۲۵
	۳۲- در بیت زیر چرا شاعر امواج سند را به سیماب تشبیه کرده است؟ در آن سیماب گون امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید	۰/۵
	۳۳- با توجه به عبارت زیر، چرا در سنت نگارگری شرق، معمولاً نقش ها از پهلو کشیده می شد؟ « صاد » هرگز جانوری جز از پهلو نکشید. خلف صدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم رخ زندگان رازی در بر داشت و از سر نیازی بود.	۰/۵
	۳۴- در عبارت زیر، منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ در چشم او که خود چشم زمانه ی ما بود، آرامشی بود که گمان می بردی شاید به حق از سر تسلیم است.	۰/۵
	ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم	

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		ساعت شروع : ۹ صبح		عمومی		سوالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)	
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳				سال اول آموزش متوسطه			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir				دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹			
ردیف	سوالات						نمره
	۳۵- مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. چون بسی ابلیس آدم روی است پس به هر دستی نشاید داد دست						۰/۱۵
ث	دانش‌های ادبی (۳ نمره)						
	۳۶- مولوی مطالب نغز و لطیف عرفانی و اخلاقی را به شیوه‌ی بیان کرده است.						۰/۲۵
	۳۷- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی پر طمع پیش خوارزمشاه چو دیدش به خدمت دوتا گشت و راست شنیدم که شد بامدادی پگاه دگر روی بر خاک مالید و خاست						۰/۲۵
	۳۸- تذکره به چه نوع نوشته‌ای گفته می‌شود؟						۰/۲۵
	۳۹- کدام واژه در بیت زیر « مشبه » است؟ چو رستم ز دست وی آزاد شد الف) رستم ب) دست بسان یکی تیغ پولاد شد پ) آزاد ت) تیغ						۰/۲۵
	۴۰- در بیت زیر « استعاره » را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. متاعی که من رایگان دادم از کف تو گر می‌توانی مده رایگانی						۰/۱۵
	۴۱- « تراژدی » چیست؟						۰/۱۵
	۴۲- دو ویژگی کتاب « قابوس نامه » را بنویسید.						۰/۱۵
	۴۳- هر یک از کتاب‌های زیر از کیست؟ الف) داستان‌های دل‌انگیز ادبیات فارسی ب) با کاروان حله						۰/۱۵
ج	شعر حفظی (۲ نمره)						
	- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.						
	۴۴- آب زنید راه را هین که						۰/۱۵
	۴۵- گفتم غم تو دارم، گفتا غمت سر آید						۰/۱۵
	۴۶- نالیدن بی حساب						۰/۱۵
	۴۷- شباهنگام، در آن دم که بر جا، درّه‌ها چون مرده ماران خفتگان‌اند؛ گرم یاد آوری یا نه، من از یادت نمی‌گاهم؛ تو را من چشم در راهم.						۰/۱۵
	« گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد »						۲۰
	جمع نمره						

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)	عمومی	ساعت شروع: ۱۴:۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹/۶/۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	<p>معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>۱- اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- همه با هم دم گرفتیم.</p> <p>۲- نمی خواستم تمجید شوم.</p> <p>۳- وای بر جان تو که بدگهری</p> <p>۴- ما را از آن نامی بود.</p> <p>۵- به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید.</p> <p>۶- ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد</p> <p>۷- در آن دریای خون در قرص خورشید</p> <p>۸- جوانی نکو دار کاین مرغ زیبا</p> <p>۹- پدر را نباید که داند پسر</p> <p>۱۰- بیستون بر سر راه است مباد از شیرین</p> <p>۱۱- جمله عالم زین سبب گمراه شد</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
ب	<p>معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>- معنی لغات مشخص شده‌ی زیر را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱۲- <u>زمانه</u> بیامد نبودش توان</p> <p>۱۴- گذشت ها هیچ گاه به <u>ختم</u> نرسد.</p> <p>۱۶- شراب بسیار بر خود <u>پیمود</u>.</p> <p>۱۸- اصلاً با ادب شهر نشینی <u>أخت</u> نشده بود.</p> <p>۱۳- با حفظ <u>اعتدال</u> از افراط و تفریط مصون بمانیم.</p> <p>۱۵- من با <u>تبختر</u> گفتم: هر کدام جداگانه به او هدیه می‌دهیم.</p> <p>۱۷- <u>تحصیل</u> باید با فراغ بال و <u>تأنی</u> انجام گیرد</p> <p>۱۹- زیب از بنفشه دارد و از <u>ناز بوی</u> بوی</p>	<p>۲</p>
پ	<p>خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- معادل امروزی « فرو بریم » (بگذار تا فردا داری در میدان فرو بریم.) و قفا زدن را بنویسید.</p> <p>۲۱- در شعر زیر مقصود از « روشنی در دل من می بارد » چیست؟ نهاد آن کدام است؟ « مادرم / آب و آینه و قرآن در دست / روشنی در دل من می‌بارد.»</p> <p>۲۲- با توجه به قطعه‌ی « مسافر » که در زیر آمده است، شاعر به کجا می‌خواهد سفر کند؟ « دلم می‌خواهد بر بال‌های باد نشینم و آن چه را که پروردگار جهان پدید آورده، زیر پا گذارم تا مگر روزی به پایان این دریای بی‌کران رسم و بدان سرزمین که خداوند، سرحد جهان خلقتش قرار داده، فرود آیم.»</p> <p>۲۳- شاعر در دو بیت آغازین شعر « در امواج سند » غروب خورشید را به تصویر کشیده است. این غروب بیانگر چیست؟</p> <p>۲۴- در بیت « ولی با من بگو آن دیده ور کیست / که خاری دید و احوال چمن گفت » از نظر شاعر "دیده ور" چه خصوصیتی دارد؟</p> <p>۲۵- مفهوم عبارت " راه دست خودش هم نیست " را بنویسید.</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	«ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم»	

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعات شروع : ۱۴:۳۰	عمومی	سوالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳	سال اول آموزش متوسطه		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		

ردیف	سوالات	نمره
ت	<p>درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۲۶- با توجه به ابیات زیر :</p> <p>از خدا جوییم توفیق ادب بی ادب محروم شد از لطف رب بی ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد</p> <p>الف) چه کسی ظرفیت پذیرش لطف خداوند را ندارد؟ ب) کدام واژه در بیت دوم استعاره از ظلم و ستم است؟</p> <p>۲۷- در بیت زیر، کدام واژه ها به ترتیب مفهوم عزت و ذلت را می رساند ؟ « جهان را بلندی و پستی تویی ندانم چه ای هرچه هستی تویی »</p> <p>۲۸- در شعر زیر:</p> <p>« مردی از شرق برخاست / آسمان را ورق زد »</p> <p>الف) کدام واقعه ی تاریخی کشور ما به تصویر کشیده شده است؟ ب) منظور از « مرد » کیست؟</p> <p>۲۹- آیه ی « أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ » با کدام عبارت زیر ارتباط معنایی دارد؟ الف) آن ها چه انسی با خاک گرفته اند، خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است. ب) حال آن که در معرکه ی قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است؛ حکومت دارد.</p> <p>۳۰- با توجه به عبارت زیر، اهداف ناصر خسرو را از نوشتن نامه به وزیر بنویسید؟ « من از بدحالی و برهنگی شرم داشتم و رفتن مناسب ندیدم؛ رقعهای نوشتیم و عذری خواستیم و گفتم: « که بعد از این به خدمت رسم» و غرض من دو چیز بود: یکی بی نوایی؛ دویم تصور شود که مرا در فضل مرتبه ای است زیادت.»</p> <p>۳۱- در عبارت « چهار تا وکیل حسابی هم که داریم، بی چاره ها از ناچاری چارچنگول روی قالی رماتیسم می گیرند.» منظور از عبارت مشخص شده چیست؟</p> <p>۳۲- با توجه به ابیات زیر، به پرسش های داده شده پاسخ دهید.</p> <p>از عمر من آن چه هست بر جای بستان و به عمر لیلی افزای می داشت پدر به سوی او گوش کاین قصه شنید گشت خاموش دانست که دل اسیر دارد دردی نه دواپذیر دارد</p> <p>الف) « دل اسیر داشتن » یعنی چه؟ ب) عکس العمل پدر مجنون پس از شنیدن قصه ی عشق فرزندش چه بود؟</p> <p>۳۳- نویسنده در متن زیر به چه نکته ی مهمی اشاره دارد؟ « جهد کن اگر چه اصیل و گوهری باشی، گوهر تن نیز داری؛ که گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود.»</p>	<p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۲۵</p> <p>+ / ۵</p>
	«ادامه ی سوالات در صفحه ی سوم»	

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)	عمومی	ساعت شروع : ۱۴:۳۰	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۹/۶/۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
ث	دانش‌های ادبی (۳ نمره) ۳۴- کدام نوع ادبی، ویژگی تخیلی بودن، شکل داستانی و وجود انسان‌های آرمانی را در بر دارد؟ الف) غنایی ب) حماسی ۳۵- در ادبیات نمایشی غرب، تجسم عیوب و رذیلت‌های اخلاقی به گونه‌ای که مایه‌ی خنده باشد، نام دارد. ۳۶- کدام یک از کتاب‌های زیر از نظر نوع ادبیات تعلیمی با بقیه تفاوت دارد؟ الف) بوستان ب) گلستان پ) گلشن راز ت) قابوس نامه ۳۷- در بیت زیر، یک نمونه مراعات نظیر پیدا کنید. « یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید» ۳۸- یکی از ویژگی‌های ادبیات دوره‌ی مشروطه را بنویسید. ۳۹- نویسنده‌ی هر یک از آثار زیر را نام ببرید. الف) مثل چشمه مثل رود ب) بحر در کوزه ۴۰- هر یک از عبارتهای زیر کدام اثر ادب فارسی را معرفی می‌کند؟ الف) کتابی ادبی و عرفانی با بیست و شش هزار بیت و شش دفتر، که مطالب نغز و لطیف عرفانی- اخلاقی را با شیوه‌ی تمثیل و حکایت بیان کرده است. ب) این اثر، مجموعه‌ی مقالات سیاسی - انتقادی دهخدا را در بر دارد؛ که به زبان طنز و با نثری ساده نوشته شده است. ۴۱- با توجه به ابیات زیر: حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن ریگ آبدار نهاد گفت مردم ز تشنگی دریاب آتشم را بکش به لختی آب	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ج	شعر حفظی (۲ نمره) - جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ۴۲- رونق باغ می‌رسد ۴۳- گفتم ز رسم وفا بیاموز ۴۴- هر آدمی‌ای که مهر مهرت ۴۵- تو را من چشم در راهم شباهنگام / که می‌گیرند در شاخ سایه‌ها رنگ سیاهی / وزان راست اندوهی فراهم.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد »	جمع نمره ۲۰

ردیف	سؤالات	نمره
سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)		
عمومی		
ساعت شروع : ۹ صبح		
مدت امتحان : ۹۰ دقیقه		
سال اول آموزش متوسطه «غایبین موجه»		
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۲۵		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		
مرکز سنجش آموزش و پرورش		
http://aee.medu.ir		
الف	معنی شعر و نثر (۶ نمره) - اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۱- تو مرا بر خویشتن گیر ۲- تازه پشت لبش سبز شده. ۳- با تمام دل خود می گویم. ۴- شستم خیردار شد. ۵- بزن جنگ و بیداد را بر زمین ۶- ما را به رونگاری آن می نشانند. ۷- فازم چو صوت بلبل و دلبر چو آبشار ۸- صد هزاران دام و دانه است ای خدا ۹- جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن ۱۰- چون بسی ابلیس آدم روی هست ۱۱- بزرگی، خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را، اگر مردم را با گوهر اصل، گوهر هنر نباشد، صحبت هیچ کس را به کار نیاید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱ ۱
ب	معنی لغت (۲ نمره) - معنی لغات مشخص شده ی زیر را بنویسید. ۱۲- قطران را با تمکین تمام آوردم. ۱۳- قانون، اساسی بیاید برای اشاعه ی آزادی. ۱۴- دشمن، در برابر ایمان چنود خدا متکی به ماشین است. ۱۵- هدیه ی روز مادر، هدیه ای تقنی به حساب می آمد. ۱۶- چون رایت عشق آن جهان گیر شد چون مه لیلی آسمان گیر ۱۷- صوفیه هم برای اعتکاف در مسجد خلوت می گزیدند. ۱۸- حاکم جیره و مواجب جمعیت را از کجا می دهد؟ ۱۹- چگونه پرندگان از مواهب طبیعت برخوردار می شوند؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	خود آزمایی (۳ نمره) ۲۰- در سخن «انگشتی به من داد تا چون تو را پیش وی برم، از عهده ی کار من بیرون آید.» انگشتی به من داد، بیانگر چه مفهومی است؟ ۲۱- مقصود از «خاک تشنه» در بیت «شر که آن دید، دشنه بازگشاد / پیش آن خاک تشنه رفت چو باد» کیست؟ ۲۲- با توجه به مصراع «به گردان لشکر سپهدار گفت» منظور از «سپهدار» چه کسی است؟ ۲۳- با توجه به مصراع آخر ابیات زیر، پیام اصلی درس «در امواج سند» را بنویسید. چنین بستند راه ترک و تازی بدانی قدر و برهیچش نبازی بلی آنان که از این پیش بودند از آن این داستان گفتم که امروز	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »		

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه «غایبین موخه»		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۲۵		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره		
۰/۵	۲۴- با توجه به درس «پرستو در قاف» در عبارت زیر، مقصود از جمله‌ی مشخص شده چیست؟ «من می‌خواهم بحر را در کوزه ای بریزم و آن همه عظمت را در چند سطر خلاصه کنم! مگر می‌شود؟»	۰/۵		
۰/۵	۲۵- در درس حاکم و فرآشان جمله‌ی «آن طرفش را فرآشان می‌دانند و چوب دست‌های آنان» یعنی چه؟	۰/۵		
ت	درک مطلب (۴ نمره) ۲۶- در عبارت زیر: «ارجمند گردانده‌ی بندگان از خواری؛ در پای افکننده‌ی گردن‌کشان از سروری. هر که از روی نادانی نه او را گزید، گزند او ناچار بدو رسید.» الف) مضمون آیه‌ی شریفه‌ی «تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ» در کدام قسمت متن آمده است؟ ب) مرجع ضمیر مشخص شده‌ی «او» چه کسی است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	۲۷- در ابیات زیر: وزان آب چون شد به جای نبرد پر اندیشه بودش دل و روی زرد چو سهراب شیراوژن او را بدید ز باد جوانی دلش بردمید	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	الف) عبارت «دلش بردمید» به چه معناست؟ ب) کدام مصراع، نگرانی رستم و ترس او از شکست پیشین را نشان می‌دهد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	۲۸- با توجه به نیایش «تاگور»: «نیرویی به من ده تا قدرت و توان خود را از روی عشق و نهایت محبت، تسلیم خواسته‌ها و رضای تو کنم و روح خود را از تعلق به جیفه‌های ناچیز روزگار بی‌نیاز کنم.» الف) مصراع «رضا به داده بده وز جبین گره بگشا» با کدام قسمت نیایش تاگور ارتباط دارد؟ ب) کدام واژه در عبارت بالا، مجازاً در معنای مال و منال دنیا آمده است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	۲۹- در ابیات زیر: ایا فرقه‌ی فارغ از ننگ و نام نهادید بر کفر، اسلام نام من ای قوم، فرزند پیغمبرم حسین است آقا و من نوکرم	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	الف) واژه‌ی «من» در مصراع چهارم به چه کسی اشاره دارد؟ ب) «فارغ از ننگ و نام بودن» به چه معناست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	۳۰- با توجه به شعر: ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی بنای زندگی بر آب می‌دید در آن سیماب‌گون امواج لرزان خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	الف) کدام مصراع بر نابودی سلطان جلال‌الدین اشاره دارد؟ ب) در بیت دوم، امواج رودخانه‌ی سند به چه چیزی تشبیه شده است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
۰/۲۵	۳۱- در بیت «بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم که معنیش جز وقت پیری ندانی» الف) منظور از «نامه» چیست؟ ب) مقصود از «حرف مبهم» در مصراع اول، کدام دوره‌ی زندگی است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵		
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»				

سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال اول آموزش متوسطه «غایبین موجه»		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۲۵		
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			
	۳۲- در عبارت « یک دفعه انگار یک کاسه آب داغ ریختند بر سر من. یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد. گفتم: بابا نکنید؛ به دست خودتان برای خودتان مدعی نتراشید.» الف) «یک دفعه سی و سه بندم به تکان افتاد.» یعنی چه؟ ب) یک اصطلاح عامیانه در متن بیابید و بنویسید.	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۵
ث	۳۳- مصراع « هر صبح نسیم آید بر قصد طواف من » به کدام ویژگی گل لاله اشاره دارد؟ دانش‌های ادبی (۳ نمره) ۳۴- در شعر زیر، یک نمونه مراعات نظیر بیابید. به موج آویز و از ساحل بهره‌یز همه دریاست ما را آشیانه ۳۵- در عبارت « دلم می‌خواهد مدینه را بغل کنم. » چه آرایه‌ای وجود دارد؟ ۳۶- با توجه به ابیات: بزد دست سهراب چون پیل مست یکی خنجر آبگون برکشید برآوردش از جای و بنهاد پست همی خواست از تن سرش را برید الف) «مشبهه» را در بیت اول نشان دهید. ب) شعر بالا در چه قالبی سروده شده است؟ ۳۷- هریک از توضیحات زیر معرف کدام یک از شخصیت‌های برجسته‌ی ایران است؟ الف) او از خدمتگزاران صدیق انقلاب اسلامی ایران، فیلم‌ساز و سردبیر مجله‌ی سوره بود. از آثار او می‌توان به مجموعه‌های تلویزیونی «حقیقت»، «خان‌گزیده‌ها» و «روایت فتح» اشاره کرد. ب) نقاش و شاعر معاصر که در کاشان متولد شد. شعر او ساده و بی‌آلایش و لبریز از مفاهیم عرفانی است. کتاب «اتاق آبی» اثر اوست. ۳۸- پاسخ هریک از سؤال‌های زیر را به صورت کوتاه بنویسید. الف) هنری‌ترین نوع «ادبیات مردمی» کدام است؟ ب) نام دیگر «ادبیات پایداری» چیست؟ پ) گونه‌ای از ادبیات است که با زبانی نرم و لطیف به بیان عواطف و احساسات شخصی انسان می‌پردازد. ت) ثبت دیده‌ها، شنیده‌ها و تجربیاتی که فرد در مسیر سفر خویش به نقاط دور و نزدیک به آن‌ها دست می‌یابد، در قالب چه نوع نوشته‌ای گردآوری می‌شود؟ ۳۹- نویسنده‌ی هریک از آثار زیر را نام ببرید. الف) مجموعه‌ی ریشه در ابر ب) فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵
ج	شعر حفظی (۲ نمره) - جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ۴۰- باغ سلام می‌کند سبزه پیاده می‌رود ۴۱- گفتم خوشا هوایی کز باد صبح خیزد ۴۲- فرآش خزان بیفشاند نقاش صبا بیاراست ۴۳- شاهنگام، در آن دم، که خفتگان‌اند.	۰/۵	۰/۵	۰/۵
	جمع نمره	۲۰	« گل بوته‌های فکرتان بارور باد »	

پاسخنامه ی امتحان ادبیات فارسی (۱) تاریخ امتحان: ۰۲ / ۰۳ / ۱۳۷۹ گروه: الف ساعت: ۸ صبح		
ردیف	پاسخ	نمره
الف	۱- کتاب زندگانی (۰,۵۰) ۲- زیرا در پیری نکته ای است که معنی آن را فقط در پیری می توان فهمید .	۴
درک	(۰,۵۰) ۳- جسم انسان (۰,۵۰) ۴- کنایه از غرور و تکبر (۰,۵۰)	
مطلب	۵- مرغ زیبا ، متاع ، گنج (۰,۵۰) (دو مورد کافی است .) ۶- روزگار (۰,۵۰) ۷- مصراع « که در خواب بودم گه پاسبانی » (۰,۵۰) ۸- ادبیات تعلیمی (۰,۵۰)	
ب	۱- خانه ی غم ، ماتمکده (۰,۲۵) ۲- خیانت ، مکر (۰,۲۵)	۱,۵۰
معنی	۳- وام (۰,۲۵) گشایش ، رهایی (۰,۲۵) ۴- سخن نمی گفت . (۰,۲۵)	
لغات	۵- متوجه حرف من شده اند ، سخن مرا درک کرده اند . (۰,۲۵) دو مورد حذف شده است .	
ج	۱- هر کسی که از روی غرور و نادانی کسی غیر از خدا را انتخاب کند ، از آن انتخاب خود زیان می بیند .	۰,۵۰
معنی و	۲- خدا می داند که به خاطر مستی و غرور چه بسیار پادشاهانی روی این خاک کشته شده اند .	۰,۵۰
مفهوم	۳- تو کار مرا بر عهده بگیر و بگو که من توانستم او را بیاورم .	۰,۵۰
شعر و	۴- وقتی بیچارگی او را دیدند برای چاره جویی به گفت و گو نشستند .	۰,۵۰
نثر	۵- با همه ی هنرها تلاش کن تا به جا و به موقع سخن بگویی .	۰,۵۰
	۶- هنر اسلامی پناهگاهی پاک تر و نمایشگاهی امن تر از مسجد نداشته است .	۰,۵۰
	۷- نقاشی اش بسیار دلپذیر بود و رنگ را هنرمندانه به کار می برد .	۰,۵۰
	۸- این مرد فارس هم تنگدست بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال من رسیدگی کند .	۰,۷۵
	۹- خودت را به موج ها بسپار و از ساحل دوری کن زیرا همه جای دریا آشیانه ی ماست .	۰,۷۵
	۱۰- گلبرگ من به خاطر خون خودم سرخ رنگ است و زیبایی چهره ام نیازی به آرایشگر ندارد .	۱
	۱۱- دشمن من هر لحظه به من می گوید که این زبان فارسی دری تو مانند دود از بین می رود .	۱
	۱۲- علم کمی را که از نزد خودت به ما بخشیده ای ، به دریاها ی بی کران علم خودت متصل گردان .	۰,۷۵
د	۱- شر که آب داشت . (۰,۵۰) ۲- وارد شویم . (۰,۵۰)	۳,۵۰
خود	۳- شما به فکر بیرون راندن دشمنان باشید . (۰,۵۰) ۴- همیشه فقیر و بدبخت باشد . (۰,۵۰)	
آزمایی	۵- یادآور داستان لیلی و مجنون (۰,۵۰) ۶- وطن پرستی افراطی (۰,۵۰) ۷- تا زمانی که دنیا وجود دارد و پابرجاست . (۰,۵۰) یک مورد حذف شده است .	
ه	۱- ادبیات غنایی (۰,۲۵) ۲- چهارپاره یا دویستی پیوسته (۰,۲۵)	۳
دانش	۳- تشخیص یا جان بخشی به اشیا (۰,۵۰) ۴- محمد تقی بهار (ملک الشعرا ی بهار) (۰,۵۰)	
های	۵- عبدالحسین زرّین کوب (۰,۲۵) سهراب سپهری (۰,۲۵)	
ادبی	۶- دعوت به مبارزه و پایداری در برابر بیدادگران (۰,۵۰) ۷- مسائل سیاسی و اجتماعی (۰,۵۰)	
	کم بودن نمرات این سؤال از بیست به خاطر حذف و تغییر برخی دروس است .	

ردیف	پاسخ	نمره
الف	۱- مردم بی هنر به مخیلان تشبیه شده است. (۰,۵۰) ۲- وجود مخیلان بی فایده است. (۰,۵۰)	
درک	۳- با اصل و نسب بودن (۰,۵۰) ۴- گوهر تن (علم و ادب و هنر) (۰,۲۵)	۴
مطلب	۵- خرد و دانش (۰,۵۰) ۶- کسی که با اصل و نسب خود، هنر و ادب و خرد نداشته باشد. (۰,۵۰) ۷- اصل و نسب + خرد و هنر و ادب (۰,۵۰) ۸- با او دوست شو. (او را به دست بیاور) (۰,۵۰)	
ب	۱- حذف است. ۲- به هیجان آمد. (۰,۲۵) ۳- گنج، گوشه ای دور از مردم (۰,۲۵)	۲
معنی	۴- قانونگذار (۰,۲۵) ۵- گوشه نشینی برای عبادت (۰,۲۵)	
لغات	۶- آرایشگر (۰,۲۵) ۷- آسایش (۰,۲۵) آهستگی (۰,۲۵)	
ن	۱- خداوند متعال نه تنها مهربان و داناست بلکه زیبا هم هست . ۲- دو اسب تهیه کن (به دست بیاور) زیرا تو این جا را بهتر می شناسی . ۳- وجود هر چیزی وابسته به وجود خداوند است . ۴- جرعه ای از آن آب زلال مانند عسل یا با جوانمردی خودت ببخش یا بفروش . ۵- تا چون نامه مرا بخواند ، بداند که جایگاه واقعی من کجاست . ۶- هنوز هم حال و هوای کوه را داشت . ۷- حذف شده است . ۸- در احترام و آسایش به سرزمین فارس (ایران) رسیدیم . ۹- هیچ کس اعتنا و توجه ای به مقام او نمی کند . ۱۰- هر چه قدر من در برابر دنیا غرور داشتم ، دنیا بیشتر از آن با من غرور داشت . ۱۱- وقتی بعد از آن جنگ دشوار به راحتی از آن دریای عمیق گذشت . ۱۲- وقتی او را دید برای احترام ، خم و راست شد . ۱۳- من روی ساقه ی خودم ثابت هستم و نیازی به کمک کسی ندارم. نه به دنبال دوست و نه در غم بیگانگان هستم.	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۷۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۱
د	۱- الف) نیما یوشیج (۰,۵۰) ب) ساخته بود، برپا کرده بود. (۰,۵۰) ۲- شهاب: مبارزان و شهیدان راه انقلاب (۰,۲۵) محو می شد: شهید می شد (۰,۲۵) ۳- شهوت پرست بودن نفس انسان و این که در هر لحظه خواسته ی جدیدی دارد . ۴- از صمیم قلب می گویم. (۰,۵۰) ۵- نماد پاکی و زاینده گی (۰,۵۰) ۶- رود سند (۰,۵۰) ۷- امام باقر (ع) (۰,۵۰)	۱ ۰,۵۰ ۰,۵۰
ه	۱- مثنوی (۰,۲۵) برای سرودن ذاستان ها و مطالب طولانی (۰,۵۰) ۲- استعاره در خاک تشنه یا تشبیه در « چوباد » (۰,۵۰) ۳- لغت نامه (۰,۲۵) ۴- زندگی نامه (۰,۵۰) ۵- ساده و بی آرایش و لبریز از مفاهیم عرفانی (دو مورد) (۰,۵۰) ۶- الف) زین العابدین مراغه ای (۰,۲۵) ب) علی رضا قزوئه (۰,۲۵)	

ردیف	پاسخ	نمره
الف	۱- بیت آخر (۰,۵۰) ۲- خود شاعر (۰,۵۰) - در روزگار خود و در بین مردم درک نشده است . (۰,۵۰) ۳- مصراع اول بیت اول (چو رخت خویش ...) (۰,۵۰) ۴- دنیا (۰,۵۰) ۵- کسی که بدی ها را می بیند ولی از خوبی ها سخن می گوید . (انسان آگاه و عارف) (۰,۵۰) ۶- آدم باید برای خودش کار کند (نباید برای بیگانگان کار کرد .) (۰,۵۰) ۷- ملّتی که سرنوشتش را خودش رقم بزند . (۰,۵۰)	۴
ب	معنی لغات ۱- عرق (۰,۲۵) ۲- ۳- ۴- حذف شده است . ۵- شاکی ، شکایت کننده (۰,۲۵) ۶- آسایش (۰,۲۵) آهستگی (۰,۲۵) ۷- آرایشگر (۰,۲۵)	۱,۲۵
ن	۱- از نیستی به وجود می آورد (خلق می کند) و پس از به وجود آمدن نابود می کند . (می میراند) ۲- این کار شد و باید انجام می شد . ۳- من (سمک عیار) سوگند می خورم که تو را نیازم و به جانت امان بدهم . ۴- خیر فوراً جواهراتش را درآورد و پیش شر ، که آب داشت ، گذاشت . ۵- وقتی بیچارگی و درماندگی او را دیدند ، برای چاره اندیشی صحبت کردند . ۶- با همه ی هنرهای سعی کن تا در جای خودش سخن بگویی . ۷- من هر چه قدر در برابر دنیا غرور داشتم ، دنیا بیشتر از آن با من غرور داشت . ۸- شاید ما را مدت بیشتری در حمام نگه دارد تا چرک هایمان را از تن خود باز کنیم . ۹- من آزاده و خوشحال هستم و به دشت عادت کرده ام و جنون عشق مرا با جادو از شهر رانده است . ۱۰- زبانی که از لطافت آن جان آدم به وجد می آید . ۱۱- حالا بعد از دو سال به حرف من رسیده اند . (حرف مرا درک کرده اند)	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۱ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۱ ۰,۵۰ ۱ ۰,۵۰ ۰,۵۰
د	۱- بیداد و داد (۰,۵۰) ۲- مستقل و بی نیاز از دیگران باش . (به دیگران تکیه نکن) (۰,۵۰) ۳- دزد گیتی : روزگار (۰,۲۵) در خواب بودم : در غفلت و نادانی بودم (۰,۲۵) ۴- زیرا مثل مگیلان بی فایده است هر چند وجود دارد . (۰,۵۰) ۵- آماده ی رفتن به جبهه و جنگ شدن (۰,۵۰) ۶- تعهد داد (قول داد) . (۰,۵۰) ۷- خم و راست شد (تعظیم کرد) به زمین افتاد (۰,۵۰) ۸- خود شاعر (عارف قزوینی) . (۰,۵۰)	۴
ه	۱- خراسان ، نوبهار ، تازه بهار (۰,۵۰) ۲- تاریخ جهانگشا (۰,۵۰) ۳- تخیلی بودن و شکل داستانی آن (۰,۲۵) ۴- الف (عنصر المعالی کیکاوس (۰,۲۵) ب) غلام علی حدّاد عادل (۰,۲۵) ۵- ادبیات غنایی (۰,۵۰) ۶- چهار پاره یا دوبیتی پیوسته (۰,۵۰) ۷- غزل اجتماعی (۰,۲۵)	۳

پاسخنامه ی امتحان ادبیات فارسی (۱)		تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۳۸۲ گروه: الف ۸ صبح	
ردیف	پاسخ	نمره	
الف	۱- الف (خورشید (۰,۵۰) ب) اشعه های خورشید (آفتاب) (۰,۵۰) پ) زندگی خود را از دست رفته می دید. (۰,۵۰) ت) به دلیل سفیدی و بی قراری (۰,۵۰) ث) چهارپاره یا دوبیتی پیوسته (۰,۵۰)	۲,۵۰	
درک	۲- خانه ها در زمین خاکی ساخته شده بودند .	۰,۵۰	
مطلب	۳- گردنکشان را از قدرت بیندازند .	۰,۵۰	
	۴- اسارت تن ، هوا و هوس و آلودگی های دنیای خاکی (یک مورد کافی است .)	۰,۵۰	
ب	۱- حذف شده است .		
معنی و مفهوم	۲- نام زبان فارسی را که می برم از غرور سرم به آسمان می رسد .	۰,۲۵	
	۳- مدتی بود که پیرمرد (نیما یوشیج) در بستر بیماری افتاده بود .	۰,۲۵	
	۴- اهل تصوّف هم برای عبادت خدا در مسجد گوشه نشینی و انزوا بر می گزیدند .	۰,۲۵	
	۵- هر کسی که از روی غرور و نادانی کسی غیر از خدا را انتخاب کند ، از آن انتخاب خود زیان می بیند .	۰,۵۰	
	۶- به سی غلام دستور داد تا مسلّح شوند و شمشیرهایشان را بیرون بکشند .	۰,۵۰	
	۷- مرد فارس هم تهیدست بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال من رسیدگی کند .	۰,۵۰	
	۸- جانشین و پیرو راستین اجداد هنرمند خود بود .	۰,۷۵	
	۹- وای بر جان تو که آدم بدذاتی هستی . تو راهزن جان (آدم کش) شده ای و برای هلاک دیگری اقدام کرده ای بنابراین جان سالم به در نخواهی برد .	۰,۷۵	
	۱۰- خانه ای که به دست بیگانگان آباد بشود ، غمکده ای بیش نخواهد بود . آن را با اشک خود ویران کن .	۱	
	۱۱- گلبرگ من از خون رگم سرخ رنگ است و سرخی چهره ام آرایشگر نمی خواهد .	۱	
ج	۱- سوار شو . (۰,۲۵) ۲- آهستگی (۰,۲۵) ۳- میان دو کتف (۰,۲۵)	۲	
معنی لغت	۴- کنج ، گوشه ای دور از مردم (۰,۲۵) ۵- توانگری ، بی نیازی (۰,۲۵) ۶- حذف ۷- کجاوه (۰,۲۵) ۸- روش (۰,۲۵)		
د	۱- آماده ی رزم شدن (۰,۵۰) ۲- اجلش فرا رسیده بود و توانی برای مقاومت نداشت . (۰,۵۰)		
خود آزمایی	۳- اعتنا نکرد . (۰,۵۰) ۴- وجود ارزشمندی بود که در جامعه ی خود ناشناخته ماند . (۰,۵۰) ۵- همم ، اهتمام (۰,۵۰) ۶- ارزش های وجودی (هنر و فضیلت) (۰,۵۰) ۷- غیر ترک به ویژه فارسی زبان (۰,۵۰) ۸- او را عاشق تر از قبل کند . (۰,۵۰)	۴	
ه	۱- کاهش می یابد . (۰,۵۰) ۲- پیوند انسان با زندگی و طبیعت (۰,۵۰)		
دانش های ادبی و	۳- خراسانی (۰,۲۵) ۴- شرح مسافرت های او به سرزمین های اسلامی ، مشاهدات و ملاقات های او و حوادثی که در طول این سفرها رخ داده است . (۰,۷۵) ۵- مشبّه : من (۰,۲۵) مشبّه به : لاله ی آزاد (۰,۲۵) ۶- متاع : استعاره از جوانی (۰,۵۰)	۳	
	۱- شباهنگام (۰,۲۵) سایه ها (۰,۲۵) ۲- هنگام نشاط و روز صحراست . (۰,۵۰)	۱	

پاسخنامه ی امتحان ادبیات فارسی (۱) تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۳۸۲ گروه: ب ۱۴:۳۰ ظهر		
ردیف	پاسخ	نمره
الف درک مطلب	۱- الف (معروف و مشهور شدن ، در جهان پیچیدن. (۰,۵۰) ب) در بیت دوّم یعنی مجنون (۰,۲۵) و در بیت ششم یعنی کعبه (۰,۲۵) ت (مشکل عشق و دیوانگی مجنون تنها در کعبه حل می شود. (۰,۵۰) ث (مثنوی (۰,۵۰) ۲- بجنگیم ، مبارزه کنیم. (۰,۵۰) ۳- صبر کردند. (۰,۵) ۴- وارد شویم ، داخل شویم. (۰,۵۰)	
ب. معنی و مفهوم	۱- خدا بودن شایسته ی اوست . ۲- فهمیدیم که در کشیدن اسب مشکل دارد . ۳- جوان کم سن و سالی بودم و بر حسب اتفاق در میان آن جمع قرار گرفته بودم . ۴- سه ماه بود که موی سر را نتراشیده بودیم . (اصلاح نکرده بودیم .) ۵- مانند بنفشه زیباست و مانند ریحان خوشبو . ۶- مردم بدانند که به سبب مشکلاتی که از روزگار می رسد، نباید ناله کرد . ۷- حالا بعد از دو سال متوجه حرف من شده اند . (حرف مرا درک کرده اند .) ۸- و این حواس را سایر جانوران نیز دارند اما نه آن گونه که انسان ها دارند . ۹- تو به ظاهر مرا کشتی (می خواستی مرا بکشی) اما خدا نمی خواست من بمیرم و آن کسی که از خدا کمک بگیرد (به او پناه ببرد) خوشبخت است . ۱۰- من با نشان دادن آب و رنگ خود به چمن طراوت و تازگی می بخشم و صحرا به خاطر بوی دلنواز من خوشبو شده است .	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۷۵ ۰,۷۵
ج. معنی لغت	۱- مأنوس (۰,۲۵) ۲- پناهگاه (۰,۲۵) ۳- هر فرورفتگی اندام مانند گودی چشم ها (۰,۲۵) ۴- چشم پوشی از گناه (۰,۲۵) ۵- خواست ، اراده (۰,۲۵) ۶- بخشش ها (۰,۲۵) ۷- سرگردان (۰,۲۵) ۸- جیوه (۰,۲۵)	۲
د خودآزمایی	۱- گوهر اوّل : طلاها و جواهرات خیر (۰,۲۵) گوهر دوّم خود خیر (۰,۲۵) ۲- برپا کنیم ، درست کنیم (۰,۵۰) ۳- نشانه ی کوچکی و تصغیر است . (۰,۵۰) ۴- یعنی اگر به حاکم تعظیم نکنی ، فرآشان با چوب دست های خود حسابت را می رسند . (۰,۵۰) ۵- خود شاعر (عارف قزوینی) (۰,۵۰) ۶- در کشیدن سُم اسب (۰,۲۵) چند خط درهم کشید و گفت حیوان در علفزار مشغول چراست . (۰,۲۵) ۷- سرخی هنگام غروب آفتاب (۰,۵۰) ۸- پیامبر در آن جا کارهای اَمّت را حل و فصل می کرد (۰,۲۵) صوفیه در مسجد اعتکاف می گزیدند (۰,۲۵) سایر موارد درست . (دو مورد کافی است .)	۴
ه دانش های	۱- تصوی ناکامی اشخاص برجسته (۰,۵۰) ۲- ادبیات غنایی (۰,۵۰) ۳- زین العابدین مراغه ای (۰,۲۵) ۴- زبان ساده (۰,۲۵) و بیان گیرای آمیخته با جاذبه های داستانی (۰,۲۵) و وسعت اطلاعات آن (۰,۲۵) ۵- مشبّه : سرها (۰,۲۵) مشبّه به : گوی خون آلود (۰,۲۵) ۶- برگ استعاره از سربازان دشمن (۰,۵۰)	۳
و	۱- دلخستگانت (۰,۲۵) راهم (۰,۲۵) ۲- هر جا که تویی تفرّج آن جاست (۰,۵۰)	۱

ردیف	پاسخ	نمره
الف درک	۱- الف (اخمو نبود . (۰,۵۰) ب) مهارت داشت . (۰,۵۰) ج) با خاکه ی زغال ، تصویر چیزی را کشیدن (۰,۵۰) ۲- غرور و تکبر (۰,۵۰) ۳- مشکلات و بدی ها و ناامیدی ها (۰,۵۰) ۴- از سرنوشت خبر نداشت . (۰,۵۰) ۵- اجازه نده . (۰,۵۰)	۳,۵۰
ج. معنی و مفهوم شعر و نثر	۱- خدا بودن شایسته ی اوست . ۲- تنها به جسم و خواهش های جسمانی نیندیشیم . ۳- به زندگی شهری عادت نکرده بود . ۴- سرنوشت ما را برای هم نخواست . ۵- که این زبان فارسی دری تو مانند دود از بین می رود . ۶- بعد از یک سال شکایت به دادگاه بردن مرا به این گرفتاری انداخت . ۷- با آن شمشیر تیز و کشنده ی خود در آن شلوغی کار مرگ را انجام می داد . (مغول ها را می کشت .) ۸- از نفس شهوت پرست که هر لحظه خواسته ی جدیدی دارد ، پیروی نکن . ۹- گفت هر چند کار بدی کرده ام اما تو به بدی من نگاه نکن و به من امان بده زیرا به خودم بدی کرده ام . ۱۰- آرام به سوی آب جاری رفت . مانند مرده ای که دوباره زنده شده باشد . ۱۱- تلاش کن هر چند که با اصل و نسب باشی ، با ادب و هنر نیز باشی زیرا هنر و ادب و خرد از اصل و نسب بهتر است .	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۷۵ ۰,۷۵ ۱ ۱
ح معنی لغت	۱- سپاهیان (۰,۲۵) ۲- شکوفه ها (۰,۲۵) ۳- خوشایند (۰,۲۵) ۴- قانونگذار (۰,۲۵) ۵- ذهنی (۰,۲۵) ۶- تاج (۰,۲۵) ۷- افراط ، بیهوده کاری (۰,۲۵) ۸- بیگانگان (۰,۲۵)	۲
د خود آزمایی	۱- خیر که تشنه بود . (۰,۵۰) ۲- ایمان ، آینده ، سرزمین و ... (۰,۵۰) ۳- یعنی کاری بزرگ و غیر ممکن انجام بدهم . (۰,۵۰) ۴- رئیس و سرپرست (۰,۵۰) ۵- مسالک و سلوک (۰,۵۰) ۶- مردم بی هنر (۰,۵۰) ۷- خون های زیاد ریخته شده (۰,۵۰) ۸- تنوع و اختلاف نژاد اقوامی که سرزمین آنان به دست مسلمانان فتح می شد . (۰,۵۰)	۴
ه دانش های ادبی	۱- بر اساس صورت و شکل ظاهری (۰,۵۰) ۲- ساده تر و به زبان مردم کوچه و بازار نزدیک تر می شود . (۰,۵۰) ۳- ساده و بی آرایش و لبریز از مفاهیم عرفانی (۰,۵۰) ۴- با کاروان حله - بامداد اسلام و ... (۰,۵۰) ۵- مشبه : شیوه ی دری (۰,۲۵) مشبه به : دود (۰,۲۵) ۶- گردی زعفران رنگ (۰,۵۰)	۳
و	۱- نیلوفر (۰,۲۵) یادآوری یا نه (۰,۲۵) ۲- چون آب در آبگینه پیداست . (۰,۵۰)	۱
	به خاطر حذف یک سؤال (۰,۵۰) نمره از قسمت درک مطلب کم است .	

ردیف	پاسخ	نمره
الف درك مطلب	۱- الف) آزاد و پولاد (۰,۵۰) ب) بیت سوّم (۰,۵۰) ج) بدنش را راست کرد و نیرو گرفت (۰,۵۰) د) پیروزی و قدرت (۰,۵۰) ۲- همیشه فقیر و بدبخت باقی بماند . (۰,۵۰) ۳- نتیجه ی ظلم به دیگران به خودمان بر می گردد . (۰,۵۰) ۴- خودکفایی و بی نیازی از دیگران . (۰,۵۰) ۵- ملّتی که سرنوشتشان به دست خودشان باشد . (۰,۵۰)	۴
ج. معنی و مفهوم شعر و نثر	۱- سمک عیار پیش خورشید شاه ایستاده بود . ۲- زبانی که از لطافت آن جان آدم به شادی می آید . ۳- مدّتی بود که پیرمرد (نیما یوشیج) دربستر بیماری افتاده بود . ۴- ما و همه ی شکار برای تو هستیم . (حذف شده است) . ۵- رستم را بگیرد و زنده به دار بیاویزد و دیگر درباره ی او با من صحبت نکنید . ۶- اگر آشیانه ی من بیچاره سوخته است ، مهم نیست . شما به فکر ویران کردن خانه ی صیّاد ظالم باشید . ۷- بلندی و پستی جهان از توست . نمی دانم چستی اما می دانم که تو همه چیز هستی . (همه چیز به خاطر توست .) ۸- وای بر جان تو که آدم بدذاتی هستی ، تو آدم کشته ای بنابراین زنده نخواهی ماند . ۹- مرا آرایشگر صبح و زینت دهنده ی گیاهان و شکوفه ها می نامند . ۱۰- از سخن بی فایده دوری کن زیرا سخن بی فایده پر از زیان است و سخنی که بوی دروغ داشته باشد و بوی راستی از آن نیاید ، نگفتنش بهتر است . ۱۱- جلال الدین شاه آن شب را تا شب دیگر با سربازان اندک خود به کشتن سربازان مغول مشغول بود .	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۷۵ ۰,۷۵ ۱ ۱
ح معنی لغت	۱- نوعی گلیم (۰,۲۵) ۲- جاندار (۰,۲۵) ۳- کجاوه (۰,۲۵) ۴- مقدار محدود از مواد غذایی که به صورت مقرّری به کسی یا کسانی بدهند . (۰,۲۵) ۵- آرایش ، زیبایی (۰,۲۵) ۶- روزی خوردن (حذف شده است) . (۰,۲۵) ۷- آخر کار ، فرجام (۰,۲۵) ۸- آشکار شدن ، جلوه کردن (۰,۲۵)	۲
د خودآزمایی	۱- جنگ ها و حمله ها و خون ریزی های مغول (۰,۵۰) ۲- به من قول داده است (تعهد داده است) . (۰,۵۰) ۳- از خود گذشتگی مجنون (۰,۵۰) ۴- می خواستم بروم (۰,۲۵) وارد شویم . (۰,۲۵) ۵- زندگی خود را تمام شده می دید . (۰,۵۰) ۶- زیننده و درخورنده (۰,۵۰) ۷- حذف شده است . ۸- ایمان - استقلال - آینده و ... (۰,۵۰)	۴
ه دانش های	۱- سهراب (۰,۲۵) ۲- غزل (۰,۵۰) ۳- نظامی گنججه ای (۰,۵۰) ۴- محمّد ابراهیم صفا (۰,۲۵) محمّد رضا عبدالملکیان (۰,۲۵) ۵- تشخیص یا جان بخشی به اشیا (۰,۵۰) ۶- واقعیات زندگی ، مسائل سیاسی و اجتماعی (۰,۷۵)	۳
و	۱- گویند خلاف رأی داناست (۰,۵۰) ۲- دلخستگانت (۰,۲۵) فراهم (۰,۲۵)	۱

ردیف	پاسخ	نمره
الف درك مطلب	۱- الف) استخوانی و رایگانی (۰,۵۰) ب) مرغ استعاره از جوانی (۰,۵۰) ج) گنج استعاره از جوانی (۰,۵۰) د) قدر جوانی خود را بدان و از آن خوب استفاده کن . (۰,۵۰) ۲- روزگار را تغییر داد ، انقلاب کرد . (۰,۵۰) ۳- شنیدن نام عشق به مجنون حرکت و نشاط داد . (۰,۵۰) ۴- یعنی نقشه ای از قبل کشیده شده است . (۰,۵۰) ۵- مقصود بزرگان علم و ادب فارسی است . (۰,۵۰)	۴
ب. معنی	۱- ریحان (۰,۲۵) ۲- بیگانگان (۰,۲۵) ۳- لاشه ، مُردار (۰,۲۵) ۴- خارشتر (۰,۲۵) ۵- مقدمه و پیشرو سپاه (۰,۲۵) ۶- غیر تُرک به ویژه فارسی زبانان (۰,۲۵) ۷- پستی (۰,۲۵)	۱,۷۵
ج. معنی و مفهوم شعر و بیت	۱- هدایت کننده ی گمراهان . ۲- با زیرکی کاری کرد که به سود اسب به پایان رسید . ۳- پس غلامان را آورد و اطراف کجاوه نگه داشت . ۴- ده بیست نفر سوار با آرایش نظامی می آیند . ۵- همه با هم گفتند که این مشکل فقط در کعبه حل می شود . ۶- از نفس شهوت پرست که هر لحظه خواسته ی جدیدی دارد ، اطاعت و پیروی نکن . ۷- رستم در حالی که غمگین بود ، دستش را دراز کرد و پهلوی سهراب جنگاور را گرفت . ۸- ای خدا علم کمی را که در جان من است ، از هوا و هوس و آلودگی های دنیای خاکی رها کن . ۹- لباسی را که در راه وطن به خون آلوده نشود ، پاره کن . زیرا آن لباس مایه ی ننگ تو و کم ارزش تر از کفن است . ۱۰- آن سی دیناری را که آن عرب به خاطر کرایه ی شترانش از ما طلب داشت ، این وزیر دستور داد تا به او بدهند و مرا از آن گرفتاری آزاد کرد . ۱۱- من با نشان دادن رنگ و بوی خود به چمن طراوت و تازگی می بخشم و صحرا به خاطر بوی خوب من مانند دشت خُتن شده است .	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۷۵ ۰,۷۵ ۱ ۱
د. خودآزمایی	۱- می خواهم کاری بزرگ و غیر ممکن انجام دهم . (۰,۵۰) ۲- به خاطر تنوع و اختلاف نژاد اقوامی که سرزمین آنان به دست مسلمانان فتح می شد . (۰,۵۰) ۳- نماد مبارزان و شهیدان راه انقلاب (۰,۵۰) ۴- روشنی (۰,۵۰) ۵- زبان فارسی اندیشه ها و گفتار مرا با احترام بیان می کند و پذیرای آن هاست . (۰,۵۰) ۶- کسی که بدی ها و مشکلات را می بیند ولی از خوبی ها و امید حرف می زند . (انسان آگاه و عارف) (۰,۵۰) ۷- افراسیاب (۰,۵۰) ۸- پیروزی خوبی بر بدی - بازگشت نتیجه اعمالمان به خودمان (۰,۵۰)	۴
ه. دانش های	۱- آزادی و وطن (۰,۵۰) ۲- عبدالحسین زرین کوب (۰,۲۵) نظامی گنجه ای (۰,۲۵) ۳- خاک تشنه استعاره از خیر (۰,۵۰) ۴- «شنو و شنو» ردیف (۰,۲۵) «رستم و هم» قافیه (۰,۲۵) ۵- صورت و شکل ظاهری (۰,۵۰) ۶- مهتر و بهتر (۰,۵۰)	۳
و	۱- آسوده که بر کنار دریاست . (۰,۵۰) ۲- یادآوری (۰,۲۵) نمی کاهم (۰,۲۵)	۱

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۶	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) ضمن عرض سلام و خسته نباشید در این بخش نظر همکاران محترم صائب است .	
۲	ب) معنی لغت « هر مورد ۲۵/۰ » ۱- کجاوه ، محمل ۲- لایق ، سزاوار ۳- خیانت ، مکر ، بی وفایی ۴- جایگاه فرمانروایی ، پای تخت ۵- آشفته ، پریشان ۶- عربی ۷- ج موهبت ، بخشش ها ۸- آرایش ، زیبایی	
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- سجع (۲۵/۰) ۲- تراژدی (۲۵/۰) ۳- غنایی (۲۵/۰) اجتماعی (۲۵/۰) ۴- دوره ی مشروطه (۲۵/۰) بهار ، عارف قزوینی ، عشقی ، فرخی یزدی (یک مورد) (۲۵/۰) ۵- ساده و بی آرایش (۲۵/۰) لبریز از مفاهیم عرفانی (۲۵/۰) ۶- عبدالحسین زرین کوب (۲۵/۰) محمد ابراهیم صفا (۲۵/۰) ۷- سرها (مشبه) (۲۵/۰) گوی خون آلود (مشبه به) (۲۵/۰)	
۴	ت) ترک مطلب (۴ نمره) ۱- آماده ی حرکت شدن ، آماده ی جنگ شدن (۵/۰) ۲- آزادی ، ایمان (۲۵/۰) ۳- نیما یوشیج (علی اسفندیاری) (۵/۰) ۴- برپا کرده بود (۵/۰) ۵- بر حسب اتفاق در میان آن جمع قرار گرفته بودم. (۵/۰) ۶- جلال آل احمد (۵/۰) ۷- وجود ارزشمندی بود که در جامعه ی نابسامان شناخته نشد. (۵/۰) ۸- به جهان آخرت سفر کردم، از دنیا رفتم (۵/۰)	
۴	ث) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- مرگش فرا رسیده بود و قدرتی نداشت. (۵/۰) ۲- هنرمندان (شاعران ، نویسندگان ، روزنامه نگاران) که استعدادشان شکوفا می شود. (۵/۰) ۳- زندگی خود را رو به نابودی می دید یا عبور او از آب موجب ادامه ی زندگی می شد. (۵/۰) ۴- زیرا نویسنده خود را پرستویی می داند که به جانب خانه ی خدا به پرواز در می آید. (۵/۰) ۵- شاعر آزادی خواه در بند و اسارت (۵/۰) ۶- انسان دانا و با بصیرت (۵/۰) ۷- به این دلیل لباس می پوشد که خود را مصون بدارد و حفظ کند. (۵/۰) ۸- داستان عاشقانه ی لیلی و مجنون (۵/۰)	
۱	ج) حفظ شعر (۱ نمره) ۱- نقاش صبا چمن بیاراست (۵/۰) ۲- نیلوفر - یادت (۵/۰)	
۲۰	جمع نمره	« آرزوی توفیق و سلامت برای شما عزیزان داریم »

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
<p>راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱) رشته: عمومی</p> <p>سال اول آموزش متوسطه</p> <p>کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۴</p> <p>اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی</p> <p>ساعت شروع: ۳۰: ۱۴</p> <p>تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۷</p>		
۱	الف) بیان معنی شعر و نثر ضمن عرض سلام و خسته نباشید در این بخش نظر همکاران محترم صائب است.	۶
۲	ب) معنی لغت (هر مورد ۰/۲۵) ۱- پادشاه، سلطان ۲- پستی، کم همتی ۳- پناهگاه ۴- مردم زیردست فرمانروا ۵- خوارو بار، از قبیل نخود و لوبیا و عدس ۶- آرایشگر ۷- شکایت به قاضی بردن، داوری ۸- خربنده، کسی که اسب و شتر و الاغ به کرایه دهد یا به کرایه برد.	۲
۳	پ) دانش های ادبی: ۱- استعاره (خاک تشنه استعاره از خیر است) (۰/۲۵) ۲- کمدی (۰/۲۵) ۳- یکی از شاعران (عبید رجب، صفیه ی گلرخسار، صدرالدین عینی) (۰/۲۵) ۴- پس از مشروطه (۰/۲۵) یکی از شاعران (بهار، رشید یاسمی، فریدون توللی، فریدون مشیری، مهدی حمیدی) (۰/۲۵) ۵- آزادی (۰/۲۵) وطن (۰/۲۵) ۶- من (مشبه) (۰/۲۵) لاله ی آزاد (مشبه به) (۰/۲۵) ۷- الف) سهراب سپهری (۰/۲۵) ب) علیرضا قزوه (۰/۲۵) ج) نظامی (۰/۲۵)	۳
۴	ت) درک مطلب: ۱- رستم و سهراب (پدر و پسر) یکدیگر را نشناسند. (۰/۵) ۲- رستم (۰/۲۵) سهراب (۰/۲۵) ۳- کتاب زندگانی (۰/۵) ۴- جسم (۰/۵) ۵- در غفلت و بی خبری بودم (۰/۵) ۶- امام محمد باقر (ع) (۰/۵) ۷- رود سند (۰/۵) ۸- صبر کردند (۰/۵)	۴
۵	ث) خودآزمایی: ۱- برپا کنیم - پس گردنی زدن (۰/۵) ۲- گوهر اول: جواهر، لعل گوهر دوم: استعاره از خیر (۰/۵) ۳- مانند گیسوان پرچین و شکن خود آشفته و پریشان شدند (۰/۵) ۴- سوار شو - داخل شویم (۰/۵) ۵- زیرا آزاده می روید و با آزادگی می میرد. (۰/۵) ۶- باید در آن امنیت و آرامش داشته باشیم نه اینکه مانند پوست چسبان باشد (یا هر مفهوم مشابه) (۰/۵) ۷- با فرآشان و آزار و اذیت و چوب دست های آنان مواجه خواهند شد. (۰/۵) ۸- وجود ارزشمندش در شرایط نابسامان جامعه ناشناخته ماند. (۰/۵)	۴
۶	ج) حفظ شعر: ۱- گویند خلاف رأی داناست (۰/۵) ۲- چشم، سایه ها (۰/۵)	۱
۲۰	جمع نمره	
«آرزوی توفیق و سلامت برای شما عزیزان داریم.»		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)	رشته: عمومی
سال اول آموزش متوسطه «غائبین موجه»	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳ / ۳ / ۲۹
کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۸۴	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۶	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) ضمن عرض سلام و خسته نباشید در این بخش نظر همکاران محترم صائب است .	
۲	ب) معنی لغت « هر مورد ۰/۲۵ » ۱- چ چند ، لشکریان ، سپاهیان ۲- ترس ، دلهره ۳- اصرار ، پافشاری ، بی شرمی ۴- رخت کن حمام ۵- آهستگی ۶- آرامش یافتن ، بی غمی ۷- بار ۸- زیرکانه	
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- لغت نامه ی فارسی (۰/۲۵) ۲- سفرنامه ی حج (۰/۲۵) ۳- سبک خراسانی (۰/۲۵) ۴- تخیلی بودن (۰/۲۵) شکل داستانی آن (۰/۲۵) ۵- واقعیات زندگی ، مسایل سیاسی ، اجتماعی دو مورد (۰/۵) ۶- فرزند عزیز (مشبهه) (۰/۲۵) ، ماه (مشبهه به) (۰/۲۵) ۷- الف: شیخ محمود شبستری (۰/۲۵) ب: نظامی (۰/۲۵) ج: عبدالحسین زرین کوب (۰/۲۵)	
۴	ت) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- افراسیاب (۰/۵) ۲- گوهر اول = جواهر ، لعل - گوهر دوم = استعاره از خیر (۰/۵) ۳- حرف تصغیر ، بارانک ، دمک ، درمک (یا هر مثال صحیح دیگر) (۰/۵) ۴- مفاهیم وسیع و بی کرانی در الفاظ محدود بیان کنم . (۰/۵) ۵- کشیدن ساق پای اسب ، علفزاری ساخت و حیوان را تا ساق پا به علف نشاند . (۰/۵) ۶- بیانگر اعتقاد و نگرش و فرهنگ اوست . (۰/۵) ۷- اصلاً اعتنایی به آن نکرد - محل نگذاشت ، اعتنا نکرد (یا هر مفهوم مشابه) (۰/۵) ۸- سوار شو - داخل شویم (۰/۵)	
۴	ث) درک مطلب (۴ نمره) ۱- مثنوی (۰/۵) ۲- برافراشته شدن ، شهرت یافتن (۰/۵) ۳- سخن گفتن (۰/۵) ۴- این مشکل با توسل به درگاه کعبه ، رفع می شود . (۰/۵) ۵- اسارت تن (جسم) (۰/۵) ۶- روزگار کلید مرگ و زندگی مرا در اختیار تو نهاد . (۰/۵) ۷- همیشه در جست و جوی نان باشد و به آن نرسد و یا : همیشه گرسنه و بدبخت بماند . (۰/۵) ۸- سرخی خورشید هنگام غروب (۰/۵)	
۱	ج) حفظ شعر (۱ نمره) ۱- آتش که به زیر دیگ سوداست . (۰/۵) ۲- شباهنگام - تلاجن (۰/۵)	
۲۰	جمع نمره	« آرزوی توفیق و سلامت برای شما عزیزان داریم »

راهنمای تصحیح سؤالات ادبیات فارسی (۱) تاریخ امتحان ۱۳۸۴ / ۰۶ / ۰۶ گروه الف (۸ صبح)

ردیف	جواب ها	نمره
۱	معنی شعر و نثر در تصحیح این بخش نظر همکاران محترم صائب است .	۶
۲	معنی لغات : (هر مورد ۰,۲۵ نمره دارد . نوشتن یک معنی برای هر لغت کافی است .) ۱- بداندیشی ، دشمنی ، بدخواهی ۲- بدبختی و غم بزرگ ، گرفتاری ۳- هموار کردن ، مرتب کردن ۴- بار ۵- آهستگی ۶- سختی ۷- بزرگ تر ، مهم تر ۸- آرامش یافتن ، بی غمی	۲
۳	خودآزمایی : ۱- آماده ی حرکت شدن ، آماده ی جنگ شدن (۰,۵۰) (یک مورد کافی است .) ۲- فرو بریم = برپا کنیم (۰,۲۵) قفازدن = پس گردنی زدن (۰,۲۵) ۳- سرخی آفتاب در غروب ، سرخی آسمان به هنگام غروب (۰,۵۰) (یک مورد کافی است .) ۴- لباس هر کس نشان دهنده ی باور ها و فرهنگ اوست . (۰,۵۰) (یا هر مورد مشابه دیگر) ۵- کشیدن کله ی پاها و سُم اسب (۰,۲۵) خط هایی درهم کشید و علفزاری ساخت و حیوان را تا ساق پا در علف نشانند . (۰,۲۵) ۶- اعتنایی نکرد (۰,۲۵) حتی نگاه هم نکرد (۰,۲۵) یا هر مفهوم مشابه این ۷- هر چه سخت گیری بیشتر می شد ، او خود را آماده تر می ساخت (۰,۵۰) ۸- خود شاعر (اقبال لاهوری) (۰,۲۵) عدم درک و فهم مردم روزگار از او . (۰,۲۵)	۴
۴	دانش های ادبی : ۱- قطعه (۰,۲۵) ۲- خراسانی (۰,۲۵) ۳- خسرو و شیرین ، لیلی و مجنون (۰,۵۰) (هفت پیکر ، اسکندر نامه ، مخزن الاسرار) (هر مورد ۰,۲۵) ۴- الف : علی رضا قزوه (۰,۲۵) ب (سهراب سپهری) (۰,۲۵) ۵- مشبّه = سرها (۰,۲۵) مشبّه به = گوی خون آلود (۰,۲۵) ۶- تشبیه (۰,۲۵) استعاره (۰,۲۵) ۷- واقعیات زندگی (۰,۲۵) و مسائل سیاسی و اجتماعی (۰,۲۵) بیان می شود .	۳
۵	درک مطلب : ۱- جوان = سهراب (۰,۲۵) پیر = رستم (۰,۲۵) ۲- کسی که از خدا نیرو بگیرد (۰,۵۰) ۳- به راز و نیاز با خدا پرداخت (۰,۵۰) ۴- اسب (۰,۵۰) ۵- هوا و هوس ، اسارت تن (۰,۵۰) (یک مورد کافی است .) ۶- جوانی (۰,۵۰) ۷- ملتی که خودش سرنوشتش را رقم بزند (۰,۵۰) ۸- چشم بیدار روزگار ما بود (۰,۲۵) چون چشم عزیز بود (۰,۲۵)	۴
۶	حفظ شعر : ۱- مرده (۰,۲۵) چشم (۰,۲۵) ۲- بانگ (۰,۲۵) نشاط (۰,۲۵)	۱

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۸ صبح
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹/۳/۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۶	<p>الف) معنی شعر و نثر</p> <p>۱- بعد از آن قصد جان سهراب کنید. (۰/۲۵)</p> <p>۲- مدتی بود که پیرمرد در بستر بیماری بود. (۰/۲۵)</p> <p>۳- چرک و آلودگی را از بدن خود پاک کنیم. (۰/۲۵)</p> <p>۴- رنگ را به زیبایی و هنرمندانه به کار می‌برد. (۰/۲۵)</p> <p>۵- از نگرانی نیک و بد روزگار به درآمد. (۰/۵)</p> <p>۶- بلندی و پستی جهان (آسمان یا عزت (۰/۲۵) و زمین یا ذلت (۰/۲۵)) از توست.</p> <p>۷- زبان (۰/۲۵) را به آموختن هنر عادت بده. (۰/۲۵)</p> <p>۸- چون شیطان‌های آدم‌نما (آدم‌های شیطان صفت) بسیاری وجود دارد، (۰/۵) بنابراین، هر کسی سزاوار دوستی نیست. (۰/۲۵)</p> <p>۹- (پدر مجنون) در حالی که مضطرب بود به سوی خانه‌ی کعبه آمد (۰/۲۵) و چون غلامی به خانه‌ی خدا (به حلقه‌ی در کعبه) متوسل شد. (۰/۵)</p> <p>۱۰- آن کسی را (محمدعلی شاه) (۰/۲۵) که در این سرزمین به عنوان سلیمان (هاکم) برگزیدیم (۰/۲۵) اکنون ملت اطمینان پیدا کرده است (۰/۲۵) که او نه تنها سلیمان نیست بلکه اهریمن (شیطان) است. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- من با نشان دادن برگ و گل خود، (۰/۲۵) آب و رنگی به چمن می‌بخشم (۰/۲۵) و صحرا به سبب بوی خوش و دل‌پذیر من (۰/۲۵) مانند صحرای ختن (صحرائی که آهوی مشکین دارد) خوشبو شده است. (۰/۲۵)</p>		
۲	<p>ب) معنی لغت (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱۲- پستی، کم همتی</p> <p>۱۳- آشکار شدن، جلوه کردن</p> <p>۱۴- جمع خادم، خدمتکاران</p> <p>۱۵- رخت کن حمام</p> <p>۱۶- جمع موهبت: بخشش‌ها</p> <p>۱۷- ذهنی، آنچه در عالم خارج وجود ندارد و ساخته‌ی ذهن آدمی است.</p> <p>۱۸- بار، تنگ‌شکر: بارشکر</p> <p>۱۹- برآمدگی پشت پای اسب</p>		
۳	<p>ج) خود آزمایی</p> <p>۲۰- خوبی‌ها و پاکی‌ها (۰/۵)</p> <p>۲۱- گوهر اول: لعل گران‌بها (۰/۲۵) و گوهر دوم: خیر (که مانند گوهرارزشمند است) (۰/۲۵)</p> <p>۲۲- مضطرب و پریشان شدند (۰/۵) یا (آشفته و بی‌قرار شدند)</p> <p>۲۳- داشتن خرد و دانش (۰/۵)</p> <p>۲۴- حس لامسه (بساوایی) (۰/۲۵)</p> <p>۲۵- درشعرش (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- اعتنا نکرد یا توجه نکرد. (۰/۵)</p>		
	« ادامه در صفحه‌ی دوم »		

بسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۸ صبح
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹/۳/۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۳	<p>دانش‌های ادبی</p> <p>۲۷- محمد اقبال لاهوری (۰/۲۵)</p> <p>۲۸- ۱- (د - غلامعلی حداد عادل) (۰/۲۵) ۲- (الف - عبدالحسین زرین کوب) (۰/۲۵)</p> <p>۳- (ه - علیرضا قزوه) (۰/۲۵)</p> <p>۲۹- ۳- (الف) غلط (۰/۲۵) (ب) غلط (۰/۲۵)</p> <p>۳۰- (الف) غنایی (۰/۲۵) (ب) سیاسی (۰/۲۵)، اجتماعی (۰/۲۵) (ج) مشروطه (۰/۲۵)</p> <p>۳۱- (الف) گلشن راز (۰/۲۵)</p> <p>۳۲- مراعات نظیر (۰/۲۵)</p>		
۴	<p>هـ) درک مطلب</p> <p>۳۳- اگر می‌خواهی زنده بمانی، آسان است. (۰/۵) (به تو امان می‌دهم.)</p> <p>۳۴- رودخانه‌ی سند (۰/۵)</p> <p>۳۵- نام هشت روز زمستان که چهار روز آن آخر چله‌ی بزرگ و چهار روز آن اول چله‌ی کوچک است (۰/۵) یا هفتم تا دهم بهمن و یازدهم تا چهاردهم بهمن) یا (از هفتم تا چهاردهم بهمن ماه) یا (اوج سرما) (ذکر یک مورد)</p> <p>۳۶- به این دلیل که هنگام مراقبت از آن (۰/۲۵) در غفلت و بی‌خبری بوده است. (۰/۲۵) یا (مصراع دوم بیت)</p> <p>۳۷- مرتباً شکایت به دادگاه بردن. (۰/۵)</p> <p>۳۸- کنایه از این که در آن کار مهارت ندارد. (۰/۵)</p> <p>۳۹- از جهت صافی، به چشمه (۰/۲۵) و از جهت شوخی، به آب جوی (۰/۲۵)</p> <p>۴۰- هنوز حال و هوای زندگانی کوهستانی را در سر داشت. (۰/۵)</p>		
۲	<p>و) حفظ شعر</p> <p>۴۱- سایه‌ها (۰/۲۵)، سیاهی (۰/۲۵)</p> <p>۴۲- من از یادت نمی‌کاهم (۰/۵)</p> <p>۴۳- مرغ (۰/۲۵)، نشاط (۰/۲۵)</p> <p>۴۴- نقاش صبا چمن بیاراست (۰/۵)</p>		
۲۰	جمع نمره		

همکار گرامی!

این راهنما صرفاً جهت هماهنگی بیشتر در تصحیح سؤالات می‌باشد و نظر مصححین محترم صائب است.

ساعت شروع : ۱۴:۳۰	عمومی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۳		سال اول آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۶	الف) معنی شعر و تثر ۱- می خواهیم میان ما داوری کنی. (۰/۲۵) ۲- در آن مهارتی خاص داشت. (۰/۲۵) ۳- ده بیست نفر سوار با آرایش نظامی می آیند. (۰/۲۵) ۴- هر یک از ما جامه‌ی حمام (ازاری) کهنه پوشیده بودیم. (۰/۲۵) ۵- کاری شگفت و مهم و خطرناک کرده است. (۰/۵) ۶- امام خمینی به وطن بازگشت و اوضاع جامعه را دگرگون نمود. (۰/۵) ۷- انسان بی فضیلت (۰/۲۵) همواره بی فایده است. (۰/۲۵) ۸- توخواستی که من بمیرم و خداوند نخواست (۰/۲۵) خوش شانس و خوشبخت آن کسی که از خدا کمک و یاری بخواهد (۰/۵) یا (خداوند به او کمک کند). ۹- مراقب جوانی خود باش (قدر جوانی خود را بدان) (۰/۲۵) زیرا جوانی مانند پرنده‌ای زیباست (۰/۲۵) که در خانه‌ی تن و جسم تو باقی نمی ماند. (۰/۲۵) ۱۰- هر سرباز مغولی که کشته می شد (۰/۵) چندین نفر جای او را می گرفتند. (۰/۵) ۱۱- (شاعر از زبان گل لاله می گوید): من مانند چراغی روشن و سوزان هستم که در گوشه‌ای از این بیابان پناه گرفته ام (۰/۵) و افراد زیادی همچون پروانه عاشق سرگشته‌ی من هستند. (۰/۵)	
۲	ب) معنی لغت (هر مورد ۰/۲۵) ۱۲- کلاه جنگی ۱۳- ماهر، چیره دست ۱۴- پندشنو، پندپذیر ۱۵- جامه‌ای پشمینه و ستر که درویشان پوشند، نوعی گلیم ۱۶- به یاد کسی آوردن ۱۷- آشفته و پریشان ۱۸- آرایش، زیبایی ۱۹- برخورداری، بهره‌مندی	
۳	ج) خود آزمایی ۲۰- براندازی حکومت کاووس و بر تخت نشاندن رستم، براندازی افراسیاب و بر تخت نشستن خودسهراب، (۰/۵) (ذکر دو مورد) ۲۱- استفاده از آب و آینه و قرآن به هنگام بدرقه کردن مسافر (۰/۵) ۲۲- از خودگذشتگی مجنون (۰/۵) ۲۳- یعنی سروکارت با قرآشان است و کتک خوردن با چوب دستی‌های آن‌ها (۰/۵) ۲۴- نورخورشید : کتاب (۰/۲۵) بهشت موعود: ادبیات (۰/۲۵) ۲۵- نیما مانند مرواریدی ارزشمند بود اما در طول سال‌ها در میان مردم ناشناخته ماند. (۰/۵) « ادامه در صفحه ی دوم »	

بسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۴:۳۰	عمومی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۳		سال اول آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹
ردیف	نمره	راهنمای تصحیح
۳		<p>د) دانش‌های ادبی</p> <p>۲۶- ۱- د- عبدالحسین زرین کوب (۰/۲۵) ۲- الف- نظامی گنجه‌ای (۰/۲۵)</p> <p>۳- ه- علیرضا قزوین (۰/۲۵)</p> <p>۲۷- الف- غلط (۰/۲۵) ب- صحیح (۰/۲۵)</p> <p>۲۸- خاک تشنه (۰/۲۵)</p> <p>۲۹- الف- چهارپاره (دوبیتی پیوسته) (۰/۲۵) ب- سیاسی (۰/۲۵) و اجتماعی (۰/۲۵) ج- اردو (۰/۲۵)</p> <p>۳۰- بیستون، شیرین، فرهاد (۰/۵) (دو مورد)</p>
۴		<p>ه) درک مطلب</p> <p>۳۱- یعنی گردن کشان را از قدرت بیندازند. (از تخت به زیر کشند). (۰/۵)</p> <p>۳۲- از آن چه سرنوشت پرایش خواسته بود، خبر نداشت. (۰/۵)</p> <p>۳۳- ستاره‌ی بختمان با هم برابر نشد. = سرنوشت، ما را برای هم نخواست. (۰/۵)</p> <p>۳۴- کشیدن اسب از نیم رخ زیباتر است و تناسب اندام حیوان را بهتر نشان می‌دهد. (۰/۵)</p> <p>۳۵- وضع مالی خوبی نداشت. (۰/۵)</p> <p>۳۶- خانه‌ها در زمین خاکی ساخته شده بودند. (۰/۵)</p> <p>۳۷- زبانی که الفاظ آن به لطافت جان است. (۰/۵)</p> <p>۳۸- به «بیگانه ستیزی» شاعر اشاره دارد. (۰/۵) (برای معنی بیت نیز، نمره‌ی کامل در نظر گرفته شود).</p>
۲		<p>و) حفظ شعر</p> <p>۳۹- شباهنگام (۰/۲۵) / شاخ (۰/۲۵)</p> <p>۴۰- دل خستگانت راست اندوهی فراهم (۰/۵)</p> <p>۴۱- سنگ خاراست (۰/۵)</p> <p>۴۲- خشک (۰/۲۵) / دیگ (۰/۲۵)</p>
۲۰	جمع نمره	

همکار گرامی!

این راهنما صرفاً جهت هماهنگی بیشتر در تصحیح سؤالات می‌باشد و نظر مصححین محترم صائب است.

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)	عمومی	ساعت شروع : ۸ صبح
سال اول آموزشی متوسطه «غایبین موجه»		تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۲۹
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۶	<p>الف) معنی شعر و نثر: (۶ نمره)</p> <p>۱- از او دیگر با من سخن مگو. (۰/۲۵)</p> <p>۲- چوپان از همراهان او (خیر) بود. (۰/۲۵)</p> <p>۳- پیر مرد به دنبال یافتن آرامشی می رفت. (۰/۲۵)</p> <p>۴- سه ماه بود که موی سر را نتراشیده بودیم. (۰/۲۵)</p> <p>۵- من را آرایشگر صبح (۰/۲۵) و زینت بخش شکوفه ها می نامند. (۰/۲۵)</p> <p>۶- [طوطی] با همه ی مشتریان (۰/۲۵) شوخی می کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۷- نقشه ای از پیش (۰/۲۵) برای این کار کشیده شده است. (۰/۲۵)</p> <p>۸- دشمن من می گوید (۰/۲۵) که زبان فارسی (۰/۲۵) در حال نابودی است. (۰/۲۵)</p> <p>۹- [خویشان پدرمجنون] وقتی درماندگی اورا مشاهده کردند، (۰/۲۵) برای چاره جویی به گفت و گو پرداختند. (۰/۵)</p> <p>۱۰- بدان و آگاه باش که انسان های بی فضیلت، (۰/۲۵) همیشه (همواره) بی فایده اند. (۰/۲۵) مثل خار شتر (۰/۲۵) که جسم دارد اما سایه ندارد. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- [لاله می گوید:] صبح ها نسیم به نیت زیارت من می آید. (۰/۵) و (آن قدر زیبا هستم) که بچه آهوها از دیدن من خوشحال می شوند. (۰/۵)</p>	
۲	<p>ب) معنی لغت: (۲ نمره)</p> <p>۱۲- نزدیکی (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- بهترین مردم ، لقب پیامبر (ص) (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- سوار شو (۰/۲۵)</p> <p>۱۵- تاج (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- گنج ، گوشه ای دور از مردم (۰/۲۵)</p> <p>۱۷- طرح هایی مرگب از بیج و خم های متعدد که شبیه عناصر طبیعت هستند. (شکل تغییر یافته ی کلمه ی اسلامی) (۰/۲۵)</p> <p>۱۸- آهستگی (۰/۲۵)</p> <p>۱۹- مقدار محدود از مواد غذایی که به صورت مقرر ی به کسی یا کسانی دهند. (۰/۲۵)</p>	
۳	<p>ج) خود آزمایی: (۳ نمره)</p> <p>۲۰- ایمان ، هدف ، فرهنگ ، وطن ، آزادی (۰/۲۵) (ذکر یک مورد) ۲۱- برادر کوچک تر (۰/۲۵)</p> <p>۲۲- (دانش اندک مارا) به دریای بیکران علم خود متصل کن. (۰/۵) یا (دانش اندک ما را زیاد گردان .)</p> <p>۲۳- محمدعلی شاه (۰/۵)</p> <p>۲۴- هلن کلر ، رودکی ، طه حسین ، ابوالعلائی معری ، دکتر محمد خزائلی (۰/۲۵) (ذکر یک مورد)</p> <p>۲۵- آزادی (وطن) (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- می خواهم آن همه عظمت را در چند سطر خلاصه کنم. (۰/۵)</p> <p>۲۷- یعنی لباس انسان ، پرچمی است که او بر سر در خانه ی وجود خود نصب کرده است (۰/۲۵) و با آن اعلام می کند که از کدام فرهنگ تبعیت می کند. (۰/۲۵)</p>	
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

ساعت شروع : ۸ صبح	عمومی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۳ / ۲۹	سال اول آموزش متوسطه «غایبین موجه»	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	د) دانش های ادبی (۳ نمره) ۲۸- سهراب سپهری (۰/۲۵) ۲۹- ۱- (ب - قیصرامین پور) (۰/۲۵) ۲- (ج - زین العابدین مراغه ای) (۰/۲۵) ۳- (هـ - عبدالحسین زرین کوب) (۰/۲۵) ۳۰- الف) غلط (۰/۲۵) ب) صحیح (۰/۲۵) ۳۱- الف) حسب حال (۰/۲۵) ب) غنایی (۰/۲۵) ج) اول (۰/۲۵) ۳۲- ملک الشعراى بهار ، عارف قزوینی ، عشقی ، فرخى یزدی و ... (۰/۵) (ذکر دو مورد کافی است) ۳۳- ریگ آبدار (۰/۲۵)	۳
	هـ) درک مطلب : (۴ نمره) ۳۴- روان اول : رونده ، جاری (۰/۲۵) روان دوم : روح ، جان (۰/۲۵) ۳۵- سرخ شده است (۰/۵) ۳۶- ما را به کشیدن از روی آن طرح موظف می کرد. (۰/۵) ۳۷- قدر وطن را بدانند (۰/۲۵) و آن را خوار نشمارد (۰/۲۵) یا (آن را به آسانی از دست ندهد). ۳۸- الف) منظور جسم (تن) است. (۰/۲۵) ب) متاع (۰/۲۵) ۳۹- همیشه در جست و جوی نان باشد و به آن نرسد. (۰/۵) یا (همیشه گرسنه و بدبخت بماند). ۴۰- هنرمعماری مفاهیم مجرد و ذهنی را برای انسان ملموس و عینی کرد. (۰/۵) ۴۱- زیرا نیما چشمی بیدار در روزگار جلال بود و یا چون چشم عزیز بود. (۰/۵) (ذکر یک مورد کافی است)	۴
	و) حفظ شعر : (۲ نمره) ۴۲- بوستان (۰/۲۵) ، تفرج (۰/۲۵) ۴۳- گویند نظر به روی خوبان (۰/۵) ۴۴- دره ها چون مرده ماران خفتگان اند ؛ (۰/۵) ۴۵- نوبت (۰/۲۵) ، دام (۰/۲۵)	۲
	جمع نمره	۲۰

همکار گرامی!

این راهنما صرفاً جهت هماهنگی بیشتر در تصحیح سؤالات می باشد و نظر مصححین محترم صائب است.

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۹ صبح	عمومی	راهنمای تصحیح امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳		سال اول آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

	<p>همکاران گرامی، پاسخ‌نامه‌ی زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح ارائه می‌گردد؛ به پاسخ‌های مشابه و درست دانش آموزان، نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p>معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p>	الف
۰/۲۵	۱- دیگر در آن موجود زنده‌ای وجود ندارد. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲- می‌خواهیم در میان ما داوری کنی. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳- ده بیست نفر سوار با آرایش نظامی می‌آیند. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴- مردمی که در فکر زندگی روزمره و مشکلات خود بوده‌اند. (۰/۲۵)	
۰/۵	۵- زندگی خود را در حال نابودی می‌دید. (۰/۵)	
۰/۵	۶- من با نشان دادن برگ و گل خود (۰/۲۵) آب و رنگی به چمن می‌بخشم. (۰/۲۵)	
۰/۵	۷- دو قاطر (۰/۲۵) پیدا کن چون تو با این محل آشنایی داری. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۸- وقتی آوازه‌ی عشق مجنون (۰/۲۵) مانند زیبایی لیلی (۰/۲۵) در جهان پیچید. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۹- کار و عمل مردان حق را (۰/۲۵) با کار و عمل خود مقایسه نکن (۰/۲۵) هر چند دو کلمه‌ی شیر جانور و شیر خوراکی در نوشتن یکسان هستند. (۰/۲۵)	
۱	۱۰- وقتی سهراب شیرافکن (۰/۲۵) رستم را دید، از غرور جوانی (۰/۲۵) به هیجان آمد. (۰/۲۵)	
۱	۱۱- تلاش کن (۰/۲۵) که اگرچه دارای نژاد عالی باشی (۰/۲۵) ارزش وجودی هم داشته باشی (۰/۲۵) زیرا داشتن ارزش وجودی از نژاد عالی برتر است. (۰/۲۵)	
۲	<p>معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>۱۲- شکوفه‌ها (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- نزدیکی (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- زال (پدر رستم) (۰/۲۵)</p> <p>۱۵- انبوهی (بسیاری جمعیت) (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- آرایش (زیبایی) (۰/۲۵)</p> <p>۱۷- وابستگی (۰/۲۵)</p> <p>۱۸- پولی اندک و ناچیز (۰/۲۵)</p> <p>۱۹- جامه‌ای پشمینه و ستبر که درویشان پوشند. (۰/۲۵) یا نوعی گلیم</p>	ب
۰/۲۵	<p>خود آزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- ظلم و ستم (۰/۲۵)</p> <p>۲۱- شر (۰/۲۵)</p> <p>۲۲- بجنگیم. (۰/۲۵)</p> <p>۲۳- با تمام دل (۰/۲۵)</p> <p>۲۴- اندیشه‌هایی که با فرارسیدن آزادی بارور می‌شود. (۰/۵)</p> <p>۲۵- الف) می‌خواستیم بروم (۰/۲۵) ب) سوار شو (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- انسان ارزشمندی بود که در جامعه‌ی خودش ناشناخته ماند. (۰/۵)</p> <p>۲۷- بارها شکست می‌خوردم ولی تلاش می‌کردم و امیدوار می‌شدم. (۰/۵)</p>	پ
۰/۲۵		
۰/۲۵		
۰/۲۵		
۰/۲۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
۰/۵		
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم	

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۹ صبح	عمومی	راهنمای تصحیح امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳		سال اول آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ت	درک مطلب (۴ نمره)	
	۲۸- الف) به خاطر سپردن (۰/۲۵) ب) گزینه‌ی ۲) نگاه داشتن (۰/۲۵)	۰/۵
	۲۹- الف) به دلیل ناچیز بودن آن (۰/۲۵) ب) هوا و هوس (خواهش‌های جسمانی) (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۰- الف) مبارزان (۰/۲۵) ب) آن‌ها را می‌کشتند. (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۱- الف) رستم (۰/۲۵) ب) پذیرفت. (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۲- به دلیل سفیدی (۰/۲۵) و بی‌قراری امواج (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۳- به دلیل انتخاب زاویه‌ی ساده (۰/۵)	۰/۵
	۳۴- چشمی بیدار در روزگار ما بود. (۰/۵) یا چون چشم عزیز بود.	۰/۵
	۳۵- نباید به هر کسی اطمینان کرد. (۰/۵)	۰/۵
ث	دانش‌های ادبی (۳ نمره)	
	۳۶- تمثیل (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۷- مثنوی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۸- (یادداشت) زندگی‌نامه‌ی شعرا و دانشمندان (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۹- الف) رستم (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۰- استعاره: متاع (۰/۲۵) مفهوم آن: جوانی (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۱- تراژدی تصویر ناکامی اشخاص برجسته است. (۰/۵)	۰/۵
	۴۲- زبان ساده (۰/۲۵) بیان گیرای آمیخته با جاذبه‌های داستانی (۰/۲۵) یا وسعت اطلاعات آن	۰/۵
	۴۳- الف) دکتر زهرا کیا (ناتل خانلری) (۰/۲۵) ب) دکتر عبدالحسین زرین کوب (۰/۲۵)	۰/۵
ج	شعر حفظی (۲ نمره)	
	۴۴- نگار می‌رسد (۰/۲۵) بوی بهار می‌رسد (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۵- ماه من شو (۰/۲۵) برآید (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۶- سعدی (۰/۲۵) رأی داناست. (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۷- در آن نوبت که بندد دست نیلوفر به پای سرو کوهی دام (۰/۵)	۰/۵
	« شاد باشید »	جمع نمره
		۲۰

ساعت شروع : ۱۴:۳۰	عمومی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۳		سال اول آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	<p>همکاران گرامی، پاسخ‌نامه‌ی زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح ارائه می‌گردد؛ به پاسخ‌های مشابه و درست دانش آموزان، نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p>معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p>	الف
۰/۲۵	۱- همه با هم، هم‌صدا شدیم. (۰/۲۵) یا فریاد زدیم.	
۰/۲۵	۲- نمی‌خواستم مورد تعریف و تحسین قرار بگیرم. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳- وای بر تو که انسان بد ذاتی هستی. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴- به وسیله‌ی آن به شهرت برسیم. (۰/۲۵)	
۰/۵	۵- از سختی‌های روزگار (۰/۲۵) نباید شکایت کرد. (۰/۲۵)	
۰/۵	۶- از نگرانی نیک و بد روزگار (۰/۲۵) به در آمد. (۰/۲۵)	
۰/۵	۷- در غروب خورشید (۰/۲۵) پایان زندگی خود را مشاهده کرد. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۸- قدر دوران جوانی‌ات را بدان (۰/۲۵)؛ زیرا جوانی هم‌چون مرغی زیباست (۰/۲۵) که در کالبد جسم باقی نمی‌ماند. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۹- پسر نباید پدرش را بشناسد (۰/۲۵) تا به او علاقه‌مند نگردد و محبت او بر دلش ننشیند. (۰/۵)	
۱	۱۰- مشکلات فراوانی بر سر راه آزادی وجود دارد (۰/۵)؛ بنابراین نباید اخبار ناامیدکننده در این راه شما را دلسرد نماید و از ادامه‌ی راه منصرف کند. (۰/۵)	
۱	۱۱- مردم جهان از چنین سنجش‌ها و قیاس‌های ناروایی (۰/۲۵) به گمراهی افتادند (۰/۲۵)، کم‌تر کسی است که مردان حق را بشناسد (۰/۲۵) و به مرتبه‌ی آنها پی ببرد. (۰/۲۵)	
۲	معنی لغت (۲ نمره)	ب
	۱۲- اجل / مرگ (۰/۲۵) ۱۳- میانه‌روی (۰/۲۵) ۱۴- آخر کار / فرجام (۰/۲۵) ۱۵- تکبر (۰/۲۵)	
	۱۶- بیمانه کرد / در جام ریخت. (۰/۲۵) ۱۷- آهستگی (۰/۲۵) ۱۸- مانوس (۰/۲۵) ۱۹- ریحان (۰/۲۵)	
	خود آزمایی (۳ نمره)	پ
۰/۵	۲۰- برپا کنیم (۰/۲۵) یا بسازیم / پس گردنی زدن (۰/۲۵)	
۰/۵	۲۱- نور ایمان و معنویت را منتقل می‌کند. (۰/۲۵) مادر (۰/۲۵)	
۰/۵	۲۲- آخر دنیا (۰/۵)	
۰/۵	۲۳- نابودی خوارزمشاهیان (۰/۵) یا بیانگر جنگ خونینی است که به‌زودی رخ خواهد داد و حکایت از مرگ و نیستی دارد. یا ایجاد فضای مناسب غم‌انگیز برای داستان	
	«ادامه‌ی راهنمای تصحیح در صفحه‌ی دوم»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس: ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع: ۱۴:۳۰
سال اول آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹/۶/۳	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۰/۵	۲۴- مثبت اندیش است. (۰/۵) یا با دیدن بدی‌ها به خوبی‌ها اشاره می‌کند. یا هر توضیح مناسب دیگر		
۰/۵	۲۵- در آن کار مهارت نداشت. (۰/۵)		
ت	درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۵	۲۶- الف) انسان بی‌ادب (۰/۲۵) ب) آتش (۰/۲۵)		
۰/۵	۲۷- بلندی (۰/۲۵) و پستی (۰/۲۵)		
۰/۵	۲۸- الف) انقلاب اسلامی ایران (۰/۲۵) ب) امام خمینی(ره) (۰/۲۵)		
۰/۵	۲۹- گزینه‌ی (ب) (۰/۵)		
۰/۵	۳۰- یکی: بی‌نواایی (۰/۲۵) و دیگری: نشان دادن فضل و دانش خود به وزیر (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۱- از شدت فقر، توان حرف زدن و اظهار نظر ندارند. (۰/۵) (یا هر مورد صحیح دیگر)		
۰/۵	۳۲- الف) گرفتار عشق شدن (۰/۲۵) ب) خاموش شد یا سکوت کرد. (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۳- کسب علم و دانش از داشتن اصل و نسب با ارزش‌تر است. (۰/۵)		
ث	دانش‌های ادبی (۳ نمره)		
۰/۲۵	۳۴- گزینه‌ی (ب) (حماسی) (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۵- کمدی (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۶- گزینه‌ی (پ) (گلشن راز) (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۷- گل و لاله و شمشاد (۰/۲۵) (به ذکر دو مورد، نمره تعلق می‌گیرد.)		
۰/۵	۳۸- ۱) سادگی زبان شعرو نثر ۲) کم شدن واژه‌های ناآشنای عربی ۳) نزدیک شدن به زبان مردم کوچه و بازار ۴) وارد شدن مثل‌ها، اصطلاحات و قصه‌ها در ادبیات ۵) کاهش عبارات پیچیده و طولانی ۶) وارد شدن مسائل سیاسی و اجتماعی و واقعیات زندگی ۷) افزایش طنز و نقد سیاسی و اجتماعی ۸) پدید آمدن داستان نویسی به شیوه‌ی جدید ۹) نمایش‌نامه نویسی به تقلید از اروپاییان ذکر یک مورد کافی است (۰/۵)		
۰/۵	۳۹- الف) قیصر امین پور (۰/۲۵) ب) عبدالحسین زرین کوب (۰/۲۵)		
۰/۵	۴۰- الف) مثنوی معنوی (۰/۲۵) ب) چرند و پرند (۰/۲۵)		
۰/۵	۴۱- الف) مثنوی (۰/۲۵) ب) ریگ یا آتش (۰/۲۵)		
ج	شعر حفظی (۲ نمره)		
۱	۴۲- چشم و چراغ می‌رسد (۰/۲۵) غم به کناره می‌رود (۰/۲۵) ۴۳- مهرورزان (۰/۲۵) خوبرویان (۰/۲۵)		
۱	۴۴- در وی نگرفت سنگ خارا است. (۰/۵) ۴۵- تلاجن (۰/۲۵) دلخستگانت (۰/۲۵)		
۲۰	جمع نمره	« شاد باشید »	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)		عمومی	ساعت شروع : ۹ صبح
سال اول آموزش متوسطه «غائبین موجه»		تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۲۵	
دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
الف	<p>همکاران گرامی ، پاسخ نامهی زیرجهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح ارائه می گردد ؛ به پاسخ های مشابه و درست دانش آموزان نمره تعلق می گیرد.</p> <p>معنی شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>۱- تو عهده دار کار من شو. (۰/۲۵)</p> <p>۲- به سن نوجوانی رسیده. (۰/۲۵) یا پشت لبش مو درآورده.</p> <p>۳- از صمیم قلب می گویم. (۰/۲۵)</p> <p>۴- آگاه شدم. (۰/۲۵)</p> <p>۵- جنگیدن (۰/۲۵) را کنار بگذاریم. (۰/۲۵)</p> <p>۶- ما را به کشیدن از روی آن طرح (۰/۲۵) موظف می کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۷- مانند نوای بلبل، خوشایند (۰/۲۵) و چون صدای آبخار، دل انگیز و جذاب است. (۰/۲۵)</p> <p>۸- خدایا، موانع و لذت های زیادی بر سر راه ما وجود دارد. (۰/۲۵) ما هم چون مرغان طمعکاری هستیم (۰/۲۵) که به سراغ مادیات می رویم. (۰/۲۵)</p> <p>۹- لباسی را که در راه مبارزه برای وطن خونین نشود (۰/۲۵) پاره کن (۰/۲۵) زیرا آن جامه ای بی ارزش و کم تر از کفن است. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- از آن جایی که انسان های شیطان صفت زیادی (۰/۲۵) گرداگرد ما را گرفته اند؛ (۰/۲۵) لذا هر شخصی (۰/۲۵) شایستگی هم نشینی و دوستی را ندارد. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- اصل و نسب برای کسی بزرگی نمی آورد. (۰/۲۵) بلکه علم و دانش است که موجب بزرگی انسان می شود. (۰/۲۵) اگر در بین مردم کسی باشد که فقط با اصل و نسب باشد ولی از علم بی بهره باشد (۰/۲۵) شایسته ی دوستی نیست. (۰/۲۵)</p>		
ب	<p>معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>۱۲- احترام، بزرگداشت. (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- پراکنده ساختن ، گسترش دادن (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- جمع جند، لشکریان، سپاهیان (۰/۲۵)</p> <p>۱۵- تفریحی، سرگرم کننده (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- بیرق، علم (۰/۲۵)</p> <p>۱۷- گوشه نشینی برای عبادت (۰/۲۵)</p> <p>۱۸- آذوقه ، مقدار محدود از غذا که به صورت مقرری به کسی یا کسانی دهند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۹- جمع موهبت، بخشش ها (۰/۲۵)</p>		
پ	<p>خود آزمایی (۳ نمره)</p> <p>۲۰- ضمانت کاری را عهده دار شدن (۰/۵) یا قول انجام کاری را دادن ۲۱- خیر (۰/۵)</p> <p>۲۲- افراسیاب (۰/۵)</p> <p>۲۳- قدر وطن را دانستن (۰/۲۵) و خوار نشمردن آن (۰/۲۵)</p> <p>۲۴- نا محدود را در محدود گنجاندن (۰/۵)</p> <p>۲۵- تنبیه شدن از سوی خدمتکاران (۰/۵)</p>		
«ادامه ی راهنما در صفحه ی دوم»			

ساعت شروع : ۹ صبح		عمومی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس : ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۹ / ۶ / ۲۵		سال اول آموزش متوسطه «غائبین موجه»	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه (سالی - واحدی) سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۸۹	
ردیف	راهنمای تصحیح		
	ت		
	درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۵	۲۶- الف) ارجمندگرداننده‌ی بندگان از خواری؛ در پای افکننده‌ی گردن‌کشان از سروری (۰/۲۵) ب) خداوند. (۰/۲۵)		
۰/۵	۲۷- الف) به هیجان آمد. (۰/۲۵) ب) مصراع دوم (پراندیشه بودش دل و روی زرد)(۰/۲۵)		
۰/۵	۲۸- الف) نیرویی به من ده تا قدرت و توان خود را از روی کمال عشق و نهایت محبت، تسلیم خواسته‌ها و رضای تو کنم. (۰/۲۵) ب) جیفه (۰/۲۵)		
۰/۵	۲۹- الف) حضرت عباس (۰/۲۵) ب) بی‌آبرو بودن (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۰- الف) مصراع دوم (۰/۲۵) ب) سیماب (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۱- الف) کتاب زندگانی (۰/۲۵) ب) جوانی (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۲- الف) به خود لرزیدم (۰/۲۵) یا بدنم به لرزه افتاد. ب) یک کاسه آب داغ ریختند بر سر من (۰/۲۵) یا سی‌وسه بندم به تکان افتاد. یا بابا نکند.		
۰/۵	۳۳- مقدس بودن گل لاله (۰/۵)		
	ث		
	دانش های ادبی (۳ نمره)		
۰/۲۵	۳۴- موج، ساحل، دریا (به ذکر دو مورد، نمره تعلق می‌گیرد). (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۵- تشخیص (۰/۲۵) یا جان بخشی به اشیا		
۰/۵	۳۶- الف) پیل (۰/۲۵) ب) مثنوی (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۷- الف) شهید آوینی (۰/۲۵) ب) سهراب سپهری (۰/۲۵)		
۱	۳۸- الف) ادبیات داستانی(۰/۲۵) ب) ادب مقاومت (۰/۲۵)		
۰/۵	پ) ادبیات غنایی (۰/۲۵) ت) سفرنامه (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۹- الف) محمد رضا عبدالملکیان (۰/۲۵) ب) دکتر غلامعلی حداد عادل (۰/۲۵)		
	ج		
	شعر حفظی (۲ نمره)		
۲	۴۰- سرو قیام می‌کند (۰/۲۵) غنچه سوار می‌رسد (۰/۲۵)		
	۴۱- گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید (۰/۵)		
	۴۲- ورق (۰/۲۵) چمن (۰/۲۵)		
	۴۳- بر جا دره‌ها چون مرده ماران (۰/۵)		
۲۰	جمع نمره « شاد باشید.»		